

YENİ hükümet
büyüme modeli
sanayileşme stratejisi

YORGANCILAR: TÜRKİYE 50 GÜNDÜR BEKLEMEDE, TERÖR İSE ATAKTA!

Ege Endüstri

Kemalpaşa C. 18

35060, Pınarbaşı – İZMİR, TURKEY

P +90 232 491 14 00

www.egeendustri.com.tr

 facebook.com/egeendustri

 twitter.com/egeendustri

 linkedin.com/egeendustri

 info@egeendustri.com.tr

 Bayraktar

1967'den beri.

Yangın Söndürme, Acil Aydınlatma ve Yönlendirme Sistemleri.

Yangın Söndürme, Acil Aydınlatma ve Yönlendirme Sistemlerinde Yenilikçi, Kaliteli Ürünler Sunuyoruz.

Üretimimizin tüm safhaları kontrol ve test işlemlerinden titizlikle geçmekte, yönetmeliklere uygun şekilde dizayn edilmektedir.
Projelerinize uygun, kaliteli ve ekonomik ürünleri tek çatı altında sizler için üretmekteyiz.

SAVAŞ

SAVAŞ
YANGIN SÖNDÜRME ARAÇLARI
ELEK. ELEKT. SAN. TIC. LTD. ŞTİ.

SAVAŞ YANGIN ELEKTRİK ELEKTRONİK SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
6171 Sk. No: 4/B-C Bornova/İZMİR • Tel.: 0 232 472 17 59 - 60 • Faks: 0 232 472 08 17
www.savasyangin.com.tr • www.acilyonlendirme.com

TEMMUZ GÜNDEMİ

TEMMUZ 2015

Yıl : 32

Sayı: 374

Sahibi

Ege Bölgesi Sanayi Odası adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Ender YORGANCILAR

Sorumlu Müdür

Mustafa KALYONCU
Genel Sekreter

Yayın Kurulu

H. İbrahim GÖKÇÜOĞLU
Bayram TALAY
N. Fatih ARACI

Yayın Sorumlusu

Mehmet Ali SÜTLÜ

Yönetim Yeri

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Cumhuriyet Bulvarı
No: 63 - İZMİR
Tel : (0 232) 455 29 00
Faks: (0 232) 425 36 35
www.ebso.org.tr

Grafik - Baskı Öncesi

 teknofset

Baskı

 teknofset mat. san. tic. ltd. şti.

5632 sokak no: 26 çamdibi / izmir
tel : 232 458 58 09 • faks : 232 458 54 04

EBSOHABER, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın aylık kurumsal yayın organıdır. EBSOHABER'de yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yazılar aksi belirtilmedikçe EBSO'nun resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda ifade edilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Yerel süreli yayın

Baskı Tarihi: 29 Temmuz 2015

Yeni hükümetin önceliği ekonomi olmalı 8

- 4** Türkiye 50 gündür beklemede, terör ise atakta
- 6** Yeni hükümet, yeni büyüme modeli, yeni sanayileşme stratejisi
- 8** Yeni hükümetin önceliği ekonomi olmalı
- 18** Yapısal reform önerilerimiz
- 19** Meclis'in ekonomi kadrosu güçlü
- 18** İşte İzmir'in milletvekilleri
- 20** Yorgancılar dünya KOBİ'leri için görevde
- 22** Komşunun durumu ders olsun
- 26** Bu proje Türkiye'ye model olur
- 32** 'Kendin üret-tüket'ten 11 milyar dolar yatırım
- 35** Asansör sanayicilerinden tehlikeli iş eğitimi
- 40** TEPAV ve TOBB'dan 'Sanayi 4.0' için yol çalışması
- 44** Attaroğlu'ndan meclis temennileri
- 46** İstihdama 'iş başı' desteği
- 48** Çiçekçi: Üretimle büyümeliyiz
- 51** Sanayicinin gündemi sektörler ve ekonomi
- 55** STOB ve EBSO'dan gıda yardımın
- 57** EBSO'da vefa günü
- 58** Küresel büyümede bu yılın beklentileri düşüyor
- 60** Reel kesim ve tüketicide güven azaldı
- 64** Temel ekonomik göstergeler

Kapak

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, küresel ve ulusal ekonomik koşulların hükümetin kurulması için hızlı davranılması gerektiğini ortaya koyduğunu belirtirken, siyasi parti liderlerine de güçlü koalisyon için uzlaşma çağrısı yaptı.

teknofset 232 458 58 09

Grandefe Club hotel

İş toplantılarınız * Seminerler * İş yemekleriniz * Konferanslar'da hizmetinizdeyiz.

Tel : 0 232 797 58 03 (10 Lines) Fax : 0 232 797 50 90 - 797 58 10 Adres : Özdere İZMİR - TÜRKİYE

web : www.grandefe.com e-mail : contact@grandefe.com

TÜRKİYE 50 GÜNDÜR BEKLEMEDE! TERÖR İSE ATAKTA!

7 Haziran'dan bu yana, Türkiye tam 50 gündür kurulacak Hükümeti bekliyor.

Türkiye'nin ne ekonomisini, ne de siyasetini sadece iç dinamikler belirlememektedir. Dışarda ne yaşandığı, ne yaşatıldığı en çok da bizim gibi gelişmekte olan ülkeleri ilgilendirmektedir. Şöyle bir baktığımızda;

Komşumuz Yunanistan'ın krizi şimdilik ötelenmiş olsa da, her an küresel ekonominin ensesinde hissedeceği bir kriz olarak varlığını sürdürecektir.

İran'ın Asya- Batı ekseninde önemli bir konuma yükselmesi; Türkiye için ticari anlamda pozitif bir gelişme olarak algılansa da, ABD'nin Trans Pasifik ve Trans Atlantik anlaşmalarında yer alacak olmasının etkilerini yaşayıp göreceğiz.

Diğer yandan, FED'in Sonbahar'da atacağı adım ve Çin'in bugün yaşadığı daralma küresel ekonomi için en önemli kırılma olarak gösterilmektedir.

Belki de en önemlisi yürüttüğümüz Ortadoğu politikamızın, hem sınırlarımızda hem de ihracat pazarımızda ciddi tehdit oluşturmaya devam ettiğidir.

Evet, son olarak Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde gençlerimize yönelik katliam ve aynı gün Adıyaman'da askerlerimize yapılan saldırı bizleri yeniden acıya, endişeye sürüklemiştir. Vahşice katledilen gençlerimize, Adıyaman'da şehit edilen askerimize ve Ceylanpınar'da şehit düşen polislerimize başsağlığı ve acılı ailelerine sabır, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Her zaman ifade ettiğimiz gibi, güvenliğin olmadığı, huzurun bozulduğu bir ortamda ekonomideki gelişmelerin de bir önemi kalmamaktadır.

Dışarıda yaşanan olumsuzlukları kendi lehimize çevirme gücüne

sahip olmamıza rağmen, içeride güvenliğini sağlayamayan bir ülke pozisyonuna düşmemiz gücümüzü zayıflatmaktadır.

Vatandaş olarak, sivil toplum kuruluşları olarak, terörü lanetlemekten başka bir şey ne yazık ki elimizden gelmemektedir. Ancak, TBMM çatısı altındaki siyasi iradenin, lanetlemenin ötesinde artık çözüm üretmesi gerektiği inancındayız. Millet olarak birlik ve beraberliğimizi böylesi günlerde hep göstermiş olsak da ve her durumda gösterecek olsak da yorulmuş olduğumuz bir gerçektir.

Uluslararası siyasette satranç taşları bir bir yer değiştirirken, bizim içeride hala dama taşı mantığıyla hareket etmemiz, kabul edilebilir bir durum değildir.

İşte bu nedenle, bekleme süresinin ülkemiz için ne kadar önemli olduğunun altını çizmeye çalışıyoruz. Üreten, istihdam sağlayan, döviz kazandıran bir kesim olarak, gerçekçi olmak zorunda olduğumuzun çok iyi farkındayız. Yaralarımızın daha da derinleşeceği endişesi içerisindeyiz.

Bundan dolayıdır ki; ısrarla ve kararlılıkla egolarından arınmış, sadece ülkenin menfaatleri doğrultusunda hareket edecek ortak aklın devreye girmesini arzu ediyoruz. Artık bekleme değil, harekete geçme zamanıdır. Çünkü bu ülke hepimizin. Akan kan da bizim, dökülen gözyaşı da, kaybedilen değerler de bizim.

Sağduyumuzu koruyarak, birlik ve beraberlik içerisinde, kutuplaşmadan, birbirimize saygımızı kaybetmeden yol alabilmeyi umut ediyor, önümüzdeki günlerin ülkemiz için hayırlar getirmesini, teröre yardım ve yataklık edenlerin de cezalarını çekmelerini canı gönülden diliyorum.

Bir kez daha anlaşılmalıdır ki, Büyük Önder Atatürk'ün "Yurtta Sulh, Cihanda Sulh" ilkesi olmazsa olmazımızdır.

Ender YORGANCILAR
Yönetim Kurulu Başkanı

TEB TİCARİ KARTLAR GÜCÜNÜZE GÜÇ KATAR

İşiniz için gerekli harcamaları TEB Bonus Business Kredi Kartları ile yapın, TEB'in sunduğu birçok ayrıcalıktan faydalanın. Ayrıntılı bilgi ve başvuru için TEB Şubeleri'ne bekliyoruz.

Mil programı ve
avans mil kullanma

Restoran harcamalarına
%10 hediye bonus

Ücretsiz
Motovale

Havalimanı otoparklarında
%50 indirim

Total istasyonlarında anında
ve sürekli %5 indirim

Havalimanı loungelerini
ücretsiz kullanma

BENİM BANKAM
Benim Dünyam

TEB

teb.com.tr / 444 0 832

Restoran Bonusu ve Ücretsiz Motovale hizmetlerinden sadece Bonus Business Platinum Card'lar faydalanabilir. Ücretsiz havalimanı loungeleri ve motovale hizmetlerinden faydalanabilmek için, hizmetin satın alınacağı Bonus Business Card'ın son 1 ay içerisinde en az 1 kere kullanılmış olması gereklidir. Total İstasyonları'nda %5 akaryakıt ve LPG indirimi, anlaşmalı Total İstasyonları'nda, perakende pompa satışlarında geçerlidir. İlanda duyurulan kart özelliklerinin kullanım şartları ve detaylarında değişiklik yapma hakkı Türk Ekonomi Bankası A.Ş.'de olup ayrıntılı bilgiye teb.com.tr internet sitesinden, 444 0 832 TEB Şirket Hattı'ndan ve tüm TEB Şubeleri'nden ulaşabilirsiniz.

Yorgancılar'dan üç istek:

YENİ hükümet büyüme modeli sanayileşme stratejisi

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, geniş tabanlı güçlü bir koalisyonun zorlukları fırsata dönüştüreceğini belirterek, siyasetçilerin de Ramazan Bayramı'nın hemen sonrasında ülkeye bir demokrasi bayramı yaşatmalarını umduklarını söyledi.

Seçimlerin üzerinden bir ayı aşkın bir sürenin geçmesinin ardından ancak koalisyon görüşmelerine başlanmasını ve koalisyon görüşmelerinden sonuç alınamamasının ardından erken seçimin gündeme gelebilecek olmasını değer-

lendiren EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, "Daha fazla zaman kaybetme lüksümüz yok" dedi.

Küresel ve ulusal ekonomik koşulların yeni hükümet için hızlı davranılması gerektiğini ortaya koyduğunu vurgulayan Yorgancılar, başta Türkiye olmak üzere gelişmekte olan ülkelere ciddi yansımaları olabilecek Yunanistan krizinin şimdilik atlatıldığını belirterek, şunları söyledi:

"Aksi bir durumda ekonomide çok farklı şeyler konuşuyor olabilirdik. Bununla birlikte Türkiye'de jeopolitik ve ekonomik

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, küresel ve ulusal ekonomik koşulların hükümetin kurulması için hızlı davranılması gerektiğini ortaya koyduğunu belirtirken, siyasi parti liderlerine de güçlü koalisyon için uzlaşma çağrısı yaptı.

temelli belirsizlikler ve riskler artıyor. Nitekim ekonomi yavaş ve tüketim çekişli olarak büyüyor. İhracat geriliyor, işsizlik artıyor. Sanayide ara ve yatırım malları üretimi geriliyor, istihdam düşüyor. Türkiye'nin dündeki ekonomi politikalarıyla istenen ölçüde büyümesi mümkün görünmüyor. Bu nedenle üretim ve ihracat temelli yeni bir büyüme stratejisi- ne, bunun lokomotif olarak yenilikçi sanayileşme modeline ihtiyaç bulunuyor. Kurulacak bir ulusal uzlaşma hükümeti ile hem politik istikrar sağlanması hem de Türkiye'ye sınıf

atlatılacak bir ekonomik büyüme modelinin hayata geçirilmesi mümkün olacaktır. Mevcut siyasi ve ekonomik koşulları stratejik yönetim anlayışı ile avantaja çevirmek mümkün.”

GERÇEKÇİ VE İDDIALI OLMALİYİZ

Ender Yorgancılar, Türkiye ekonomisinde mevcut durumun ve göstergele- rin çok farklı söylemlere imkan verebildiğini ifade ederken, gerçekçi ve iddialı olmak gerektiğini söyledi. Yorgancılar, Türkiye'nin üretim deseni ne iç ne de dış talebin niteliğiyle yeterince örtüşmediğini, dünya genelinde daha çok bilgi çağının ürünlerine olan talep artarken bizim daha çok geleneksel sanayi ürünleri üreterek ihraç etmeye çalıştığımızı kaydetti. Milyonlarca işsize rağmen nitelikli ara eleman bulunamadığını belirten Yorgancılar, “Enflasyon ve faizleri küresel ortalamalara çekemiyoruz. Hukuk sistemimiz, kurumsallık anlayışımız, demokrasi ve insan hakları standartlarımız açısından istediğimiz noktada değiliz. Dünyanın 18 büyük ekonomisiyiz, ancak kişi başına düşen gelirden 76. sıradayız. İnsani gelişmişlik endeksinde göre sıramız 69. Küresel rekabet sıralamasında 44. sırada bulunuyoruz. Sadece bu veriler bile yapılacak işin çok, gidilecek uzun bir yolun olduğunu gösteriyor” diye konuştu.

GÜÇLÜ VE GENİŞ TABANLI

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, güçlü ve geniş tabanlı bir hükümetin hem toplumsal

iklimi iyileştirebilecek hem de hukuk, demokrasi ve ekonomi alanında güçlü ve etkili adımlar atabileceğini vurgularken, şu görüşleri dile getirdi:

“Biz sanayiciler olarak üretim ve ihracat çekişli

büyümenin, bunun için yeni bir üretim ve yatırım teşvik sisteminin acil ve öncelikli olduğunu, üretim-egitim entegrasyonunda yeni ve radikal adımlar atılması gerektiğini düşünüyoruz. Bunun için geniş tabanlı güçlü

bir koalisyonun zorluğu fırsata dönüştürmek anlamına geleceğini öngörüyoruz. Umarız siyasetçilerimiz Ramazan Bayramı'nın hemen sonrasında bir demokrasi bayramını da bu ülkeye yaşatırlar.”

Ya uzlaşma ya uzlaşma

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Mayıs ayı sanayi üretim verilerini değerlendirirken, hükümet için uzlaşma çağrısı yaptı.

Sanayi üretiminin bu yılın Mayıs ayında geçen yılın Mayıs ayına göre sadece binde 5 arttığını, Nisan ayına göre takvim ve mevsim etkisinden arındırılmış üretimin yüzde 2 gerilediğini kaydeden Yorgancılar, “Ayrıca yılın ilk 5 ayında hem toplam sanayi hem de imalat sektöründe üretim oldukça istikrarsız bir gelişme gösterdi. İçerdeki siyasi belirsizlikler, önemli ticari partnerlerimiz Irak, Suriye ve Kuzey Afrika ülkelerindeki kaotik ortam, Yunanistan ve AB pazarındaki yavaşlık, Euro'nun dolar karşısındaki değer kaybı gibi faktörler sanayi üretiminin daha çok iç talep tarafından şekillenmesine neden oluyor” dedi.

Mayıs ayında geçen yılın aynı ayına göre üretim dayanıklı tüketim mallarında yüzde 3.4, dayanıksız tüketim malları yüzde 3.5 oranında artış kaydedildiğini söyleyen Yorgancılar, “Bununla birlikte aynı dönemde ara malları üretimi yüzde 2.5, yatırım malları üretimi yüzde 1.9 oranında gerilemiştir. Yine aynı dönemde imalat sanayi ihracatı yüzde 19 gibi oldukça yüksek oranda azalmıştır. Bu veriler sanayide Mayıs ayında gerçekleşen binde 5'lik büyümenin iç tüketim sayesinde mümkün olabildiği ortaya koyuyor. Bu da sürdürülebilirlik sorunu aklı getiriyor” diye konuştu.

TSUNAMI UYARISI

Ender Yorgancılar, Yunanistan başta olmak üzere Euro Bölgesi'nde adeta ekonomik ve siyasi bir yangın yaşandı-

ğını ifade ederken, Güney komşularımızda ise taniminin yapılmasında bile zorlanılan savaşlar yaşandığına dikkat çekti. Rusya'da yaşanan devalüasyon ve IŞİD tehdidi nedeniyle turizm sektörünün geçirdiği zorlu günlere vurgu yapan Yorgancılar, şu görüşleri dile getirdi:

“Bunlara ilave olarak da ekonominin lokomotif sektörü sanayi bir ileri, bir geri yaparak adeta yerinde sayıyor. Türkiye ekonomisi; ihracat, yatırım motorları stop etmiş, sadece tüketim motorları ile yol almaya çalışan bir gemiye benziyor. Böyle bir ortamda yeni hükümetin kurulamaması nedeniyle kaptan köşkünün yani ekonomi yönetiminin de belirlenmemiş olması endişe yaratıyor. Bu nedenle sanayiciler olarak halkın sandığına yansıtacağı iradesinden çıkan mesajı tüm siyasi partilerin iyi analiz etmesi gerektiğini düşünüyoruz. Halkımız demokrasinin gereği ve erdemlerinden olan; diyalog, uzlaşma ve işbirliğini talep etmektedir. Dünya ekonomisinin de, dünya siyasetinin de zorlu koşullardan geçtiği, etrafımızın adeta ateş çemberine dönüştüğü, ekonominin yavaşladığı, risklerin arttığı bu kaotik ortamda acilen ve güçlü bir “ulusal uzlaşma hükümeti” kurulmalıdır. Zira bulunduğumuz koşullar ve ihtiyaçlar erken seçimi değil siyaset üstü bir anlayış ve yaklaşımla kurulacak bir koalisyonu zorunlu kılmaktadır. Halkımızın uzlaşma için gerekli fedakarlığı gösteren siyasi partileri takdir edeceğini düşünüyoruz. Siyasi partilerimiz ve liderlerinin bu gerçeği gördüklerini umuyoruz. Böylesi bir anlayış ve uzlaşma sağlanamazsa başta siyasi partiler olmak üzere tüm halkımız yeni ve büyük bir ekonomik tsunamiye hazır olması gerekmektedir.”

Yeni hükümetin önceliği ekonomi olmalı

7 Haziran seçimlerinde sandıktan çıkan siyasi tablo ile birlikte hükümeti kurmak için partiler arasında koalisyon görüşmeleri sürerken, iş başına gelecek 63. Hükümetin önceliği ekonomiye vermesi gerekiyor. Gündemin ilk sırasında ise Türkiye'yi kişi başına 10 bin dolarlık milli gelir düzeyindeki orta gelir tuzağından kurtarıp gelişmiş ülkeler arasına sokacak yapısal reformların hayata geçirilmesi yer alıyor. Yeni hükümetin, bugüne dek tüketim ve krediler kanalından desteklenen büyümenin sonuna geldiğini, artık yatırımlar ve ihracat üzerinden büyüme modeline ağırlık verilmesi gerektiğini idrak ederek siyaset gütmesi gerekiyor.

Seçim sonuçlarına göre

13 yıllık aradan sonra iş başına gelecek koalisyon hükümetinin nasıl bir ekonomik tabloyu devralacağı; büyüme, sanayi üretimi, cari açık, enflasyon, dış ticaret ve işsizlik rakamları ortaya koyuyor.

BÜYÜME HIZI DÜŞTÜ

Önce büyüme... 63. Hükümet, büyüemeyen bir ekonomiyi kucağında bulacak. Türkiye 2015 yılının ilk çeyreğinde beklentilerin üzerinde sabit fiyatlarla yüzde 2.3 büyüdü. Nasıl büyüdü sorusuna üretim yönü ile baktığımızda tarım sektöründe üretimin yüzde 2.7 arttığını ve sektörün GSYH'dan yüzde 4.6 pay aldığını görmekteyiz. Sanayi sektörü bu dönemde sabit fiyatlarla büyümedi, GSYH'daki payı da yüzde 33.7'ye geriledi. GSMH içindeki payı yüzde 25.5

olan imalat sanayii ise yılın ilk çeyreğinde sadece yüzde 0.8 büyüebildi ve katkısı da 0.21 puanda kaldı. Hizmet sektörü ise sabit fiyatlarla yüzde 4.1 oranında büyüdü ve GSYH içindeki payı yüzde 62.7'ye yükseldi.

Harcama yöntemine göre GSYH baktığımızda büyümenin kaynağının hanehalklarının nihai tüketim harcamaları olduğunu görmekteyiz. Yılın ilk çeyreğinde toplam tüketim sabit fiyatlarla yüzde 4.5 artarak büyümeye tek başına 3 puanlık bir katkı yaptı. Bu dönemde devletin nihai tüketim harcaması sabit fiyatlarla yüzde 2.5 yükseldi. 2015 yılının ilk çeyreğinde yatırım harcamaları (Gayri-safi sabit sermaye oluşumu) sabit fiyatlarla değişmedi ve büyüme oranı sıfır oldu. Mal ve hizmet ihracatı ise

bu dönemde sabit fiyatlarla yüzde 0.3 azalırken, mal ve hizmet ithalatı sabit fiyatlarla yüzde 4.1 oranında arttı. Özetle Türkiye sanayi üretimini ve yatırımlarını artırmadan büyüdü.

Büyümenin öncü göstergelerinden olan imalat sanayi satın alma yöneticisi endeksi (PMI) Haziran ayında 49'a gerileyerek bir aylık aranın ardından tekrar daralmaya işaret etti. Reel kesim güven endeksi Haziran ayında bir önceki aya göre 4.1 puan azalarak 104.9 seviyesine geriledi. Merkez Bankası verilerine göre mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi ise bir önceki aya göre 2.4 puan azalarak 101.5 seviyesinde gerçekleşti.

Yine TCMB verilerine göre, imalat sanayinde kapasite kullanım oranı

(KKO) Haziran'da, bir önceki aya göre 0.2 puan artarak yüzde 75.1 oldu ancak mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı bir önceki aya göre 0.1 puan azalarak yüzde 74.5'e geriledi.

BÜYÜME YÜZDE 2'DE KALABİLİR

Siyasi belirsizlik ve jeo-politik gelişmelerin etkisiyle bu yıl büyümenin yüzde 2-2.5 arasında kalabileceği belirtiliyor. Reuters'in geçtiği habere göre, genel seçimin ardından hükümeti kurmak için koalisyon görüşmelerinin havası, erken seçim ihtimalinin yatırım harcamalarını yavaşlatması, gelişmiş ekonomilerdeki sorunların yanı sıra Ortadoğu'da artan şiddetin ihracat kanalından olumsuz etkileriyle yıl sonunda büyümenin OVP'deki yüzde 4 olan hedefin oldukça altında yüzde 2 - 2.5 arasında kalması bekleniyor.

üst düzey bir ekonomi yetkilisi, bu yıl ekonomide yatırımcının güvenini artıracak yeni adımların hızlı şekilde atılması halinde OVP'deki büyüme beklentisinin yüzde 3'e çekilmesi ihtimali olduğunu belirterek, "Ancak mevcut tabloya baktığımızda büyüme bunun bile altında yüzde 2 civarında kalabilir; bu ortamda yüzde 2.5'lik bir büyüme iyi bir oran olur" dedi.

Bir başka ekonomi yetkilisi de siyasetin nasıl şekilleneceğinin belirleyici olacağını kaydederek, "Bu durumda yüzde 3'e yakın bir büyüme çıkma ihtimali var. Yüzde 2'lik büyüme daha karamsar bir tabloda geçerli olur" diye konuştu.

ENFLASYON (%)	Ocak-Haziran 2014	Ocak- Haziran 2015
Yİ-ÜFE (yıllık)	11.57	4.64
YD-ÜFE (yıllık) (Oca.-May.)	20.33	2.11
TÜFE (yıllık)	8.71	7.60
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	Ocak-Nisan 2014	Ocak-Mart 2015
İşsizlik Oranı (%)	9.8	11,0
DIŞ TİCARET(Milyon \$)	Ocak-Mayıs 2014	Ocak-Mayıs 2015
İhracat	67.187	61.557
İthalat	98.992	88.531
Dış Ticaret Dengesi	-31.804	-26.973
CARİ AÇIK	Ocak-Mayıs 2014	Ocak-Mayıs 2015
Cari Açık (Milyon \$)	-20.376	-18.547

ÖZEL SEKTÖRÜN YURTDIŞINDAN SAĞLADIĞI (Milyar \$)	
1 Yıla Kadar Olan Vade Dağılımı (Mayıs 2015)	68.6
Uzun Vadeli Kredi Borcu (Mayıs 2015)	174.8
Kısa Vadeli Kredi Borcu (Mayıs 2015)	34
Türkiye Toplam Borcu (2015 yılı İlk Çeyrek)	392.8

Siyasi belirsizlik büyüme için tehdit

Dünya Bankası, siyasi belirsizliğin genel seçimler sonrasında devam ettiğine dikkat çekerek, "Bu durum 2015 yılı için belirlenen yüzde 3'lük büyüme tahmininde aşağı yönlü riskler yaratıyor" dedi.

Dünya Bankası tarafından "Türkiye Düzenli Ekonomik Notu" açıklandı. Dünya Bankası'nın değerlendirmesine göre, kamu harcamaları ve azalan ithalat sayesinde büyüme birinci çeyrekte direncini korudu Birinci çeyrekte kaydedilen güçlü büyüme, haziran seçimlerinin sonrasındaki belirsiz siyasi ortam ile dengelendi.

'Ekonomik not'a göre döviz kurundaki değer kaybı, gıda fiyatlarında yaşanan düşüşün getirdiği rahatlamamanın etkisini bastırdı. Kısa vadeli sermaye girişleri seçimlerle ilgili belirsizlik nedeniyle önemli oranda yavaşlarken, uzun vadeli sermaye girişleri gücünü korudu. Net hata ve noksan kalemi altında 7.8 milyar dolarlık sermaye girişi olduğu görüldü. Bu, döviz rezervlerinde 5.7 milyar dolarlık bir azalmayla birlikte cari açığın büyük kısmını

finanse etti. Raporda, gıda enflasyonuna dikkat çekilerek, "Önümüzdeki dönemde elverişli hava koşulları gıda enflasyonunun düşmesine yardımcı olacak" denildi.

'HÜKÜMET BİR AN ÖNCE KURULMALI'

'Ekonomik not'ta, 2015 yılı büyüme tahmininin yüzde 3'te tutulduğu ve cari açığın GSYH'nin yüzde 4.6'sına gerileyeceği belirtildi. Nota göre, döviz kuru üzerindeki ilave baskıların kontrol altına alınabileceği varsayımıyla, 12 aylık enflasyonun Aralık 2015'e kadar yüzde 57'ye düşmesi bekleniyor. Küresel finansal ortamın giderek sıklaştığı ve siyasi belirsizliğin hâkim olduğu bir dönemde, 2016 ve 2017 yıllarına ilişkin büyüme tahmini sırasıyla yüzde 3.9 ve 3.7'den yüzde 3'e düşürüldü. 'Ekonomik not'ta, "Yatırımcı güvenini tazelemek, kısa ve orta vadede büyüme için kilit faktör istikrarlı, kapsayıcı bir hükümetin bir an önce kurulması ve yapısal reformların uygulanmasına bir an önce başlanması" görüşü ifade edildi.

Hükümeti kurmak için koalisyon görüşmeleri resmi olarak sürdürülürken, OVP'deki revizyonların ve gelecek yılki bütçe ve makroekonomik hedeflerin mutlaka ele alınması gerektiğini kaydeden bir başka ekonomi yetkilisi, "TBMM'nin en az bir ay tatile ara verip yapısal bazı reformları hayata geçirmesi lazım. Bu hem bu seneki kayıpların azaltılması hem gelecek yılın kurtarılması adına önemli. Üstelik büyümede yüzde 5'in altındaki her gelişme istihdamda ciddi sorunları beraberinde getirir" dedi.

Ekonominin büyümemesi yüzünden bir süredir yüzde 10 üzerinde seyreden ve artma eğilimi gösteren işsizliğin düşürülmesi de 63. hükümeti en çok sıkacak sorunların başında gelecek.

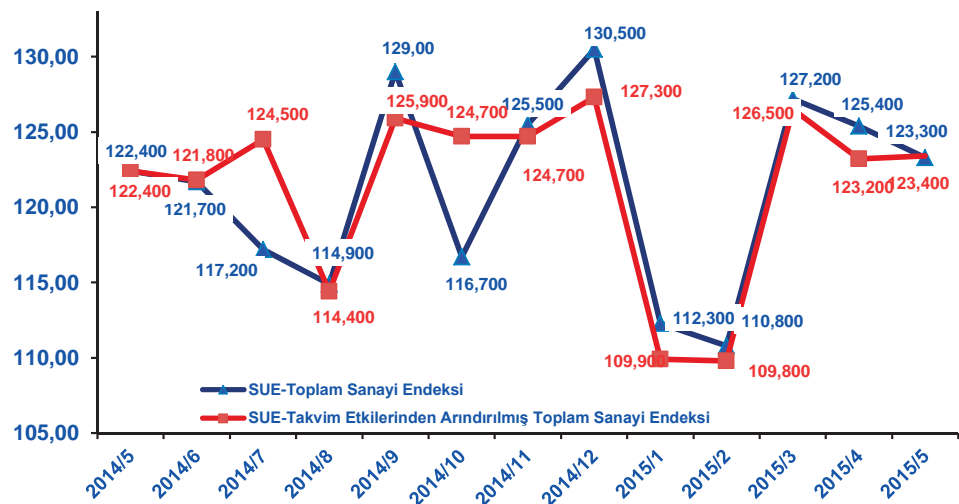
SANAYİ ÜRETİMİNDE SERT DÜŞÜŞ

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi, Mayıs ayında bir önceki aya göre yüzde 2 düşerek beklentilerin oldukça altında kaldı. Sanayinin 21 ana ve alt sanayi kolunda üretim, bir önceki ayın gerisine düştü. Üretim yıllık bazda yüzde 2.4 artış gösterse de, bu oran da beklentinin altındaydı. Sanayi üretimi Nisan'da aylık bazda değişiklik göstermezken, yıllık bazda yüzde 3.8 artmıştı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Mayıs ayına ilişkin sanayi üretim endeksi sonuçlarını açıkladı. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış hesaplamada, Mayıs'ta bir önceki aya göre madencilik

MAYIS 2015 (2010=100)	Arındırılmamış		Takvim Etkisinden Arındırılmış		Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış	
	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Aylık)
Toplam Sanayi	123,3	0,5	123,4	2,4	122,1	-2,0
Madencilik ve Taşocakçılığı	103,1	-10,0	102,1	-9,9	103,4	-4,2
İmalat Sanayi	125,4	0,7	125,7	3,0	123,2	-2,3
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ürt. ve Dağıtım	119,3	3,8	118,3	3,8	124,3	1,1

ve taşocakçılığı sektörü endeksi yüzde 4.2, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 2.3 azalırken, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme

üretimi ve dağıtım sektörü endeksi ise yüzde 1.1 arttı.

Takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi, Mayıs'ta geçen yılın aynı

ayına göre yüzde 2.4 artış gösterdi. Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde yıllık bazda, madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi

TEXWORLD

ISTANBUL

3 – 5 Kasım 2015
İstanbul Lütfi Kırdar
Uluslararası Kongre ve
Sergi Sarayı

apparel sourcing

ISTANBUL

YENİ KATEGORİ

**Hazır Giyim, Hazır Giyim Kumaşları ve
Aksesuarları için buluşma noktası**

Daha fazla bilgi için:
info@turkey.messefrankfurt.com
www.texworld.com.tr

Destekleyenler

messe frankfurt

BU FUAR 5174 SAYILI KANUN GEREĞİNCE TOBB (TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ) DENETİMİNDE DÜZENLENMEKTEDİR.

yüzde 9.9 azalırken, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 3 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 3.8 artış kaydetti.

Öte yandan, arındırılmış sanayi üretim endeksi, Mayıs'ta geçen yılın aynı ayına göre yüzde 0.49 arttı.

SEKTÖRLERDE DURUM

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış ana sanayi gruplarında (MIGs), Mayıs'ta aylık bazda en yüksek düşüş, yüzde 7.8 ile sermaye malı imalatında gerçekleşti.

İmalat sanayi alt sektörleri incelendiğinde, Mayıs'ta bir önceki aya göre en yüksek düşüş yüzde 34.8 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatında gerçekleşti. Bu düşüşü yüzde 24.7 ile diğer ulaşım araçlarının imalatı ve yüzde 12.2 ile motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı takip etti.

İmalat sanayinde Mayıs'ta bir önceki aya göre en yüksek artış yüzde 33.6 ile makine ve ekipmanların kurulumu ve

onarımında yaşandı. Bu artışı yüzde 22.2 ile kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı ve yüzde 5.8 ile deri ve ilgili ürünlerin imalatı izledi.

GÜMRÜK BAKANLIĞI: HAZİRAN'DA İHRACAT YÜZDE 6 AZALDI

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın resmi olmayan geçici dış ticaret verilerine göre, Haziran'da ihracat, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 6.26 azalarak 11 milyar 904 milyon dolar oldu. Söz konusu dönemde ithalat ise yüzde 12.35 gerileyerek 18 milyar 182 milyon dolara düştü.

Bakanlığın Haziran ayı dış ticaret, şirket ve esnaf geçici idari verilerine ilişkin bülteni yayımlandı.

Geçen ay dış ticaret hacmi yüzde 10.04 azalışla 30 milyar 85 milyon dolar olurken, dış ticaret açığı ise yüzde 21.96 düşüşle 6 milyar 278 milyon dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı da geçen yılın Haziran ayında yüzde 61.2 iken, bu yılın aynı ayında yüzde 65.5 olarak gerçekleşti.

Gümrük ve Tica-

ret Bakanlığı'nın resmi olmayan geçici dış ticaret verilerine göre, Haziran'da en çok ihracat yapılan fasıl, 1 milyar 602 milyon dolar ile motorlu kara taşıtları oldu.

Geçen ay en çok

ihracat yapılan fasıllar, 1 milyar 602 milyon dolar ile "motorlu kara taşıtları", 1 milyar 94 milyon dolar ile "kazan, makina ve cihazlar, aletler, parçaları" ve 758 milyon dolar ile "örme giyim eşyası

Ege'nin ilk yarı ihracatı 5 milyar 187 milyon \$

Egeli ihracatçılar 2015 yılının ilk yarısında 5 milyar 187 milyon 381 bin dolarlık ihracat gerçekleştirdi. Haziran ayında ise 887 milyon 807 bin dolarlık döviz Türkiye'de kazandı. Ege İhracatçı Birlikleri'nin kayda aldığı ihracat 2014 yılının ilk yarısında ise 6 milyar 325 milyon 335 bin dolar olmuştu. EİB'nin ihracatı 2015 yılının ilk yarısında yüzde 18 geriledi.

Son 1 yıllık ihracat rakamı ise yüzde 12'lik düşüşle 11 milyar 83 milyon 119 bin dolar olarak kayıtlara geçti. EİB ihracatının gerilemesinde Euro/Dolar paritesindeki değişim ana etken olarak göze çarptı.

Haziran ayında, Ege İhracatçı Birlikleri çatısı altında bulunan 12 ihracatçı birliğinden 11'inin ihracatı gerilerken, Ege Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği yüzde 8'lik ihracat artışı yakaladı ve teselli kaynağı oldu. Ege İhracatçı Birlikleri'nin Haziran ayında gerçekleştirdiği 887 milyon 807 bin dolarlık ihracatın 289 milyon 325 bin dolarlık dilimi tarım ürünleri ihracatından elde edilirken, sanayi ürünleri ihracatı 518 milyon 402 bin dolar oldu. Madencilik ürünleri ihracatı ise 80 milyon 78 bin dolar olarak kayıtlara geçti.

ve aksesuarları” olarak belirlendi. Haziran’da en çok ithalat yapılan fasıl ise 3 milyar 303 milyon dolar ile “mineral yakıtlar, mineral yağlar ve müstahzarları” oldu.

UÇUZ PETROLE RAĞMEN CARİ AÇIK DÜŞMÜYOR

Mayıs ayı ödemeler dengesi rakamları açıklandı. Mayıs ayında cari açık beklentilerin üzerinde 3.99 milyar dolar oldu.

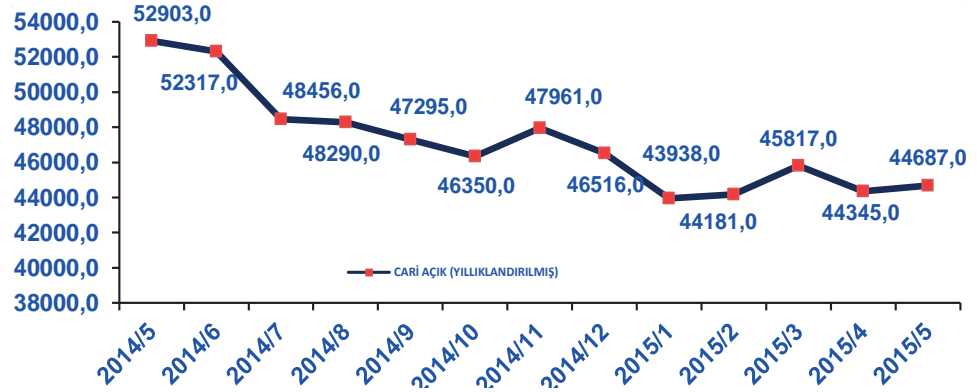
Türkiye ekonomisi 2015 yılı Mayıs ayında 3.99 milyar dolar açık açık verdi. Cari işlemler açığının Mayıs ayında 3.6 milyar dolar olması bekleniyordu. Cari açık, Turkcell’in Nisan ayı başında gerçekleşen temettü ödemelerinin etkisiyle 3 milyar dolar olan beklentilerin üzerinde gelerek 3.41 milyar dolar olarak gerçekleşmişti.

Merkez Bankası tarafından yapılan açıklamaya göre, cari işlemler açığı, Mayıs ayında hizmetler dengesi kaynaklı net gelirlerin azalması ve birincil gelir açığının artmasıyla geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 9.4 artarak 3 milyar 994 milyon dolar ile beklentilerin üzerinde gerçekleşti.

Ocak-Mayıs dönemindeki cari açık geçen yılın aynı dönemine göre, yüzde 9 azalarak 18.55 milyar dolar olurken, 12 aylık cari işlemler açığı 44.35 milyar dolardan 44.687 milyon dolara yükseldi.

Parasal olmayan altın kalemi net ithalat olarak, bir önceki yılın Mayıs ayında 621 milyon dolar, bu yılın aynı ayında ise 108 milyon dolar seviyesinde gerçekleşti.

(Milyon Dolar)	Mayıs		12 Aylık Kümülatif 2015
	2014	2015	
CARİ İŞLEMLER HESABI	-3.652	-3.994	-44.687
SERMAYE HESABI	0	0	-47
FİNANS HESABI	-2.467	-2.193	-39.656
Doğrudan Yatırımlar (net)	-65	-638	-4.941
Portföy Yatırımlar (net)	-1.297	2.505	-13.736
Diğer Yatırımlar (net)	-3.034	-2.021	-16.975
Rezerv Varlıklar (net)	1.929	-2.039	-4.004
Net Hata ve Noksan	1.185	1.801	5.078

5 AYDA 8.9 MİLYAR DOLAR

TCMB verilerine göre, kaynağı belirsiz para giriş ve çıkışlarının gösterildiği net hata noksan kaleminde Mayıs’ta 1.8 milyar dolarlık giriş olurken, yılın ilk 5 ayında Türkiye’ye gelen para 8.9 milyar dolara ulaştı. Geçen yıl Ocak-Mayıs döneminde bu rakam 7.4 milyar dolar seviyesindeydi. 8.9 milyar dolarlık rakam, 5 aylık dönem itibarıyla bugüne kadar Türkiye’ye giren en yüksek kaynağı belirsiz oldu.

Merkez Bankası açıklamasında şöyle denildi: “Ödemeler dengesi tablosundaki dış ticaret açığının

bir önceki yılın aynı ayına göre 127 milyon ABD doları azalarak 5.367 milyon ABD dolarına gerilemesine rağmen, hizmetler dengesinde kaynaklanan net gelirlerin 272 milyon ABD doları azalarak 2.138 milyon ABD doları ve birincil gelir açığının 147 milyon ABD doları artarak 814 milyon ABD doları olarak gerçekleşmesi cari işlemler açığının artmasında etkili olmuştur.

Parasal olmayan altın kalemi net ithalat olarak, bir önceki yılın Mayıs ayında 621 milyon ABD doları, bu yılın aynı ayında ise 108 milyon ABD doları seviyesinde gerçekleş-

miştir. Hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler, bir önceki yılın aynı ayına göre 169 milyon ABD doları tutarında azalarak 2.110 milyon ABD dolarına gerilemiştir.

Birincil gelir dengesi kalemi altında kâr transferlerini içeren doğrudan yatırım kaleminden kaynaklanan net çıkışlar, bir önceki yılın aynı ayına göre 219 milyon ABD doları artarak 407 milyon ABD doları olmuştur.”

Ekonomistler, Haziran dış ticarete ilişkin öncü verilerinin cari açıktaki düşüş eğiliminin devam edeceği sinyali verdiğini belirtiyor.

KAYNAK İHTİYACI

Hükümet, cari açığın artışı dizginlemek için talebi kısıtlayan makro ihtiyati önlemleri aynen sürdürmek zorunda kalabilir. Kaynak yoksulu ise kısa vadede yeni hükümetin önündeki sorunlardan birini oluşturuyor. Fitch gibi bazı uluslararası ekonomi kuruluşlarının, seçim sonrası yüksek büyümeyi amaçlayan ekonomi politikalarının benimsenmesini büyük bir risk unsuru olarak gördüğünü de not etmekte fayda var.

Kaynakların bugüne dek ağırlıklı olarak inşaat ve üstyapı yatırımlarına sarf edilmesi sonucu özellikle sanayi altyapısındaki gerilik, yeni dönemde Türkiye'nin finansman kıtlığı kaynaklı sorunlarını daha ağır hissetmesine yol açabilir.

Tasaruf oranlarında görülen erime, yeni bir toparlanma ve üretimde yoğunlaşma hamlesinin kaynak sorununu daha ağırlaştıracaktır. Sermaye piyasalarının kaynak oluşturma potansiyeli, uluslararası gelişmeler ve muhtemel yerel siyasi belirsizlikler hengâmesinde tam olarak değerlendirilemeyebilir. Özelleştirmeler, hem satılacak değerli kamu varlığı kalmadığı hem de belirsizlikler ülkeye talebi düşürdüğü için çok makul değil. Yeni hükümet, kaynak olarak işsizlik ve DASK gibi fonlara yönelmek durumunda kalabilir.

İktidarın yeni emanetçileri, acilen borçlar meselesine eğilmek durumunda kalacak. Hane halkları, gelir artışı illüzyonuyla haddinden fazla borçlandı-

ğı için risklerin arttığı bir dönemde en fazla hasara uğrayacaklar arasında yer alıyor. Borçluluk, şirketleri de, özellikle kur dalgalanmalarının getirdiği ilave yüklerden dolayı bir saatli bomba gibi tehdit ediyor. Özel sektörün yurtdışından sağladığı toplam kredi borcu, Mayıs sonu itibarıyla kalan vadeye göre incelendiğinde, 1 yıl içinde gerçekleştirilecek olan anapara geri ödemelerinin toplam 68.6 milyar ABD doları tutarında olduğu görülüyor. Kısa vadeli borç miktarı ise Mayıs ayında 34 milyar dolar. Merkez Bankası verilerine göre, özel sektörün yurt dışından sağladığı uzun vadeli borç ise Mayıs 2015 itibarıyla 174.8 milyar ABD doları düzeyinde gerçekleşti.

Türkiye'nin toplam dış borcu da 2015 yılı ilk çeyrek itibarıyla 392.8 milyar dolar.

FED ETKİSİ

Amerikan Merkez Bankası'nın (FED) bu yıl içinde faiz artırımlarına

başlaması beklenirken gelişmekte olan piyasalara yönelik büyük miktarda para akışı durma noktasına gelecek. Küresel likidite daralması sonucu Türkiye'de kur ve faizin yüksek artışlar göstermesi kaçınılmaz. Bazı bankaların ve uluslararası finans kurumlarının doların yıl sonunda 3 lirayı bulacağı tahminleri bu öngörüye dayanıyor. Bol ve ucuz döviz kaynağının sonu, cari açıktan yatırımların finansmanına, ekonomik performanstan enflasyona kadar hemen her alanda tahrip edici etkiye neden olacak.

MB VE BAĞIMSIZ KURUMLAR

Merkez Bankası, siyasi baskı altında bulunduğu şayiaları arasında, uzun bir süredir bütün beklentilere rağmen faiz oranlarını artırmıyor, kurların yükselmesine izin veriyordu. Seçim sonrası belirsizliklerin hasarına ve Amerikan Merkez Bankası'nın adımlarına bağlı olarak faizleri yükseltmesi kaçınılmaz görülüyor.

yor. Bu da yatırımları ve ekonomik performansı daha da kötü etkileyebilir.

Yeni hükümet, bağımsız kurumlar başta olmak üzere, ekonominin icracı kurumlarına güveni yeniden kurmak için bir restorasyon süreci başlatmak zorunda kalacak. Özellikle Bank Asya olayında görüldüğü gibi, siyasi saiklerle özel mülkiyete el konulması ve bu suçun BDDK ve TMSF gibi kurumlar marifetiyle işlenmesi gibi uygulamaları geri çevirmek öncelikle ele alınması gereken konular arasında.

HAZİRAN ENFLASYONU TÜKETİCİDE DÜŞTÜ, ÜRETİCİDE YÜKSELDİ

Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) Haziran ayında yüzde 0.51 düştü, yurt içi üretici fiyat endeksi ise bir önceki aya göre yüzde 0.25 arttı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Haziran ayına ilişkin Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) ile Yurt içi Üretici Fiyat Endeksini (Yİ-ÜFE), açıkladı. Buna

İzmir enflasyonda birinci

İzmir'de TÜFE bir önceki aya göre yüzde 0.13 düşüş gerçekleşirken, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 5.43, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 8.22 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 8.93 artış gerçekleşti.

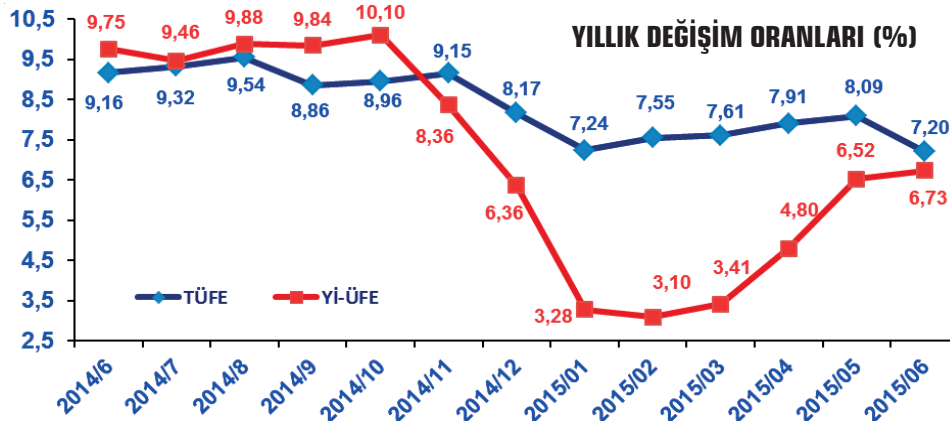
LİMON ZAM ŞAMPİYONU

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) İzmir Bölge Müdürlüğü'nden alınan bilgilere göre Haziran ayında geçen aya göre fiyatı en fazla artan ürün yüzde 40.71'lik artışla limon oldu. Bu ürünü yüzde 19.86'lık artışla yumurta, yüzde 8.89 ile fındıkiçi, yüzde 5.68 ile zeytinyağı ve yüzde 5.65'lik artışla Şoför Eğitim Kurs Ücreti takip etti.

EN ÇOK DOMATES UCUZLADI

İzmir'de Haziran ayında geçen aya göre fiyatı düşen ürünlerin başında domates geldi. Haziranda domatesin fiyatı yüzde 39.67 düşerken, bu ürünü fiyatı yüzde 33.92 düşen taze patates ile fiyatı yüzde 8.71 düşen kadın ceketini izledi.

%	TÜFE		Yİ-ÜFE		YD-ÜFE	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Haziran						
Yıllık	9,16	7,20	9,75	6,73	12,17	10,51
Yıllık Ort.	8,31	8,28	9,03	6,74	15,56	5,23
Aylık	0,31	-0,51	0,06	0,25	0,53	1,49

göre; TÜFE'de (2003=100) 2015 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre yüzde 0.51 düşüş, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 4.76, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 7.20 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 8.28 artış gerçekleşti.

Aylık en yüksek artış yüzde 2.64 ile eğlence ve kültür grubunda oldu. Ana harcama grupları itibariyle 2015 yılı Haziran ayında endekste yer alan gruplardan lokanta ve otellerde yüzde 1.09, çeşitli mal ve hizmetlerde yüzde 0.79, eğitimde yüzde 0.70 ve sağlıkta yüzde 0.53 artış gerçekleşti.

Aylık en fazla düşüş gösteren grup yüzde 2.79 ile gıda ve alkolsüz içecekler oldu. Ana harcama grupları itibariyle 2015 yılı Haziran ayında endekste yer alan gruplardan giyim ve ayakkabıda yüzde 1.32, ev eşyasında yüzde 0.09, alkollü içecekler ve tütünde yüzde 0.01 ve ulaşımda yüzde 0.01 düşüş gerçekleşti.

Yıllık en fazla artış yüzde 13.62 ile lokanta ve oteller grubunda gerçekleşti. TÜFE'de, bir önceki yılın aynı ayına göre eğlence ve kültür (yüzde 11.13), çeşitli mal ve hizmetler (yüzde 9.89), gıda ve alkolsüz içe-

cekler (yüzde 9.28), konut (yüzde 8.39) artışın yüksek olduğu diğer ana harcama grupları olarak sıralandı.

Haziran 2015'te endekste kapsanan 426 maddeden; 71 maddenin ortalama fiyatlarında değişim olmazken, 218 maddenin ortalama fiyatlarında artış, 137 maddenin ortalama fiyatlarında ise düşüş gerçekleşti.

Yİ-ÜFE ENDEKSİ

Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE), 2015 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre yüzde 0.25 artış, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 5.49 artış, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 6.73 artış ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 6.74 artış gösterdi.

Sanayinin dört sektörünün bir önceki aya göre değişimleri; madencilik ve taşocakçılığı sektöründe yüzde 1.79 artış, imalat sanayi sektöründe yüzde 0.41 artış, elektrik ve gaz sektöründe yüzde 1.84 düşüş ve su sektöründe yüzde 0.36 artış olarak gerçekleşti.

Bir önceki aya göre endekslerin en fazla artış gösterdiği alt sektörler; ham petrol ve doğal gaz (yüzde 8.62), kauçuk ve plastik ürünler (yüzde 2.46), temel eczacılık ürünleri ve müstahzarları (yüzde 1.55) oldu. Buna karşılık elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme (yüzde -1.84), giyim eşyası (yüzde -1.74) ve bilgisayarlar ile elektronik ve optik ürünler (yüzde -1.01) bir ay önceye göre endekslerin en fazla gerilediği alt sektörler oldu.

Ana sanayi grupları sınıflamasına göre 2015 yılı Haziran ayında en yüksek aylık artış ara mallarında ve

en yüksek yıllık artış dayalı tüketim mallarında gerçekleşti.

AYLIK EN AZ DÜŞÜŞ 0.13 İLE 3 BÖLGEDE

İstatistiki Bölge Birim Sınıflaması (İBBS) 2. Düzey’de bulunan 26 bölge içinde, bir önceki aya göre en az düşüş yüzde 0.13 ile TR31 (İzmir), TR71 (Kırkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir) ve TR81 (Zonguldak, Karabük, Bartın), bir önceki yılın Aralık ayına göre en yüksek artış yüzde 5.65 ile TR22 (Balıkesir, Çanakkale), bir önceki yılın aynı ayına göre en yüksek artış yüzde 8.22 ile TR31 (İzmir) ve 12 aylık ortalamalara göre en yüksek artış yüzde 8.93 ile TR31 (İzmir) bölgelerinde oldu.

Enflasyon son 10 aydır, petrol fiyatlarındaki yüzde 50’den fazla gerilemenin etkisiyle düşük seyrediyordu. Ancak bu yıl, enflasyonun yapısal olarak düşük geldiği Haziran ve Temmuz aylarını takiben, petrol kaynaklı baz etkisinin de kalkacağı varsayarak, sonbahardan itibaren ciddi yükselme ihtimali bulunuyor. Bu durum yeni hükümeti en çok zorlayacak konuların başında gelecek.

İŞSİZLİK YÜKSELİŞ EGİLİMİNDE.

Son 5 yılın en yüksek işsizlik rakamlarına ulaşılmış durumda. Ekonomik büyümenin düşük düzeyde gerçekleşmesi, her üç kişiden birinin kayıtdışı istihdam içinde olması, uzun dönemli işsizliğin ve genç işsizliğin yükselmesi, iş aramaktan ümidini kesen çok sayıda insanın olması, Suriyeli göçmenlerin işgücü

MEVSİM ETKİLERİNDEN ARINDIRILMAMIŞ TEMEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

NİSAN 2014-2015	Toplam	
15 yaş ve daha yukarı yaşta kişiler	2014	2015
Nüfus (Bin kişi)	56.795	57.679
İşgücü (Bin kişi)	28.773	29.459
İstihdam (Bin kişi)	26.194	26.638
Tarım	5.578	5.511
Tarım dışı	20.616	21.127
İşsiz (Bin kişi)	2.579	2.821
İş gücüne dahil olmayanlar (Bin kişi)	28.022	28.220
İşgücüne katılma oranı (%)	50,7	51,1
İstihdam oranı (%)	46,1	46,2
İşsizlik oranı (%)	9,0	9,6
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	10,8	11,6
15-64 yaş grubu		
İşgücüne katılma oranı (%)	55,3	55,8
İstihdam oranı (%)	50,2	50,3
İşsizlik oranı (%)	9,1	9,8
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	10,9	11,6
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	15,5	17,0

İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (BİN KİŞİ + 15 YAŞ)

NİSAN 2015	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	TOPLAM
Erkek	4.085	2.941	1.840	9.654	18.520
Kadın	1.242	2.570	76	4.230	8.118
Toplam	5.326	5.511	1.916	13.884	26.638

piyasasına etkileri, önümüzdeki dönemde hükümetin gündemini meşgul edecek konulardan sadece bazıları.

Türkiye’de işsizlik 2015 Nisan döneminde geçen yılın aynı dönemine göre artarken, bir önceki aya göre yüzde 1 oranında azaldı.

Türkiye İstatistik Kurumu’nun (TÜİK) açıkladığı Nisan 2015 ‘İşgücü İstatistikleri’ne göre; Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaşta kişilerde işsiz sayısı, 2015 yılı Nisan döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 242 bin kişi artarak 2 milyon 821 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0.6 puanlık artış ile yüzde

9.6 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı 0.8 puanlık artış ile yüzde 11.6 olarak tahmin edildi. 15-24 yaş grubunu içeren genç işsizlik oranı 1.5 puanlık artış ile yüzde 17 olurken, 15-64 yaş grubunda bu oran 0.7 puanlık artış ile yüzde 9.8 olarak gerçekleşti.

İstihdam edilenlerin sayısı 2015 yılı Nisan döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 444 bin kişi artarak 26 milyon 638 bin kişi, istihdam oranı ise 0.1 puanlık artış ile yüzde 46.2 oldu. Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 67 bin kişi azalırken, tarım dışı sektörlerde çalışan

sayısı ise 511 bin kişi arttı. İstihdam edilenlerin yüzde 20.7’si tarım, yüzde 20’si sanayi, yüzde 7.2’si inşaat, yüzde 52.1’i ise hizmetler sektöründe yer aldı. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında hizmet sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 1.2 puan artarken, tarım sektörünün payı 0.6 puan, sanayi sektörünün payı 0.5, inşaat sektörünün payı 0.1 puan azaldı.

İşgücü 2015 yılı Nisan döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 686 bin kişi artarak 29 milyon 459 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0.4 puan artarak yüzde 51.1 olarak gerçekleşti. Aynı dönemler için

yapılan kıyaslamalara göre; erkeklerde işgücüne katılma oranı 0.1 puanlık artış ile yüzde 71.2, kadınlarda ise 0.7 puanlık artışla yüzde 31.4 olarak gerçekleşti.

Nisan 2015 döneminde herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 1.5 puan azalarak yüzde 33.3 olarak gerçekleşti. Mevsim etkilerinden arındırılmış istihdam sayısı bir önceki döneme göre 101 bin kişi artarak 26 milyon 518 bin kişi olarak gerçekleşti. İstihdam oranı ise 0.1 puanlık artış ile yüzde 46 oldu.

Mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlerin sayısında 2015 yılı Nisan döneminde, bir önceki döneme göre 34 bin kişilik azalış gerçekleşti. İşsizlik oranı ise 0.1 puanlık azalış ile yüzde 9.9 oldu. Mevsim etkilerinden arındırılmış işgücüne katılma oranı bir önceki döneme göre değişim göstermeyerek yüzde 51 olarak gerçekleşti. Ekonomik faaliyete göre istihdam edilenlerde en fazla artış 93 bin kişi ile hizmet sektöründe gerçekleşti.

Sonuç olarak gelecek hükümetin işi zor. Bundan dolayı da işi sıkı tutmak zorunda.

İşsizlik maaşı başvuruları patladı

Türkiye İş Kurumu'na (İŞKUR), yılın ilk 6 ayında işsizlik maaşı almak için başvuran işsizlerin sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 27 artarak 537 bin 926 kişi oldu. Ancak özellikle Haziran

ayında başvuru yapanlarda büyük artış var. Haziran'da başvuru yapanların sayısı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 40.8 artarak 119 bin 422 kişiye çıktı. Artış, 2015 yılı Mayıs ayına göre yüzde 68.9 oldu.

İşsizlik maaşı için başvurularında görülen bu büyük artışa karşın, maaş bağlananların sayısı düşük kaldı. İlk 6 ayda işsizlik maaşını hak ettiğine karar verilen işsiz sayısı 248 bin 147 oldu.

87 MİLYAR LİRA BİRİKTİ

2015 yılı Ocak-Haziran döneminde işsizlik maaşı bağlananların sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 16 artış gösterdi ve 305 bin 407 işsize 170 milyon 472 bin lira ödeme yapıldı. Ödeme yapılan işsiz sayısı geçen yıl Haziran ayında 254 bin 953 kişi idi.

Ancak şartları yeterli bulunmayan 289 bin 779 kişi ise İşsizlik Fonu'nda birikmiş bulunan 87 milyar liraya rağmen eli boş çevrildi. Bu yılın ilk 6 ayında yapılan toplam işsizlik maaşı ödemesi tutarı 1 milyar 54 milyon lira oldu. İşsizlik Sigortası ödemeleri toplamı 2013 yılında 1 milyar 272 milyon lira, 2014

İşsizlik maaşı almak için İŞKUR'a sadece Haziran ayında yüzde 40.8 artışla 119 bin 422 kişi başvurdu. İlk 6 ayda başvuru yapan işsiz sayısı ise 537 bin 926.

yılında da 1 milyar 658 milyon lira olmuştu.

Resmi veriler, 3 milyon 69 bin kişinin işsiz olduğunu ortaya koyarken, işsizlik maaşı alabilen işsizlerin oranı resmi sayılarla dahi

10 işsizde 1 olarak gerçekleşti.

479 BIN KİŞİYE İŞ

İşe yerleştirilmek üzere yılın ilk 6 ayında İŞKUR'a başvuran 1 milyon 288 bin 957 işsizden ancak 478 bin 770'i işe yerleştirilebildi. Cinsiyete göre bakıldığında başvuran 802 bin 704 erkekten 341 bin 82'si, 486 bin 253 kadından 137 bin 688'i işe yerleştirildi.

Bu sonuçlara göre Haziran sonu itibariyle İŞKUR'a iş bulmak için başvuran kayıtlı işsiz sayısı 1 milyon 853 bin 752'si erkeklerden olmak üzere toplam 3 milyon 53 bin 833 kişi oldu.

Bunların 1 milyon 583 bin 87'si, 1 yıl ve daha uzun süredir işsiz durumda bulunuyor.

GENÇLER ZOR DURUMDA

Haziran sonu itibariyle İŞKUR'a kayıtlı iş bekleyenlerin 1 milyon 364 bin 812'sini 15-29 yaş grubundaki işsizler oluşturdu. Bu genç işsizlerin 682 bin 974'ü de 1 yıl ve daha uzun süredir işsiz durumda bulunuyor. 15-29 yaş grubundaki kayıtlı işsizlerin 811 bin 433'ünü erkekler, 553 bin 379'unu kadınlar oluşturdu.

Yapısal reform önerilerimiz

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Türkiye'nin siyasal, ekonomik ve toplumsal anlamda gelişmesinin önünü tıkayan nedenleri ortadan kaldırmak ve dünyada ilk 10 ekonomi arasında yer almak için yapısal reformların zaman kaybedilmeden hayata geçirilmesi gerektiğini söyledi.

Yorgancılar, yapısal reform önerilerini şu başlıklar altında sıraladı:

SİYASAL REFORMLAR

- Anayasa
- Seçim Sistemi ve Siyasi Partiler Yasası
- Şekli demokrasi yerine işlevsel katılımcı demokrasi
- Bürokrasi reformu (Liyakat, az ve hızlı bürokratik süreçler)

EKONOMİK REFORMLAR

- Vergi Reformu
- Ar-Ge ve inovasyon ile katma değerli üretimi arttıran

adımlar

- Üretime dayalı büyüme yönünde atılacak adımlar bütünü
- Yatırım ortamının iyileştirilmesi ve teşviklerle desteklenmesi (İş yapmayı kolaylaştırıcı, rekabetçi üretim vb.)
- İthalatı ve cari açığı düşürmeye, tasarrufu artırmaya yönelik adımlar
- Tarımsal reform
- İşgücü piyasasının reorganizasyonu ve istihdamı artırıcı reformlar
- STA'lar ile ihracatı artırıcı reformlar (TTIP)
- Yüksek faiz düşük kur etkisinden sanayinin kurtarılması
- Kayıtdışı ekonomi ve haksız rekabetle mücadele

SOSYO-KÜLTÜREL REFORMLAR

- Eğitim
- Hukuk
- İnsan hakları
- Kadının sosyal konumu ve iyileştirilmesi

Meclis'in ekonomi kadrosu güçlü

7 Haziran'da gerçekleştirilen 25. Dönem Milletvekili Genel Seçimleri sonucu aldıkları oylarla Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde temsil edilen siyasi partiler, önceki dönemlerden dışarıda kalanların yerine yeni isimlerle ekonomi kadrolarını güçlendirdiler. Bu isimlerden bazıları yeni kurulacak hükümetin ekonomi politikalarından sorumlu olacak.

Başbakan Yardımcısı Ali Babacan başta olmak üzere 5 Bakanın '3 dönem' kuralı nedeniyle seçime katılamayarak parlamento dışı kaldığı AK Parti'de bu dönemde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın damadı Berat Albayrak, eski Maliye Müsteşarı Naci Ağbal, eski Borsa İstanbul Başkanı İbrahim Turhan, eski Gümrük Müsteşarı Ziya Altunyaldız ekonomi kadrosuna katıldı. Bakanlardan Fikri Işık, Nihat Zeybekci, Cevdet Yılmaz ve Mehmet Şimşek ise yeniden seçildi.

CHP de ekonomi kadrolarını yeni isimlerle güçlendirdi. Eski Maliye

Bakanı Zekeriya Temizel ile eski DPT Müsteşarı İlhan Kesici yeniden Meclis'e girerken, ekonomist Selin Sayek Böke de ekonomi kadrosundaki yeni yüzler arasına katıldı. CHP'nin parlamentodaki ekonomi kurmayları arasında eski Hazine Müsteşarı Faik Öztrak, eski Gelirler Genel Müdürü Akif Hamzaçebi, hesap uzmanı Bülent Kuşoğlu, ekonomist Bihlun Tamaylıgil ile yine Hazine kökenli Aykut Erdoğan gibi isimler yer alıyor. Türkiye'nin 2001 yılında yaşadığı krizle birlikte Ekonomiden Sorumlu Devlet Bakanlığı koltuğuna oturan Brookings Enstitüsü Başkanı Kemal Derviş de CHP'nin olası koalisyon ortaklığında Meclis dışından bakanlığı da ihtimaller arasında yer alıyor.

Ekonomi kurmayları büyük oranda değişen bir başka parti de MHP oldu. Eski bakanlardan Oktay Vural, Koray Aydın ve Ahmet Kenan Tanrıkulu yeniden MHP listelerinden Meclis'e girerken, eski Merkez Bankası Başkanı

Meclis'te yer alan partilerin yeni ekonomi kurmayları

- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarı Ziya Altunyaldız - AK Parti Konya
  - Maliye Bakanlığı Müsteşarı Naci Ağbal - AK Parti Bayburt
  - Borsa İstanbul Başkanı İbrahim Turhan - AK Parti İzmir
  - Pankobirlik Yönetim Kurulu Başkanı Recep Konuk - AK Parti Karaman
  - TOBB Başkan Yardımcısı ve Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Çetin Osman Budak - CHP Antalya
  - CHP'nin Ekonomi Politikalarından sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Selin Sayek Böke - CHP İzmir
  - Eski Maliye Bakanı Zekeriya Temizel - CHP İzmir
  - Kalkınma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Erhan Usta - MHP Samsun
  - Merkez Bankası Başkanı Durmuş Yılmaz - MHP Uşak
- Öte yandan, AK Parti'den, İstanbul 1. Bölgede 17. sıradan aday gösterilen eski TSE Başkanı Hulusi Şentürk ile Manisa 7. sıradan aday olan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Başkan Yardımcısı Musa Yılmaz Meclis'e giremedi.

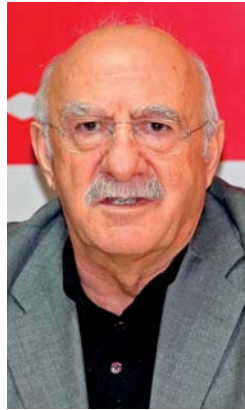
Durmuş Yılmaz ve eski Kalkınma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Erhan Usta, partinin ekonomi yönetiminde yer aldı.

Yüzde 10 barajını aşarak 25. Dönem

Parlamentosu'nda grup olarak temsil edilen HDP'de ekonomi alanında en önemli isim olarak İstanbul 2. Bölge'de 3. sıradan Meclis'e giren MYK Üyesi Sezai Temelli öne çıkıyor.

İbrahim Turhan

Zekeriya Temizel

Selin Sayek Böke

Durmuş Yılmaz

Sezai Temelli

Yorgancılar dünya KOBİ'leri için görevde

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı ve TOBB Başkan Yardımcısı Ender Yorgancılar, Türkiye'de ekonominin dinamizmi olarak nitelendirilen küçük ve orta ölçekli işletmeler için önemli bir görev daha üstlendi. Yorgancılar, TOBB ile Uluslararası Ticaret Odası (ICC) işbirliğiyle kurulan Dünya KOBİ Forumu Vakfı'nın hem mütevelli heyet hem de idare heyeti üyesi oldu.

Dünya KOBİ Forumu Vakfı Genel Kurul toplantısı, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'nun katılımıyla TOBB İstanbul hizmet binasında yapıldı. Toplantıda, Mütevelli Heyeti Başkanlığına TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu ve Başkan Yardımcılığına John Danilovich getirilirken, TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ender Yorgancılar, TEPAV Direktörü Güven Sak, Philip Kucharski ve Jeff Hardy Mütevelli Heyeti üyesi oldu.

Vakfın İdare Heyeti Başkanlığına TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu ve Başkan Yardımcılığına John Danilovich, üyeliklere TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ender Yorgancılar, Philip

Kucharski ve Tunç Uyanık getirildi. Denetim Kurulu ise Mahmut Kutlucan, Bülent Gölgeli ve Mustafa Bayburtlu'dan oluştu.

Toplantıya TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ender Yorgancılar ile TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Salih Zeki Murzioğlu da iştirak etti.

DÜNYA KOBİ FORUMU NELER YAPACAK?

TOBB ve B20 Türkiye Başkanı, ICC Yönetim Kurulu Üyesi Rifat Hisarcıklıoğlu, Dünya KOBİ Forumu'nun neler yapacağını şu sözlerle anlattı:

"İlk yapacağı iş dünya çapında politika belirlenen platformlarda KOBİ'lerin görüşlerini dile getirmek olacak. G20'nin Dünya KOBİ Forumu'na verdiği destek bu nedenle önemli. Çünkü dünya ekonomisine yön veren politikalar G20'de tartışılıyor.

2008'den beri Finansal İstikrar Kurulu İsviçre Basel'de finansal regülasyonları dünya çapında baştan yazıyor. Bu kurulda gelişmiş ülkeler var. Gelişmekte olan ülkeler var. IMF, Dünya Bankası gibi uluslararası kuruluşlar

var. Merkez Bankaları, sigortacı düzenleyicileri, muhasebeciler var. Bankalar var, büyük şirketler var. Ama KOBİ'leri temsil eden bir kurum yok. Oysa bu finansal regülasyonlar en çok KOBİ'leri etkiliyor. Günün sonunda KOBİ'lerin finansmana erişimi güçleşiyor. Sadece finansmana erişim değil. Yeni çıkan mali suçlarla mücadele kuralları, bankalara müşterileriyle ilgili bilgi toplama yükümlülükleri KOBİ'lerin ticaret yapmasını adeta imkansız hale getiriyor. Dünya KOBİ Forumu işte böyle düzenlemelerin istenmeyen sonuçlarını engellemek için çalışacak.

İkinci faaliyet alanımız teknik yardım olacak. Dünyada artık neredeyse her ülke KOBİ'leri geliştirmeye yönelik politikalar uyguluyor. Her kurum KOBİ'lere yönelik faaliyetler geliştiriyor. Bu politikaların hangileri iyidir, hangileri örnek alınabilir, hangileri geliştirilebilir, bunu anlatan bir platform yok.

Dünya KOBİ Forumu, KOBİ'leri desteklemek isteyip bunla ilgili bilgi arayan ülkelere yardımcı olacak.

Üçüncü faaliyet

alanımız ise gelişen bilgi işlem teknolojilerinin KOBİ'ler için kullanımı olacak. Bir örnek vereyim: KOBİ'lerimizin en büyük eksiklerinden biri finansal yönetimdir. Sadece bizde değil tüm dünyada bu böyle. KOBİ'ler iyi bir CFO (Finans Direktörü) istihdam edecek ölçeğe ve kaynağa sahip değil. Oysa artık bu hizmetleri online olarak bulut bilişimle İnternet'ten vermek mümkün.

Bir KOBİ için en zor işlerden biri bir büyük şirketi müşteri yapmaktır. Randevu alamazsınız. Kendinizi anlatamazsınız. Büyük şirket size güvenmez. Oysa bugün büyük şirketler gittikçe daha çok KOBİ'le çalışmak istiyor. Madalyonun öbür yüzündeyse büyük şirketlerin güvenebileceği bir KOBİ bulması zor. Hele bu KOBİ'yi başka ülkede arıyorsanız daha da zor.

Bu yüzden KOBİ'ler küresel değer zincirlerine giremiyor. İşte Dünya KOBİ Forumu KOBİ'lerin niteliklerini tescil eden sertifikasyon sistemleri geliştirecek. KOBİ'lerle büyük şirketleri bir araya getiren online platformlar kuracak. Böylece KOBİ'ler de küreselleşen ekonomide hak ettiği yeri alabilecek."

Yarım asırlık VUK yenileniyor

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, 1961 yılından bu yana uygulamada olan Vergi Usul Kanunu'nu, günümüz koşullarına uyacak şekilde yenilediklerini bildirdi. Şimşek, "Yaklaşık 2 yıldır süren çalışma tamamlandı. Çeşitli kanunlarla birlikte toplam 521 madde, 321'e indirildi" dedi.

Konuya ilişkin açıklamalarda bulunan Şimşek, Türk vergi sisteminin temel taşlarından olan Vergi Usul Kanunu'nun yeniden yazımına ilişkin çalışmaların büyük ölçüde bittiğini söyledi.

Söz konusu kanunun 1961 yılından bu yana uygulandığına işaret eden Şimşek, yarım asırlık kanunda yapılan değişikliğin, büyük bir reform niteliğinde olduğunu ifade etti. Şimşek, yaklaşık 2 yıldır süren büyük bir çalışmayla, kanunu günümüz koşullarına uyacak şekilde yenilediklerini kaydetti.

ULUSAL VE ULUSLARARASI İNCELEME

Kanunun yeniden yazımıyla ilgili çalışmaların Eylül 2013'te başladığını anlatan Şimşek, şöyle konuştu:

"Yazım sürecinde Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB), Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), üniversiteler, Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD), Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD), Türkiye Bankalar Birliği ve Türkiye Barolar Birliği gibi konunun

ilgilisi olan kuruluşların görüşleri alındı. Vergi Konseyi tarafından daha önce hazırlanmış Vergi Usul Kanunu taslağı da incelendi.

Ayrıca Gelir İdaresi Başkanlığı'nın daha önce verdiği görüşler, mahkeme kararları, konuyla ilgili görüş, öneri ve makaleler de titizlikle değerlendirildi, vergi usul hukukuna ilişkin uluslararası uygulamalar analiz edildi. Aralık 2014'ten itibaren de Vergi Usul Kanunu, müesseseler bazlı ele alınarak madde yazım çalışmalarına yoğunluk verildi ve şuan itibarıyla madde yazımları neredeyse tamamlandı."

DETAYLAR PAYLAŞILACAK

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, yapılan çalışmaları ve kanunun neler getirdiğini, ilerleyen günlerde detaylı olarak kamuoyuyla paylaşacaklarını bildirdi.

Şu an için sadece bazı özetler yapabileceğini dile getiren Şimşek, 1961 yılından bu yana 63 farklı kanunla değişikliğin yapılan tüm hükümlerin yeniden ele alındığını, maddelerin daha kısa, anlaşılır hale getirildiğini dile getirdi.

Şimşek, Vergi Usul Kanunu başta olmak üzere, 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanmaları Mecburiyeti Hakkındaki Kanun, 1905 sayılı İhbar İkramiyesine İlişkin Kanun, 4358 sayılı Kanunun vergi kimlik numarasıyla ilgili hükümleri ve 5604 sayılı Kanunun mali tatil ihdasıyla ilgili hükümlerinin gözden geçirildiğini söyledi.

Bu kanunlarda

Maliye Bakanı Şimşek, 1961 yılından bu yana uygulamada olan Vergi Usul Kanunu'nu, günümüz koşullarına uyacak şekilde yenilediklerini bildirdi.

düzenlenen hususların, günümüz koşullarına uygun olarak yeni Kanun içinde ele alındığını aktaran Şimşek, "Vergi Usul Kanunu ve yukarıda yer verilen kanunlarda yer alan toplam 521 kanun maddesi, 321 maddeye indirildi" diye konuştu.

MÜKELLEF HAKLARI KAVRAMI ÖNE ÇIKARTILDI

E-Defter, E-Fatura gibi uygulamalardan daha etkin şekilde faydalanmak ve benzer uygulamalar geliştirmek amacıyla birçok maddenin, elektronik yöntem ve uygulamalara imkan sağlayacak şekilde yeniden

yazıldığını belirten Şimşek, uluslararası ekonomik iş ve işlemlerin yaygınlaştığı göz önüne alınarak, uluslararası anlaşma hükümlerine ilişkin yeni hükümlerin ihdas edildiğini kaydetti.

Ayrıca, kayıt dışı ekonomiyle mücadele hedefine yönelik, ceza hükümleri başta olmak üzere pek çok maddenin yeniden ele alındığı bilgisini veren Şimşek, sözlerini şöyle tamamladı:

"Mükellef hakları kavramı kanun metnine yerleştirilerek, ön plana çıkarıldı. Mükelleflerin vergi uyum dereceleri belirlenerek, uyumlu mükelleflere pozitif ayrımcı uygulamalar yapılma imkanı getiriliyor. Hızla değişen ekonomik hayata daha hızlı adapte olmayı sağlayacak tedbirler getiriliyor, kanunun idareye verdiği yetki maddeleri de yeniden ele alınıyor. Kanun taslağını ilk etapta kamuoyu ve ilgili Bakanlıkların görüşlerine açacağız ve görüşlerin alınmasının ardından Bakanlar Kuruluna sunacağız."

Komşunun durumu ders olsun

Euro Bölgesi'ndeki 19 ülkenin liderleri, Yunanistan'ın borç krizinin çözümü ve Euro sisteminde kalması için üçüncü kez iflastan kurtarma paketi üzerinde uzlaştı. Brüksel'de 17 saati bulan 'acil zirve'de Yunanistan, Almanya, Fransa ve Avrupa Birliği'nin yeni bir kurtarma planıyla 50 milyar euroluk dev bir fonu kapsayan anlaşmada fonun kontrolü tamamen AB denetiminde olacak. Paranın nasıl harcandığı ise AB yetkilileri tarafından Yunanistan'da kontrol edilecek.

Komşu, Euro Bölgesi'nde kaldı ancak reçete biraz ağır. Osmanlı İmparatorluğu'nda 1881-1939 yılları arasında dış borçları denetleyen

Düyun-u Umumiye'nin bir benzeri şimdi Atina'da kuruluyor. Bu fon, ülkenin değerlerini yani devlet bankalarını, özelleştirilecek kurumları içinde barındıracak. Yönetiminde Yunan yetkililer dışında Avrupa kurumlarının temsilcileri olacak fonun toplam büyüklüğü 50 milyar euro. Euro Bölgesi, Yunanistan'dan daha iyi yönetilen belirgin şekilde genişletilmiş özelleştirme programını devreye sokmasını istiyor. Bu bağlamda özelleştirme aracılığıyla parasallaştırılacak Yunan varlıkları bağımsız bir fona aktarılacak. Bu kaynak, Avrupa İstikrar Mekanizması'ndan (ESM) alınacak yeni borcun ödemesinde kullanılacak.

Avrupa liderleri 17 saatlik bir maratonla Yunanistan'ı Euro Bölgesi'nde tuttu. Ancak ağır bir reçeteyle... Atina'da Osmanlı İmparatorluğu'ndaki Düyun-u Umumiye benzeri bir fon kuran AB, bazı konularda da yasa çıkarma özgürlüğünü Komşu'nun elinden aldı.

Yunanistan'ın kreditorlere başvurusunda 53.5 milyar Euro'luk kredi talebinin 82-86 milyar Euro'ya çıkmasına 2 hafta kapalı tutulan bankalara pompalanması planlanan 25 milyar Euro'luk sermaye artırımı sebep oldu. 25 milyar euroluk kaynak ekonomiyi canlandırmak için ayrılırken diğer yandan da devlet bankalarında sermaye artırımı yapılarak daha sonra özelleştirme sağlanacak.

Bunun yanı sıra AB Komisyonu da 3-5 yıllık dönemde büyüme ve istihdam yaratma amacıyla 35 milyar euro tutarında bir kaynağı mobilize etmek için Yunanistan'la yakın şekilde çalışacak.

Avrupa Birliği tarafı işi biraz da abartarak önemli

yasaların çıkarılmasından önce Troyka'ya (Avrupa Birliği-Avrupa Merkez Bankası ve Uluslararası Para Fonu) danışma zorunluluğu getirdi.

IMF VE AB DENETLEYECEK

Kreditörlerin şartlarını referanduma götürüp 'hayır' oyu çıkarmasına rağmen Atina'nın iflastan kurtulmak ve euroda kalabilmek için üç yıl süreli 82-86 milyar euroluk üçüncü kurtarma paketi karşılığında kabul ettiği koşullardan öne çıkanlar şöyle:

Yunanistan'da kemer sıkma önlemleri ağırlaşarak devam edecek. KDV artırımı dahil vergi düzenlemeleri, çalışma piyasası reformu ve emeklilik reformu gerçekleştirilecek. Yunanistan otomatik bütçe kesintilerini öngören mali kurala geçecek ve istatistik kurumunun bağımsızlığını güçlendirecek.

IMF Yunanistan'ı yakından denetlemeye devam edecek. IMF'yle anlaşma vadesi dolduğunda yenilenecek. Aksi halde Atina'nın AB destekli mali programı askıya alınacak.

IMF'yle birlikte diğer Troyka kurumları AB Komisyonu ve Avrupa Merkez Bankası heyetleri Atina'ya dönecek ve Yunan kurumlarını yerinde denetleyecek. Yunanistan Troyka'nın oluru almadan mali konularda tek başına hareket edemeyecek.

Kamunun en değerli aktiflerinin transfer edilmesiyse Atina'da 50 milyar euroluk bir özelleştirme fonu oluşturulacak.

Özelleştirmeler Troyka kurumlarının denetiminde yapılacak. Elde edilecek gelirin yarısı bankalara sermaye takviyesinde, bir çeyreği borç geri ödemesinde ve kalan çeyreği yatırımlarda kullanılacak.

YENİ DÜZENLEMELER MECLİSTEN GEÇİYOR

Yunanistan'da kamu çalışanları azaltılacak, bankacılık sektörü yeniden yapılandırılacak, elektrik iletim hatları operatörleri özelleştirilecek, eczaneler, süt üreticileri ve fırınlar başta olmak üzere birçok sektörle ilgili yeni düzenlemeler yapılacak.

Yunanistan tüm bu şartları karşılama halinde bile borçlarını kısmen bile sildiremeyecek. Atina, Euro Bölgesi'nin diğer üyelerinden aldığı ikili kredileri kırpamayacak. Belirli şartların karşılanması halinde borç vadelerinin uzatılması ve faiz oranlarında indirim söz konusu olabilecek.

Yunanistan imza attığı 82-86 milyar euroluk üçüncü kurtarma paketinin başlatılmasını güvence altına alabilmek için taahhüt edilen reformları yasalaştırdı.

ÇİPRAS: BÜYÜK MÜCADELE VERDİK

Yunanistan Başbakanı Aleksis Çipras, vardıkları anlaşma ile borçlarını yeniden yapılandıracaklarını ve orta vadede kendilerine sağlanacak paketin Euro Bölgesi'nde kalmalarına imkan vereceğini söyledi.

Aleksis Çipras anlaşma sonrası ülkesinin yeni yatırım çekebileceğini,

Borca boğulan tek ülke Yunanistan değil

The Telegraph, Avrupa'da borca boğulan tek ülkenin Yunanistan olmadığını, pek çok ülkenin borç krizi yaşadığını duyurdu.

The Telegraph, herkes Yunanistan'a yoğunlaşırken, Avrupa Birliği içerisinde başka pek çok ülkenin de borca boğulmakta olduğunu belirtti. AB içerisindeki 6 ülkenin borcunun, GSYİH'lerinin üzerinde olduğunu belirtilirken, 16 ülkenin borcunun da GSYİH'lerinin yüzde 60'ını aştığı duyuruldu.

Yunanistan'ın borcunun GSYİH'sinin yüzde 177'si kadar olduğu söylenirken, bu rakamın İtalya için yüzde 132, Portekiz için ise yüzde 130 olduğu belirtildi. Oran olarak en az borçlu ülkelerin ise Estonya, Norveç ve Bulgaristan olduğu söyleniyor.

İngiltere'nin borcunun ise GSYİH'sinin yüzde 89.4'ü kadar olduğu görülürken, Euro Bölgesi'nde borç seviyelerinin çok yükseldiği, 2014 yılında ortalamada yüzde 92'yi gördüğü söyleniyor. Bu rakamın 1999'dan beri en yüksek seviye olduğu da söyleniyor. Borçların en çok arttığı zamanların ise 2012'nin ilk çeyreği ve 2014'ün son çeyreği olduğu belirtiliyor.

bunun resesyondan çıkmalarına ve bankacılık sistemlerinin çökmesinin önlenmesine yardımcı olacağını belirtti.

Son dakikaya dek uzun ve iyi bir mücadele verdiklerini, zor kararlarla yüz yüze olduklarını vurgulayan Çipras, Avrupa'da muhafazakar kesimlerin radikal planlarını uygulamalarını engellediklerini kaydetti.

Çipras, "Büyük

mücadele verdik. Mali tıkanma ve bankacılık sisteminde çöküşü engelledik. Borcu yeniden yapılandırmaya başladık. Orta vadeli finansman sağlamayı başardık. Önümüzde zorlu kararlar var. Büyümeye dönebilmek için savaşmaya devam edeceğiz. Yük sosyal adalet temelinde paylaşılacak, daha önce kriz döneminde bedel ödemeyenler bu sefer yükü üstlenecek" dedi.

Yorgancılar: Alternatif pazarlara yönelmeliyiz

Yunanistan'da yaşanan kriz nedeniyle Türkiye ve Yunanistan arasındaki dış ticaret hacminin 1.5 milyar dolar olumsuz etkileyeceği öngörülmüyor. Suriye'deki iç savaş nedeniyle de Türkiye ve Suriye arasındaki ticaret hacminde önemli kayıplar yaşandığını belirten Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, "Türkiye, alternatif pazarları bulmak mecburiyetinde" dedi.

KOMŞUDAKİ KRİZ ETKİLİYOR

Özellikle otomotiv, tekstil, gıda ve makine sektörlerinde ticaret yaptığımız Yunanistan ve Türkiye arasındaki dış ticaret hacminin 2013-2014 yıllarında yaklaşık 5.5 milyar dolar civarında olduğunu kaydeden EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, 2015 yılının ilk 6 ayına bakıldığında iki ülke arasındaki ithalat ve ihracat toplamının yaklaşık 1.5 milyar dolar civarında olduğunu belirterek, "Rakamlar bu şekilde devam ederse sene sonunda dış ticaret hacmimizin 3.5 milyar dolar olacağı düşünülüyor. Bu da ticaretimizi 1.5 milyar dolar olumsuz olarak etkileyeceğini gösteriyor" diye konuştu.

Ender Yorgancılar, Suriye'deki iç savaş nedeniyle de Türkiye ve Suriye arasındaki ticaret

hacminde önemli kayıplar yaşandığını ifade ederek Türkiye'nin alternatif pazarlara yönelmesi gerektiğini kaydetti.

ÜRETMEYEN ÜLKELERİN GELECEĞİ NOKTA BU

Yunanistan'ın bu noktaya gelmesinde önemli sebepler olduğunu dile getiren Yorgancılar sözlerini şöyle sürdürdü:

"Yunanistan'ın bugün 350 milyar dolara yakın bir borcu var. Üretmeyen ülkelerin sonunda geleceği nokta bu. Yunanistan'ın gelirlerine baktığımızda, turizm, gemi taşımacılığı, hizmet sektörü, çimento sanayi sektörlerinde ağırlık olduğunu görüyoruz. Nüfusu 11 milyonu biraz aşan ülkede önemli bir sanayi yatırımının

olmadığını görüyoruz. Biz borçsuz bir ülke değiliz ama üreten bir ülkeyiz, ihracatımızın yüzde 95'i sanayi ürünlerinden oluşuyor. Tek eksiğimiz, yüksek teknoloji ürünler üretmiyoruz."

DAHA YÜZDE 97.5'LUK BİR PAZAR VAR

Türkiye'nin Yunanistan'ın dışında

alternatif pazarları bulmak mecburiyetinde olduğunu söyleyen Ender Yorgancılar, şu ifadeleri kullandı:

"Suriye'deki ihracatımız yaklaşık 2.8 milyar dolara kadar çıkmıştı. Ancak daha sonra ortaya çıkan savaştan sonra ihracatımızda önemli bir kayıp söz konusu oldu. Suriye'deki savaşa, Yunanistan'daki krize odaklanmamamız lazım. Dünya ticaretinin yüzde 2.2'sinde rol alan bir ülkeyiz. Dünyada daha yüzde 97.5'lük bir pazar var. Bu pazarı artırmak için ileri teknoloji ürünler ağırlıklı, ihracat odaklı faaliyetlerimizi geliştirmek mecburiyetindeyiz. Kriz bugün Yunanistan'da olur yarın başka bir ülkede olabilir ama yaşamaya devam eden ülkeler de var."

Euro'ya geçmemiz krizlerin kalkacağı anlamına gelmez

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, euro'ya geçişi değerlendirdi.

Sosyal medya hesabı üzerinden açıklamalarda bulunan Yorgancılar, Euro gibi büyük bir parasal birliğin dağılması yorumlarının yapıldığını aktardı. Yorgancılar, "Bu, zaten pek çok belirsizlikle boğuşan küresel ekonomiyi daha olumsuz bir tabloya mahkum eder. Dünya ekonomisinin dolar dışında 'rezerv para' niteliği taşıyacak bir paraya ihtiyaç duyması gereği euronun var var olmaya devam etmesi tüm ülkelerin lehine olan bir durum.

Ayrıca TL'den euroya geçiş fark-

lı alanlarda uzuncadır ele alınan bir konu. Türk Lirası'nın dolar karşısında değer kaybetmesi ve özel sektörün döviz yükümlülüğünün ciddi bir sorun haline gelmesi ile Türkiye'nin de Euro Birliği'nde yer alması gerektiğine ilişkin görüşler yaygın ancak, bu şekilde ekonomik sorunlarımızın çözüme kavuşacağına yönelik fazla iyimser. Elbette; euroya geçmemiz, kur riskinin ortadan kalkması, faizlerin düşmesi ve dış ticaret dengemizin düzelmesi yönünde yarar sağlayabilir. Ancak bu, finansal kırılganlığımızın da yok olması ve krizlerin tamamen önleneyeceği anlamına gelmez" dedi.

ARDWARE FURNITURE
TOOLS SLICONES BOLTS N
HERS ANCHORS INOX HARDV
NITURE FASTENEDSHANDTOOLS
LTS NUTS S HERS ANCA
OX HARD RE FASTEN
ANDTOOL LTS NUTS S
HARDWA
ANDTOOLS
WASHERS AN
FURNITURE FA
CONES BOLTS
HORSINOX
STENERSHA
CREWS WA
ARE FURN
SLICONES

CREWS W.
ARE FURNI
SLICONES B
CHORSINO
STENERSH

Sorularınız varsa Cevaplarımız var

Mevcut problemlerinizi geniş ürün gamında yer alan ürün çeşitliliğimiz ve gelişmiş lojistik ağımızla çözüme ulaştırıyoruz.

Bilgi için;

+ (90) 232 376 77 87

www.standartcivata.com.tr

/standartcivata

standartcivata ©

Bu proje Türkiye'ye model olur

Alman- Türk Ticaret Sanayi Odası'nın Çin'de büyük başarı kazanan ikili (mesleki) eğitim modelinin Türkiye'deki pilot uygulaması için seçtiği kent İzmir, seçtiği proje ortağı Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) oldu. EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, Alman- Türk Ticaret ve Sanayi Odası Genel Müdürü Jan Nöther'in ziyaretinde yaptığı konuşmada, EBSO'nun sanayicinin istediği nitelikte teknik eleman ihtiyacının karşılanmasına yönelik ilgili kurumlar ve paydaşlar ile bir dizi çalışma gerçekleştirdiklerini ifade etti. Gökçüoğlu, Alman ikili eğitim sistemini esas alan projeyi EBSO Yönetim Kurulu'nda detaylı bir biçimde inceleyerek karar vereceklerini belirterek, "İş dünyasının yetişmiş teknik eleman ihtiyacını giderecek bu proje hayata geçirildiğinde Türkiye'ye örnek olur" diye konuştu.

Alman- Türk Ticaret ve Sanayi Odası (AHK) Genel Müdürü Jan Nöther, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nı ziyaret ederek Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu ile biraraya geldi. Proje hakkında detaylı bir sunum gerçekleştiren AHK Genel Müdürü Nöther, Çin'de büyük başarı kazanan Alman ikili eğitim sistemi hakkında bilgi verdi. Çin'de 25 proje yürüttüğünü aktaran Nöther, şunları söyledi:

"Uygulanması planlanan modele göre Alman ve Türk eğitimcileri, pilot

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Gökçüoğlu, Alman işbirliğiyle gerçekleştirilecek mesleki eğitim projesinin Türkiye'ye örnek olacağını söyledi.

meslek okulunda seçilecek 100 öğrenciye eğitim müfredatını gözetererek eğitim verecek. Projenin yönetimini destek veren firmalar ile Türk ve Alman partner temsilcilerinden oluşan eğitim

yönetim kurulu yaparken bizler koordinasyonu sağlayacağız. Böyle bir projenin ortaklaşa gerçekleşmesini diliyoruz."

MESLEKİ EĞİTİM ÇOK ÖNEMLİ

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu da, mesleki eğitimin önemine değinerek, "Oda olarak mesleki eğitimin önemini biliyoruz. Odamız koordinatörlüğünde kentimizde eğitim kurumlarını, üniversite temsilcilerinin katılımı ile oluşturduğumuz Teknik Eğitim Çalışma Grubu ve Üniversite Sanayi

İşbirliği Koordinasyon Kurulu (USKK) olarak eğitimin her kademesinde faaliyetlerimizi sürdürüyoruz. Birlikte içerisinden faydalı her öneriye açığız" dedi.

Geçmiş yıllarda mesleki eğitimin Alman sistemini esas aldığını, mezun olan gençlerin yüzde 10 oranında üniversiteye devam etme oranının bugün tam tersi talep ve düşüncede olduğunu vurgulayan Gökçüoğlu, "Bugün, mesleki eğitimin her kademesinin daha değerli olduğunu anlatmamız gerekiyor. Bunu da başaraçağız" diye konuştu.

SANAYİNİN

GLOBAL ÖLÇEKTE ÜRETİM VE MARKALAŞMASINDA

İLK ÇÖZÜM ORTAĞI

ARAŞTIRMA • GELİŞTİRME • BELGELENDİRME • EĞİTİM • BİLGİLENDİRME

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI

www.ebso.org.tr

İhracatçılara sağlanan bazı teşvikler ve ihracat performansı

2002 yılında 36.1 milyar dolar olan ihracatın 12 yıllık süre zarfında 4.4 katına çıktığı ve 2014 yılında bir önceki yıla göre yüzde 3.8'lik artışla 157.6 milyar dolar olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bu noktada ihracatçıların, ihracat yaptıkları pazarlarda tutunabilmelerini sağlayacak gerekli önlemleri alarak pazarda kalıcı olabilmeleri beklenmektedir.

Küresel ve bölgesel gelişmeler dikkate alınarak pazara giriş olanaklarının iyileştirilmesine yönelik gerçekleştirilen çalışmalar, Ekonomi Bakanlığı bünyesinde dinamik bir yapıda sürdürülmektedir. Bilhassa 2008 yılı sonundan itibaren dünya ekonomilerini etkisi altına alan küresel ekonomik kriz sonrasında, ihracatta pazar çeşitlendirmesine gidilmesi zaruri hale gelmiştir.

Avrupa Birliği gibi nüfuz edilmesi zor bir pazarda dahi önemli başarılar gösteren Türk ihracatçıları, alternatif pazarlara da hızla uyum sağlamışlardır.

Bu kapsamda, ihracatçıları yönlendirmek amacıyla, ilgili kamu kurum/kuruluşları ve STK'ların katkıları alınarak belirlenen hedef ve öncelikli ülkeler, Ekonomi Bakanlığı'nca sağlanan devlet yardımlarında ayrıcalıklı bir yere sahiptir. Söz konusu ülkeler, 2014-2015 dönemi için şu şekilde belirlenmiştir:

Hedef Ülkeler: ÇHC, Rusya, Hindistan, ABD,

Adnan Yıldırım
Ekonomi Bakan Yardımcısı

Polonya, Brezilya, Suudi Arabistan, İran, Nijerya, Romanya, Libya, Cezayir, Irak, Kazakistan, Ukrayna, Japonya ve Güney Kore.

Öncelikli Ülkeler: Malezya, Angola, Almanya, Gana, Etiyopya, Şili, Arjantin, Vietnam, Türkmenistan, Meksika, Kuveyt, Kolombiya, Azerbaycan, Birleşik Arap Emirlikleri, Kanada, Peru, Tanzanya, Endonezya, Mısır, Güney Afrika Cumhuriyeti, İngiltere, Bulgaristan, Tayland, Bangladeş, Gürcistan, Umman, Singapur ve Katar.

İhracatçılara, bu ülkelere yönelik ihracatlarını arttırmaları amacıyla pazara giriş enstrümanlarını etkin bir şekilde kullanmaları tavsiye edilmektedir. Bu

kapsamda düzenlenen Ticaret Heyeti, Sektörel Ticaret Heyeti ve Alım Heyeti faaliyetlerinde söz konusu Hedef ve Öncelikli Ülkeler üzerinde yoğunlaşmaktadır.

Öte yandan, her yıl söz konusu Hedef ve Öncelikli Ülkeler arasından belirlenen 15 ülkede düzenlenecek fuarlara iştirak eden katılımcılara 20 puan ilave destek sağlanmaktadır. Ayrıca, Yurtdışı Birim, Marka ve Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi amacıyla tüm Hedef ve Öncelikli Ülkeler için 10 puan ilave destek sağlanmaktadır.

Yine, Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Desteği kapsamında düzenlenecek Sektörel Ticaret Heyetleri için tüm Hedef ve Öncelikli Ülkelerde ilave 10 puan destek sağlanmaktadır.

Ayrıca, ilgili kuruluşlarla işbirliği halinde düzenlenen eğitim, bilgilendirme seminerleri aracılığıyla firmalar ihracatta hem pazar ve ürün çeşitlendirmesinin önemi hem de markalı ve katma değeri yüksek ürünlerin ihracatta sağladığı avantajlar konularında bilgilendirilmektedir.

Tüm bu yönlendirmelere ilaveten, işadamlarının da katılımıyla birçok ülkeye üst düzey katılımlı heyet organizasyonları düzenlenmekte, Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA) imzalanmakta ve ikili ticari ilişkiler, Karma Ekonomik Komisyon (KEK), Ekonomik ve Ticari Ortaklık Komisyonu (JETCO), iş forumu ve benzeri toplantılarla geliştirilmektedir.

Buna ihracatçıların yeni pazarlara açılma konusundaki girişimleri de eklenince, bugün ihracat ürünleri tüm dünya pazarlarında yer almaktadır.

İhracat performansına bakıldığında, 2002 yılında 36.1 milyar dolar olan ihracatın 12 yıllık süre zarfında 4.4 katına çıktığı ve 2014 yılında bir önceki yıla göre yüzde 3.8'lik artışla 157.6 milyar dolar olarak gerçekleştiği görülmektedir. 2014 yılında ihracatçıları 239 ülke ve gümrük bölgesine ihracat gerçekleştirmiş, bir önceki yıl ihracat yapılmayan 5 ülkeye ihracat yapmış ve ihracat gerçekleştirilen 239 ülkeden 134'üne ihracat artışı gerçekleştirmiştir.

Tabii bu noktada ihracatçıların, ihracat yaptıkları pazarlarda tutunabilmelerini sağlayacak gerekli önlemleri alarak pazarda kalıcı olabilmeleri beklenmekte olup, halihazırdaki birçok destek de bunu sağlama yönünde ihracatçıların hizmetine sunulmaktadır.

Bu doğrultuda, Ekonomi Bakanlığı, yurtdışında gerçekleştirilen fuarlar kapsamında katılımcı firmaların stand kiralalmalarını, standlarına yaptıkları dekorasyon vb. harcamalarını, nakliye masraflarının ve fuarlara iştirak eden personelinin ulaşım harcamalarının belirli bir bölümünü desteklemektedir.

Söz konusu fuar ve etkinliklerin faydalarını, bizzat katılmış olduğum, 2014 yılının Eylül ayında düzenlenen Kamerun Türk İhracat Ürünleri Fuarı'nı ve Urumçi'de düzenlenen 4. Çin-Avrasya Expo Fuarı'nı, 2015 yılının Ocak ayında düzenlenen Londra Tekstil Fuarı'nı, Şubat ayında düzenlenen Türkmenistan Türk İhracat Ürünleri Fuarı'nı ve Kazakistan'daki Central Asia Ev Tekstili ve Halı Fuarı ile Kazakistan Eğitim Fuarını ziyaret ederek, müşahede etme imkanı buldum.

İhracat teşviklerine bakıldığında, yıllar itibarıyla

Destekleme Fiyat İstikrar Fonu (DFİF) kapsamında bu desteklere tahsis edilen tutarların ihracatın yakalamış olduğu artış hızıyla aynı oranda artırılmadığı görülmektedir. 2014 yılında ihracatçıları sağlanan desteğin 157.6 milyar dolarlık ihracata oranı, yaklaşık binde 3'lerde kalmaktadır.

Bu noktada ihracatçıları daha fazla desteklemek, 2023 vizyonunda yer alan ihracat hedeflerine ulaşma açısından önem arz etmekte olup, tahsis edilen tutarların ihracattaki artışla uyumlu olarak artırılması gerekmektedir. İhracatçıların yurtdışında rekabet avantajı sağlayabilmesi ve ihracatta hedeflerin yakalanabilmesi için bu oranın orta ve uzun vadede ihracatın yüzde 1'ler seviyesine çıkarılması oldukça önemlidir.

Tarım sektöründen örnek verecek olursak, Ekonomi Bakanlığınca her yıl yayımlanan Tarımsal Ürünlerde İhracat İadesi Yardımlarına İlişkin Kararlar ile işlenmiş tarım ürünleri ihracatı desteklenmektedir. Bahse konu Kararlar ile üretimi sanayiye dayalı dolayısıyla istihdama katkı sağlayan niteliği haiz tarım ürünlerinin ihracatının artırılması hedeflenmektedir.

Bu çerçevede, destek kapsamındaki ürünler ihracatı, toplam tarım ürünleri ihracatından daha hızlı artmaktadır. 2014 yılında, tarım ürünleri ihracatı yüzde 6 oranında artarak 18 milyar dolar olarak gerçekleşmiş iken, karar kapsamı ürünler ihracatı yüzde 8.2 oranında artarak 5.3 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Son 5 yılda ise, tarım ürünleri ihracat artışı ortalama yüzde 11, bahse konu ürünler ihracat artışı yüzde 15 olmuştur. Bununla birlikte bu sene, markalı ve nihai tüketiciye yönelik ambalajlı ürünlerin destek miktarında artırma gidilerek, katma değeri yüksek ürünlerin ihracatının daha da geliştirilmesi teşvik edilmektedir.

Rüzgarın gücü 4 bin MW'ı aştı

Rüzgar enerjisinde kurulu güç artıyor. Türkiye'de 2013 yılında toplam 2 bin 958 MW olan rüzgar enerjisi kurulu gücü 2014'de 3 bin 762 MW'a, 2015'in ilk yarısında ise 430 MW'lık artışla 4 bin 192 MW'a çıktı.

Türkiye Rüzgar Enerjisi Birliği'nin (TÜREB) 6 ayda bir açıkladığı Rüzgar Enerjisi İstatistikleri Raporu yayınlandı. Rapora göre, rüzgar enerjisinde kurulu güç, yılın ilk yarısında geçen yılın aynı dönemine göre 35 megavat düşerek 430 megavat olarak gerçekleşti. Rüzgardaki 430 megavatlık kurulu güç artışının, 295'ini Hatay, İzmir, Tekirdağ, Bursa, Çanakkale, Manisa, Mersin ve Balıkesir illerinde işletmeye alınan yeni santraller, 135 megavatını ise hali hazırda var olup kapasite artırımı yapan projeler oluşturdu.

YÜZDE 38'İ EGE'DE

İşletmedeki rüzgar enerjisi santrallerinin kurulu güç bakımından bölgelere göre dağılımında 2014'e oranla bir değişiklik olmadı. Rüzgar santrallerinin yüzde 38'i Ege, yüzde 36'sı Marmara, yüzde 16'sı Akdeniz, yüzde 6.77'si ise İç Anadolu bölgesinde yer aldı. Doğu Anadolu bölgesinde ise

rüzgar tesisinin bulunmadığı belirtildi. Marmara ve İç Anadolu bölgelerinde yüzde 0.5 ile yüzde 1 arasında artış görüldü.

İllere göre sıralamada yine ilk 4 şehir Balıkesir, İzmir, Manisa ve Hatay değişmedi. Bu yıl Kuru RES'in işletmeye geçmesiyle Çanakkale 5'nci sıraya yükseldi.

Raporda; işletmede olan santrallerin yatırımcılara göre dağılımında ise geçen yılın aynı döneminde 401 MW olan kurulu gücünü 551 MW'a çıkaran Polat Enerji ilk sırada yer aldı. 320 MW'dan 339 MW'a çıkan Demirener Enerji ikinci, 110 MW'lık kurulu gücünü 298 MW'a yükselten Borusan EnBV üçüncü, 295 MW ile Bilgin Enerji ise dördüncü oldu.

2015'in ilk 6 ayında 100 proje ile toplam rüzgar kurulu gücü 4 bin 192 MW kapasiteye ulaşırken, yapımı devam eden 43 RES'in toplam kurulu gücü 1427 MW'ı buluyor. Yapımı devam eden santrallerde en büyük pay 169 MW ile Gürış'e ait. Bunu 103 MW ile Bereket Enerji ve 87 MW ile Gestamp izliyor.

4.5 MİLYON HANENİN ELEKTRİĞİ
Elektriği rüzgar ener-

jisinden karşılanan hane sayısı 2013'te 3.5 milyon iken geçen yıl sonunda bu sayı 4.5 milyona çıktı. Rüzgar enerjisinden 2013'te İstanbul kadar, 2014'te hem İstanbul ve hem de İzmir kadar iki şehrin elektriği

karşılanabilirken, kurulu güçte 2015'in ilk yarısında Gaziantep büyüklüğünde bir şehrin yıllık ihtiyacı kadar kapasite artışı sağlandı.

ÇÖZÜM ÜRETİLSİN

Rüzgar enerjisinde 2014

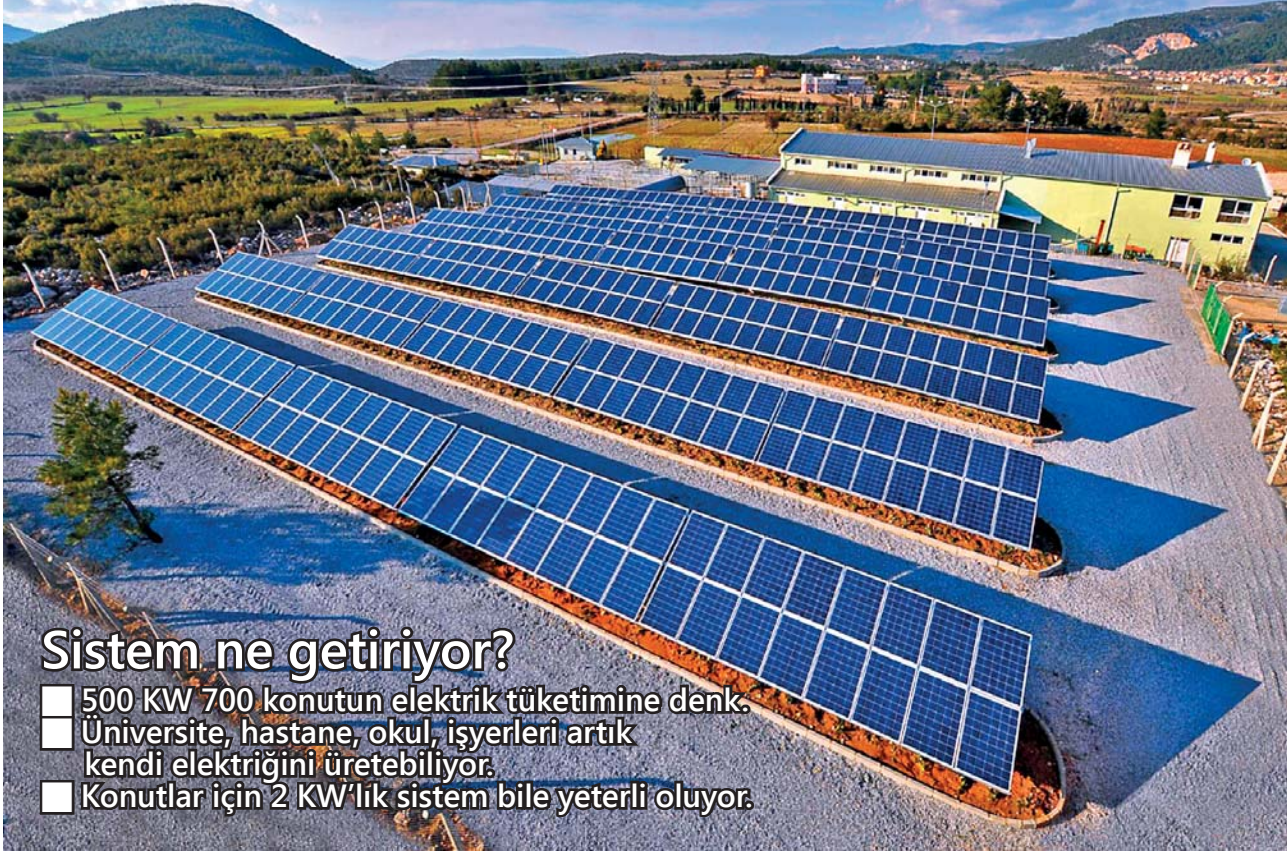

Türkiye'deki rüzgar enerjisi santrallerinin kurulu güç bakımından bölgelere göre dağılımında, Ege yüzde 38'lik payla lider.

yılıın ilk yarısında 465 MW olarak gerçekleşen kurulu gücün Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından rüzgar enerjisi yatırımlarına kapatılan bölgelerin çözüme kavuşturulamamasından dolayı 2015'in ilk yarısında

430 MW olduğunu kaydeden TÜREB Başkanı Mustafa Serdar Ataseven, yıl içinde sorun çözülmezse 2016 ve 2017'de rüzgar enerjisi sektörünün daha fazla etkilenebileceğine dikkat çekti.

Ataseven, geçen yılın sonlarından yaz başına kadar yaşanan sert iklim koşullarının da inşa halinde olan santrallerin yılın ilk yarısında işletmeye alınmamasında etkili olduğunu ifade etti.

Sistem ne getiriyor?

- 500 KW 700 konutun elektrik tüketimine denk.
- Üniversite, hastane, okul, işyerleri artık kendi elektriğini üretebiliyor.
- Konutlar için 2 KW'lık sistem bile yeterli oluyor.

'Kendin üret-tüket'ten 11 milyar dolar yatırım

Herkesin kendi elektriğini üretebilmesine imkan tanıyan lisanssız elektrik üretimine 10 yılda 11 milyar dolarlık yatırım yapılacak. Lisanssız elektrik üretiminden 118 bin 797 kilovat elektrik elde edilmesi hedefleniyor.

Türkiye'de lisanssız elektrik üretim sektörünün gelişmesi ve bu konuda çalışma yapan kişi ve kuruluşlara destek verilmesi amacı ile kurulan Lisanssız Elektrik Üretim Derneği'nin (Li-Der) verilerine göre lisanssız elektrik üretimi için yapılan başvurular arasında en büyük pay güneş

enerjisinin oldu. Yapılan 5 bin 643 başvurunun 2 bin 463 tanesi olumlu, 944 başvuru olumsuz sonuçlandırılırken, 2 bin 236 başvuru değerlendirme aşamasında. Olumlu sonuçlanan 2 bin 463 başvurunun ise bin 995 tanesi güneş enerjisine ait. Güneş enerjisini 321 başvuru ile rüzgar enerjisi takip ederken, üçüncü sırada 60 bin başvuru ile kojen enerjisi yer alıyor. Listenin geri kalanını ise 26 bin 244 başvuru ile hidro, 6 bin 255 başvuru ile biyokütle ve bin 846 başvuru ile Hibrit (RES+GES) oluşturdu. Lisanssız elektrik üretiminden

Herkesin kendi elektriğini üretebilmesine imkan tanıyan lisanssız elektrik üretimine 10 yılda 11 milyar dolarlık yatırım yapılacak.

118 bin 797 kilovat elektrik elde edilmesi hedefleniyor.

Türkiye gelecek 10 yılda kendine yetecek enerjiyi üretebilmesi için 118 milyar dolarlık yatırım yapması gerekiyor. Bu yatırımın neredeyse yüzde 10'unun rüzgar ve güneş enerjisi olarak sadece lisanssız elektrik üretimi alanında gerçekleşeceği öngörülüyor. Li-Der'in tespitleri, önümüzdeki yıl Türkiye'de 400 MW üzerinde güneş enerjisi üretimi yapılarak bunun bir kısmının ihraç edilebileceğini, buradan da yaklaşık 250 milyon dolarlık yeni bir ihracat kaleminin oluşturul-

labileceğini ortaya koyuyor.

7-8 MİLYAR EUROLUK EKONOMİK DEĞER

Düzenlemelerle birlikte kişiler ve firmalar 500 KW'a kadar lisans almadan elektrik üretim tesisi kurabiliyor.

Türkiye'nin 5 bin megawatt (MW) lisanssız elektrik üretimi potansiyelinin bu yıl sonuna kadar kullanılması planlanıyor. Yetkililer, bunun 7-8 milyar euroluk bir ekonomik değer oluşturduğunu aktardı.

500 KİLOWATIN ALTINDA ÜRETİM

Oteller, siteler, camiler, alışveriş merkezleri, benzin istasyonları, okullar 500 kilovat altı lisanssız küçük ölçekli yatırım avantajını kullanmaya başladı.

5346 sayılı yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik enerjisi üretimine ilişkin kanununda belirlenen 500

Enerji verimliliği ile 20 yılda 18 trilyon dolarlık ekonomi

Enerji verimliliği yatırımlarının küresel düzeyde 2035 yılına kadar 18 trilyon dolarlık bir ekonomi yaratabileceği belirtiliyor.

Ekonomi ve İklim Küresel Komisyonu, İklim Ekonomisi Raporu'nu yayımladı. Kasım ayında Antalya'da yapılacak G20 Zirvesi'ne işaret edilen raporda, zirvenin enerji verimliliği için kritik öneme sahip olduğu bildirildi. Raporda, Almanya, ABD, Çin, Hindistan ve Türkiye gibi G20 ülkelerinin, aydınlanma, taşıt ve üretim gibi alanlarda, enerji verimliliği standartlarını geliştirmesinin 2035'e kadar 18 trilyon dolarlık bir ekonomi yaratabileceği belirtildi.

İklim değişikliğinin tehlikeli

boyutlara ulaşmasını engellemenin önemi vurgulanan raporda, karbon salımının olumsuz etkilerinin ülkeler arası iş birliğiyle azaltılabileceğine yer verildi.

Raporda, 2030 yılına kadar gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde yıllık 1 trilyon dolarlık temiz enerji yatırımının, küresel düzeyde karbon salımını 5.5-7.5 gigaton karbondioksit düzeyinde azaltılabileceği belirtildi. Bu yatırımların aynı zamanda elektriğe erişimi kısıtlı 1.3 milyar insanın enerjiye ulaşmasını sağlayıp sürdürülebilir büyümeye ve kalkınmaya katkıda bulunacağı kaydedildi.

kilovat altı yenilenebilir enerji yatırımlarında lisanssız yatırım hakkı sürekli

yükselen elektrik faturalarından bıkanlar için çıkış noktası oldu.

Artan projelerden taşımacılık sektörü ve küçük işletmeler olumlu etkilendi.

Güneş yatırımında iç açıcı noktada değiliz

Uluslararası Enerji Ekonomisi Birliği (IAEE) Başkanı, Boğaziçi Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Gürkan Kumbaroğlu, Türkiye'nin güneş kuşağında olmasına rağmen güneş enerjisinden yeterince faydalanamadığını belirterek, "Ciddi petrol ve doğalgaza sahip Rusya güneş enerjisine ciddi yatırımlar yaparken, ülkemiz iç açıcı bir noktada değil" dedi.

Prof. Dr. Kumbaroğlu, yenilenebilir enerjinin küresel anlamda her geçen gün daha çok tartışıldığını ve gerek AB ülkelerinin, gerek ABD'nin, gerekse de Rusya, Çin ve Avustralya gibi ülkelerin bu konuda geleceğe yönelik önemli planlamalar yaptıklarını söyledi.

Enerjinin, ülkelerin kalkınma ve gelişmişlik bazında en önemli göstergelerden biri olduğunun altını

çizen Prof. Dr. Kumbaroğlu, "Özellikle 20. yüzyılın ortalarından itibaren enerji üretim ve tüketim yöntemleri ile yerine yenisi konulamayacak enerji kaynaklarının kullanımı, en temel sorunlardan biri oldu. Daha sonra aralarında güneş enerjisinin de bulunduğu yenilenebilir enerji kaynaklarının önemi anlaşıldı. Bugün geldiğimiz noktada geliştirilmeyi bekleyen yegane enerji kaynaklarının kullanımına yönelik ciddi çalışmalar var" diye konuştu.

KARADENİZ'İN POTANSİYELİ BAVYERA'DAN FAZLA

Prof. Dr. Kumbaroğlu, Türkiye'nin yenilenebilir enerji

potansiyelinin birçok Avrupa ülkesine göre çok daha fazla ve ekonomik olduğunun altını çizerek, şunları söyledi: "Ülkemizin yenilenebilir enerji açısından sahip olduğu imkanlar neredeyse tüm Avrupa ülkelerini kışkıracak nitelikte. Türkiye'nin güneş enerjisinde gerek güneşlenme süresi, gerekse radyasyon değeri bakımından potansiyeli en düşük bölge Karadeniz. Almanya'nın potansiyeli en yüksek bölgesi Bavyera eyaleti. Karadeniz'in güneş enerjisi potansiyeli Bavyera'dan daha yüksek. Yani Almanya'nın potansiyeli en yüksek bölgesinde yenilenebilir enerji kaynağının hacmi Türkiye'nin potansiyeli en düşük bölgesine kıyasla daha az."

Tekstilcinin “kur ateşi”ne karşı eylem planı hazır

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın koordinatörlüğünde hazırlanan ve 2015-2018 dönemini kapsayan Türkiye Tekstil, Hazır Giyim ve Deri Ürünleri Sektörleri Strateji Belgesi ve Eylem Planı'ndan derlenen bilgilere göre, söz konusu sektörlerdeki firmaları kur riski konusunda bilgilendirme amacıyla bölgesel seminerler düzenlenecek.

Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin (TİM) sorumlu kuruluş olarak, Ekonomi Bakanlığı, KOSGEB, TOBB, Eximbank ve ilgili STK'larla işbirliği yapacağı eylem kapsamında, küçük işletme niteliğinde olan firmaların kur riskine yönelik bilinçlendirilmesi hedefleniyor. Eylem planı kapsamında gelecek yılın sonuna kadar, KOBİ'lere yönelik ihracat alacaklarının ileriye dönük kur garantisi sağlanmasıyla ilgili bankalarla gerekli işbirliği anlaşmalarının yapılması planlanıyor. Özellikle KOBİ'lere kur riski anlamında destekler sağlanması ve çeşitlendirilmesi amaçlanıyor.

Strateji belgesi ve eylem planı kapsamında, 2017 sonuna kadar ihracat sigortası konusunda yaşanan sorunların çözümüne yönelik de faaliyetler yürütülecek. Bu sorunun önüne geçebilmek için ilgili Bakanlıkların desteği ile Eximbank'ın başkanlığında, TİM'in ve TOBB'un işbirliği ile bu

Türkiye'nin ihracatında önemli bir paya sahip olan tekstil, hazır giyim ve deri ürünleri ihracatçılarına, kur riski konusunda bilgilendirme amacıyla bölgesel seminerler düzenlenecek.

faaliyetin yürütülmesi ve mevcut ihracat sigortasının tanıtılması hedefleniyor.

Sektörün finansmana erişim konusunda yaşamış olduğu sorunların çözümüne yönelik olarak gelecek yılın sonuna kadar bir platform oluşturulması öngörülüyor. Bu platformda sektörde faaliyet gösteren KOBİ'lerin finansmana eri-

şim konusunda ihtiyaçlarının belirlenerek, bir çözüm paketi raporu oluşturulması amaçlanıyor.

LOJİSTİK MASRAFI AZALACAK

Plan kapsamında, tekstil, hazır giyim ve deri ürünleri sektörlerinin kümelendiği bölgeler ile İstanbul ve diğer liman kentleri arasında, lojistik maliyetlerini düşürmeye yönelik tedbirler alınacak. Ulaştırma,

Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın sorumlu kuruluş olduğu eylemle 2018 sonuna kadar bu sektörlerin lojistik ve coğrafi konum avantajının artırılması amacıyla, Türkiye'nin doğusu ve batısı arasında lojistik köyler kurularak ve söz konusu sektörlerin depo, fabrika gibi tesislerine ana hatlardan demiryolu bağlantı hatları yapılarak lojistik masraflarının azaltılması planlanıyor.

Asansör sanayicilerinden tehlikeli iş eğitimi

Ege Bölgesi Sanayi Odası Asansör Kaldırma ve Taşıma Ekipmanları Sanayi Meslek Komitesi, grup üyesi sanayicilere yönelik Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Çalışabilir Mesleki Eğitim Belgesi kazandırılması amacıyla eğitim programı düzenledi. Eğitimlere katılanlar belgelerini aldı.

Hem iş kazalarını azaltmak ve bilinçli çalışmayı sağlamak, hem de iş sağlığı ve güvenliğini çalışma hayatının her alanında etkin kılmak için çıkarılan yeni İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası kapsamında, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından yayınlanan Tehlikeli ve Çok Tehlikeli Sınıfta Yer Alan İşlerde Çalıştırılacakların Mesleki Eğitimlerine Dair Yönet-

melik hükümlerini EBSO Asansör, Kaldırma ve Taşıma Ekipmanları Sanayi Meslek Komitesi hayata geçirdi.

EBSO ile İzmir Millî Eğitim Müdürlüğü arasında imzalanan protokol çerçevesinde, grup üyelerine yönelik olarak mesleki eğitim düzenlendi. Karabağlar Mesleki Eğitim Merkezi tarafından verilen 40 saatlik eğitimlerde bilgiler pekiştirilirken, mesleki riskler ve bunları ortadan kaldırmak için alınması gereken önlemler de anlatıldı.

Eğitim programını başarıyla tamamlayarak belge kazandırılan firma-

ların yetkililerine sertifikaları EBSO Asansör, Kaldırma ve Taşıma Ekipmanları Sanayi Meslek Komitesi toplantısında Komite Başkanı Oğuz Yanık, Meclis Üyeleri Hasan Onur Ercan, Özkan İpek, Komite üyeleri

Aydın Gül ile Gürçan Kılıç tarafından verildi.

6331 İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 26 Madde/G fıkrasına göre belgesiz çalışan her işçi için 1000 TL para cezası uygulanıyor.

Basım yayım sanayi teknoloji atağında

Basım yayım sanayi sektörü sanayi devrimi ile birlikte matbaacılık faaliyetlerinin oluşturduğu köklü bir imalat sanayi koludur.

Gelişen teknolojiye ve değişen dünyaya uyum gösteren sektör, bilginin dolaşımına hız katmaktadır. Bu bağlamda, basım ve yayım sanayi güçlü bir sanayi kolu olarak ekonomik katkılarının yanında sosyal ve toplumsal açıdan da önemli katma değer yaratmaktadır.

Dünya basım yayım sektörü 2010 yılı itibariyle kademeli olarak toparlanma eğilimine girerek dünya ekonomisindeki olumlu gelişmelere bağlı olarak iş hacmini arttıracığı öngörülmektedir. 2018 yılı dünya basım yayım sektörü iş hacmi yaklaşık

980 milyar dolar olarak hedeflenmektedir.

Dünyada gelişen ülkelerde sektör iş hacminde büyüme gözlenirken gelişmiş ülkeler ise yerinde saymaktadır. Asya, Güney Amerika, Doğu Avrupa, Orta Doğu ve Afrika bölgelerinde iş hacminde artış yaşanmaktadır. Batı Avrupa ülkelerinde iş hacmi azalma eğiliminde olup, 2018 yılında yaklaşık 196 milyar dolar iş hacmi kaybı beklenmektedir. Almanya, İngiltere, Fransa, İtalya ve İspanya iş hacminde daralma yaşayan ülkelerdir. Hindistan, Çin, Brezilya ve Meksika da ise artış görülmektedir. ABD, Çin ve Japonya sektörde önemli dünya ihracat pazarlarıdır.

Avrupa'nın önde gelen firmaları üretimlerini Orta

ve Doğu Avrupa ülkelerinde yapmaktadır. Bu bağlamda gelişmiş ülkelerin gelişen ülkelere yaptıkları yatırımlar teknoloji transferlerinin oluşmasına neden olmaktadır. Çin, Hindistan, Brezilya, Meksika ve Rusya gibi gelişen ülke pazarları sektörde lider olan ABD, Avrupa ve Japonya ile rekabet edebile-

cek seviyeye ulaşmaktadır.

Dünyada dijital teknolojinin ön plana çıkması geleneksel metotları değişime zorlamaktadır. Adeta sektörde dijital devrim yaşanmaktadır. Bunun yanı sıra, teknolojinin etkinleştiği sektörde kalifiye ve tecrübeli çalışanlara da ihtiyaç duyulmaktadır.

Ayrıca son yıllarda dünya basım yayım sektörün ambalaj ve etiket baskıları hızla büyüme gösteren bir kolu olarak göze çarpmaktadır.

Artık tüm dünyada müşterilerin bakış açısı da sektöre karşı değişmektedir. Kaliteli, uygun fiyatlı, katma değerli ve yenilikçi ürünlerin sürekli tedarikini sağlayabilen firmalara yönelme görülmektedir. Bu bağlamda global ölçekte rekabet edebilmek adına firmaların, maliyetlerin kontrolü ve azaltılması, müşterilere özel hizmet, ürün çeşitlendirme, web ve bilgisayar tabanlı altyapıya sahip olma ve dijital kapasiteyi yükseltme konularına eğilim göstermesi gerekmektedir.

Dünya Ticaret Örgütü verilerine göre; sektörde 2014 yılında dünya ihracatı 45.1 milyar dolar, ithalatı 42.7 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Singapur, Almanya, ABD, İngiltere ve Çin ihracatta başı çekmektedir. ABD, Kanada, İngiltere, Almanya ve Fransa en çok ithalat yapan ülkelerdir. Çin ise kısa bir sürede ithalatta altıncı sıraya yükselmiştir. Ayrıca, Rusya ve Kazakistan üst sıralarda yer alarak dikkat çekmektedir. İthalatta ilk 15 ülke gelişmiş ülkelerden oluşmaktadır.

TÜRKİYE'DEKİ GELİŞMELER

Türk basım yayım sanayi sektörü son yıllarda yeni bir büyüme ve gelişme sürecine girmiştir. Pazarlardaki değişimler, ekonomik gelişmeler ve teknolojik ilerlemelerle katma değerli ürün çeşitliliği gibi konular sektörün şekillenmesinde önemli rol oynamıştır.

Bilgi işlem, elektronik ve dijital baskı alanında ya-

şanılan teknolojik gelişmeler geleneksel matbaa ve basım işlerine yeni bir yön kazandırmıştır. Böylece bilgisayar ve dijital tabanlı matbaacılık ve basım işleri yaygınlaşmıştır. 2000'li yıllarda yaşanan bu değişimler basım yayım sanayinde yenilenmede bir milat olarak kabul edilmektedir.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Nace Rev2 kodlamasına göre sektör, gazetelerin basılması, diğer matbaacılık, basım ve yayım öncesi hizmetler, ciltçilik ve ilgili hizmetler ve kayıtlı medyanın çoğaltılması alt kollarını kapsamaktadır.

2013 yılı TÜİK Sanayi ve Hizmet İstatistiklerine göre; imalat sanayinin alt kollarından biri olan kayıtlı medyanın çoğaltılması kaleminde girişim sayısı 12 bin 246 adet, ücretli çalışan sayısı 51 bin 520 kişi, üretim değeri 7 milyar 893 milyon TL, ciro su 7 milyar 967 milyon TL, katma değer 1 milyar 837 milyon TL, yatırımlar 386 milyon TL olarak kaydedilmiştir. Bu değerlerin genel imalat sanayi içindeki paylarına baktığımızda ise; girişim sayısı yüzde 3.60, ücretli çalışan sayısı yüzde 15.7, üretim değeri yüzde 0.92, ciro yüzde 0.89, katma değer yüzde 1.13, yatırımlar yüzde 0.51 oranında pay almaktadır.

Sektörde sanayi üretim endeksi yıllık ortalama olarak 2013 yılında 130.4, 2014 yılında 131.7 ve 2015 yılı Ocak-Nisan döneminde 128.1 değerinde kaydedilmiştir. Basım ve Yayım sanayi sektöründe sanayi üretim endeksi tüm yıllarda toplam sanayi üretim endeksinin de üstünde gerçekleşerek yıldan yıla artış göstermiştir.

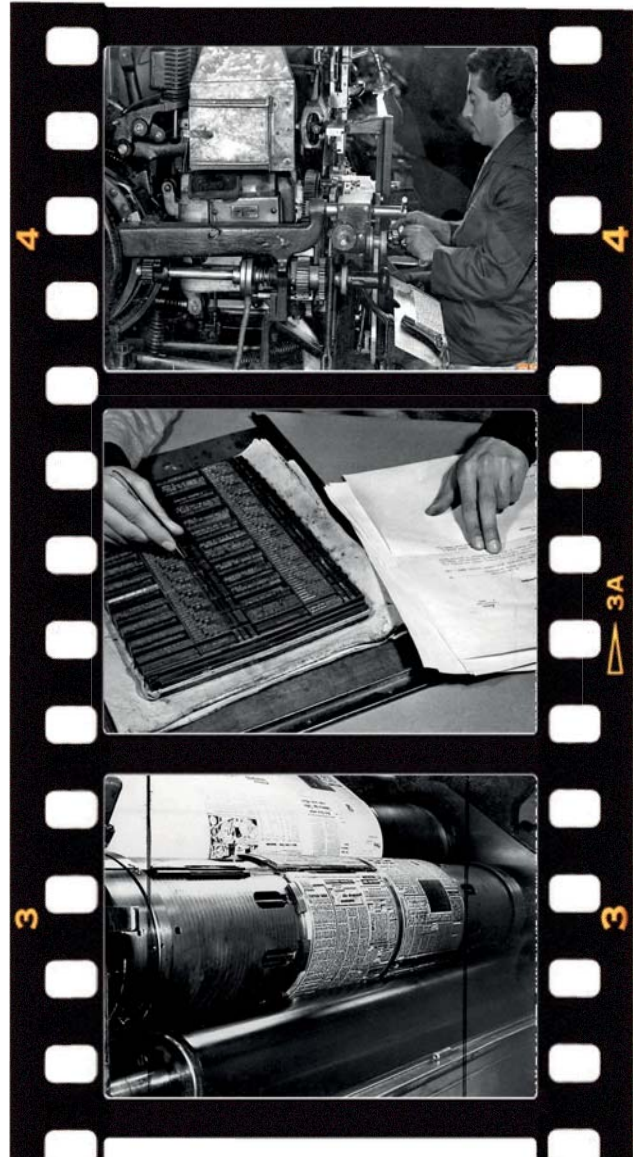
Türk basım yayım sektörü yüksek teknoloji ile üretim, üretim bilgisi ve tecrübesi, modern üretim tesisleri, yüksek kaliteli ürün üretme kapasitesi, yenilikleri uygulama becerisi, yükselen iç pazar, coğrafi konum gibi avantajlara sahip.

Türk basım yayım sektöründe firmalar daha çok İstanbul, İzmir ve Ankara illerinde kümelenmiştir.

VERİMLİLİK YÜKSEK

Sektörde kapasite kullanım oranı ise; 2013 yılında yüzde 71.2, 2014 yılında yüzde 69.3 ve 2015 yılı Ocak-Haziran döneminde yüzde 65.6 olarak tüm yıllarda toplam imalat sanayinin de altında gerçekleşmiştir.

Kapasite kullanımı açısından Türkiye genelinde kapasitenin altında bir kullanım söz konusudur.

Basım yayım sektöründe kişi başına üretim endeksi (verimlilik endeksi) 2013 yılında 117.5, 2014 yılında 118.5 ve 2015 yılı ilk üç ayda 115.6 değerinde imalat sanayinin de üstünde gerçekleşmiştir.

TÜİK verilerine göre; basım yayım sektörü ihracatı 2014 yılı 96.6 milyon dolar, 2015 yılı Ocak-Mayıs dönemi 32.2 milyon dolar, ithalatı 2014 yılı 181.3 milyon dolar, 2015 yılı Ocak-Mayıs dönemi 54 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Sektör ithalatı Türkiye ithalatının içindeki payı 2014 yılında yüzde 0.07, 2015 yılı Ocak-Mayıs döneminde yüzde 0.06, sektör ihracatı Türkiye ihracatının içindeki payı 2014 yılında yüzde 0.06, 2015 yılı Ocak-Mayıs döneminde yüzde 0.05 oranında olmuştur.

Sektörün ihracatı sınırlı miktarlarda olmasına karşın ihracat pazarları çeşitlilik göstermektedir. 2014 yılında Gürcistan, Azerbaycan, Almanya, Kazakistan ve Irak önemli komşu ülke pazarlarıdır. 2015 yılı Ocak-Mayıs döneminde Gürcistan, Almanya, Ürdün, Kazakistan ve Azerbaycan ihracat pazarları olarak öne çıkmaktadır. İngiltere, Almanya, Çin,

ABD ve İtalya en çok ithalat yapılan ülkelerdir. Türkiye sektöründe gelişme potansiyeline sahip ülkelere coğrafik olarak yakınlığına avantajı çevirebilmelidir.

MAKİNE YATIRIMI

Basım yayım sanayinin ileri teknoloji makine kullanımı odaklı olması nedeniyle makine ithalatı ve yatırımları sektör için önem arz etmektedir. Makine ithalatı sektörde kapasite artırımı, teknoloji yenileme ve yeniden yapılanma amacıyla yapılmaktadır. Matbaacılıkta kullanılan makineler, cihazlar vs. çeşitli malzemeler, ofset baskı yapan makine-cihazlar ve matbaacılıkta kullanılan diğer makine ve cihazlar olmak üzere makine ithalatında öne çıkan kalemlerdir. Bu kalemlerde; 2013 yılında 231 milyon dolar, 2014 yılında 235 milyon dolar ve 2015 yılı Ocak-Mayıs dönemi 68 milyon dolar basım yayım sanayi makine ithalatı gerçekleştirilmiştir.

Makine yatırımları ise, finansal kiralama yoluyla yapılmaktadır. Finansal Kiralama Derneği verilerine göre; sektördeki makine ve donanımlara ilişkin finansal kiralama işlemleri 2013 yılında 129.2 milyon dolar,

2014 yılında 108 milyon dolar ve 2015 yılı Ocak-Mart döneminde 19.1 milyon dolar olarak kaydedilmiştir.

Dış ticarete iç piyasaya dönük olan sektörün dış piyasada var olabilmesi için teknoloji ve kapasite konularında atılımlar gerçekleştirilmesi gerekmektedir. 2010 yılı itibarıyla yabancı yatırımlar sektörde etkili olmaya başlamıştır.

KOBİ'LER BÜYÜYOR

Türk basım yayım sektörü yüksek teknoloji makine parkı ile üretim, üretim bilgisi ve tecrübesi, modern üretim tesisleri, yüksek kaliteli ürün üretme kapasitesi, yenilikleri uygulama becerisi, yükselen iç pazar, coğrafi konum gibi avantajlara sahiptir.

Sektörde KOBİ'lerin hâkimiyeti söz konusu olmasına rağmen, makine ve sabit yatırımlarındaki hareketlenme büyüme çabası içinde olduklarını göstermektedir. Bu bağlamda yıllık bazda cirolarda büyüme kaydedilmiştir.

Sektörde, üretimde teknoloji seviyesi, baskı kalitesi, web ve bilgisayar tabanlı işler altyapısına sahip olunması, nitelikli insan kaynağı, iç pazar ve talep

büyüklüğü temel rekabet unsurlarını oluşturmaktadır. Sektör kalite ve verimlilik konularında hassasiyet göstermektedir. Günümüzde sektörde rekabet edebilirliği sağlamak adına dijitalleşmenin giderek hız kazanması sebebiyle önlemler alınması gerektiği ortaya çıkmaktadır. Hammaddenin önemli bir kalem olduğu sektörde küçük işletmelerin hammadde alımlarında bir araya gelerek ortak alımlar gerçekleştirilmesi faydalı olacaktır.

ÇÖZÜM ŞART

Türk basım yayım sektöründe teknolojik ve kaliteli ara girdi ve hammadde ile üretim teknolojilerinde dışa bağımlılık söz konusu olup, yenilikçilikten uzak kalınmıştır. Maliyet-fiyat odaklı geleneksel üretimin ağırlıklı olması nedeniyle maliyet-fiyat rekabeti yaşanmaktadır.

Sektörde dijital baskıya olan ilgi artmakta ve buna bağlı teknoloji kullanımında dışa bağımlılık sürmektedir. Bu bağlamda da kalifiye işgücü ihtiyacı ve açığı önemli sorunlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Hammadde ve girdiler ile üretim teknolojilerinde dışa bağımlılık, kayıt dışı üretim, küçük ölçekli ağırlıklı yapı, yeterli katma değerli ürün geliştirememek, alıcı hakim iç piyasa, maliyet-fiyat odaklı rekabet, haksız rekabet, düşük karlılık, yatırım teşvikleri olmaması, vasıflı-vasıfsız işgücü açığı gibi dezavantajlara sahiptir.

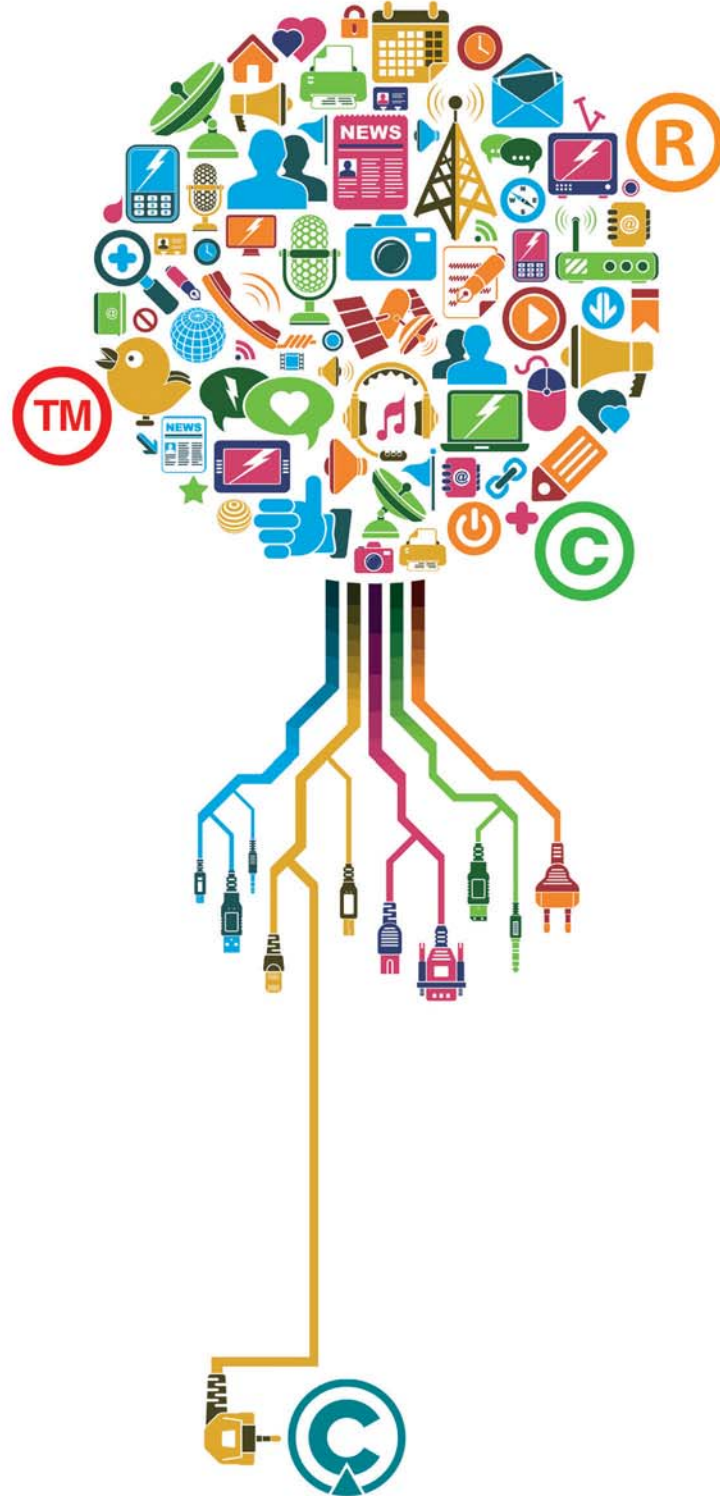
Kaynaklar:

- İstanbul Sanayi Odası Kağıt, Kağıt Ürünleri ve Basım Sanayi Sektör Raporu Ocak 2015
- Türkiye İstatistik Kurumu
- Finansal Kiralama Derneği
- Dünya Ticaret Örgütü
- Basım yayım sektörü Avrupa'yı keşfediyor / Seda Gök-Ocak 2015

Markanızı doğru şarj edin, kazanın!

Markanızın tüm verilerini alır,
ona hayal gücü, fikirler ve stratejiler yükler,
satan ve kazandıran reklama dönüştürürüz.

CINAR
AJANS

Folkart Towers, A Blok K.28 Bayraklı / İZMİR
T. 0 [232] 431 0 431

www.cinarajans.com.tr

TEPAV ve TOBB'dan 'Sanayi 4.0' için yol çalışması

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) bünyesinde faaliyetlerini sürdüren Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı-TEPAV analistlerinden Ozan Acar, "Sanayi 4.0" ya da "2. Makine Çağı" olarak adlandırılan

yan yeni yapılanmayı anlattı. TEPAV, Türkiye'nin bu sürecin dışında kalmaması için TOBB ile birlikte bir çalışma yapıyor. Çalışma, öncelikle yetenek belirlenmesi ve hangi sektörlerin buna uyum sağlayabileceği gibi unsurları içeriyor.

Biyoteknoloji bu alanlardan biri olarak öne çıktı. Ozan Acar'ın ana uyarısı, eğer bir ülke Sanayi 4.0'ın dışında kalırsa, bu kez diğer ülkeleri "yakalaması" çok daha zor olduğu gibi, mevcut durumlarında da geri düşmesi olduğu yönünde.

"Sanayi 4.0" ya da "2. Makine Çağı'nın temel özelliği, artan işlemci kapasiteleri sayesinde bütün makinelerin, süreçlerin, tedarik ve tüketim kanallarının "akıllanması" olarak çizildi. Bu yetenekleri kazanamayan ülkelerin üreticilerinin,

rakiplerinin verimliliği ve yönetim becerisine karşı rekabet etmesi ise neredeyse imkansız.

Dünyanın, Sanayi 4.0 ya da 2. Makine Çağına biyoteknoloji ve nanoteknolojiyi de içeren çeşitli teknolojiler, malzeme teknolojisi-bilimi ve bilgi işlem teknolojileri (BİT) ile yeni bir döneme girdiğini belirten Ozan Acar, bütün dünyanın işlemci kapasitelerinin artmasından sonra “yeni bir çehreye” büründüğünü vurguladı.

Türkiye'nin 'Sanayi 4.0' sürecine nasıl dahil olabileceğine yönelik bir çalışma başlatan TEPAV ve TOBB, süreci desteklemek için “kamu alımlarının kaldıraç olarak kullanılacağı” bir politika önerisinde bulundu.

Sanayi 4.0 aslında, “yeni bir sektör” doğuşu anlamına gelmiyor. Artan işlemci kapasitesi ile bütün süreçlerin, ürünlerin “akıllanması”nı tanımlıyor. Birbirine haberleşen makineler iş yapma maliyetlerini tahmin edilemeyecek düzeyde verimli hale getirdiği gibi, her bir ürünü de yeniden şekillendiriyor. Peki gelecekte hangi ürünler ve sektörler ön plana çıkacak ve bunu “kimler” yapacak? TEPAV analisti Ozan Acar, ABD merkezli bir düşünce kuruluşu olan RAND'ın, dünyada geleceği şekillendirecek 56 teknolojiye yönelik çalışma yaptığını ve bunlardan 16'sının 2020 yılına kadar en yaygın kullanılan teknoloji uygulamaları olarak ortaya çıktığını vurguladı.

TÜRKİYE GERİLERDE

RAND yayınladığı, “The Global Technology Revolution 2020, In-Depth Analyses” raporunda, üç ana alanda 16 uygulamaya yönelik analizinde, bu teknolojileri hangi ülkelerin kullanmaya ve geliştirmeye daha yakın olduğunu da ortaya koydu. Buna göre, Türkiye'nin şansının şimdilik “zayıf görüldüğü bir sonuç ortaya çıktı. 2020'ye kadar Avustralya, Kanada, Almanya, İsrail, Japonya, Güney Kore ve ABD'nin bu teknolojilere bağlı uygulamaları geliştirip kullanacağı bilgisi yer aldı.

Bu ülkelerden sonra

görel olarak bu süreci yakalama potansiyeli bulunan ülkeler Çin, Rusya, Polonya ve Hindistan olarak ortaya çıktı. Türkiye ise bu ülkelerin gerisinde “düşük potansiyel ve engelleri bulunan” ülkeler kategorisinde.

TÜRKİYE İÇİN YOL HARİTASI

Ozan Acar, TEPAV ve TOBB olarak arayışlarını sürdürdükleri Türkiye'ye yönelik bu yeni üretim ve ekonomik ortama uyum sağlama döneminde “Sanayi 4.0+”yı öngördüklerini vurguladı. Buradaki “+”yı biyoteknoloji ve nanoteknoloji oluşturuyor.

Ozan Acar'a göre Türkiye'nin Sanayi 4.0 için birkaç kistti bulunuyor. En başta şirketler bu yeni sürecin farkında değil ve arayış da yok. Yetmiş insan gücü de sınırlı. Diğer önemli nokta ise başta “hukuk güvenliği” olmak üzere bir dizi idari sıkıntı var.

TEPAV'ın çalışmasında ilk aşamada iki sonuca ulaşmayı istediklerini belirten Acar, bunlardan ilkinin “farkındalık sağlamak” diğerinin de “mevcut envanteri/kapasiteyi belirlemek” olduğunu söyledi. Şirketlerin bu yeni “sanayi” ile tanışmasının açacağı ufuklara örnek veren Acar, “Havacılığı düşünün, ağırlık önemli bir sorundur.

Eğer yolcu uçaklarında emniyet kemerlerini metal yerine yeni bir nano-malzeme ile daha hafif üretirseniz bir katkı sağlamış olursunuz. Kendi boyasını temizleyen bina yaparsanız da inşaat sektöründe farklılık yarattırabilirsiniz. Ortaya çıkabilecek ürünler neredeyse sınırsız” dedi.

Asıl işveren alt işveren arasındaki sorumluluk ve alt işveren sözleşmesi

İş Kanunu'nda asıl işveren alt işveren ilişkisi geçerli olabilmesi için yasal şartları karşılamalıdır. Bunun yanında, 6552 sayılı kanunda yapılan değişiklik ile asıl işverenin alt işverene ile ilgili müteselsil sorumlu olduğu alanlarda asıl işveren mükellefiyetlerini bilmelidir.

4857 sayılı İş Kanunu, alt işverenliğin şöyle tanımlanmaktadır: “Bir işverenden, işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin yardımcı işlerinde veya asıl işin bir bölümünde işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde iş alan ve bu iş için görevlendirdiği işçilerini sadece bu işyerinde aldığı işte çalıştıran diğer işveren ile iş aldığı işveren arasında kurulan ilişkiye asıl işveren-alt işveren ilişkisi denir.”

Bu tanıma göre asıl işveren-alt işveren ilişkisinin kurulabilmesi tahdidi olarak düzenlenmiştir. Koşullara bağlamıştır. Alt işverenlik aşağıda sayılan koşullarda verilebilecektir.

Asıl işverenin işyerinde, asıl iş yanında yürütülen mal ve hizmet üretimine ilişkin tali, yardımcı işlerde alt işverenlik verilebilir. Bunun tipik örneği, işyerindeki işçilere yemek işinin, işçilerin taşıma işinin alt işverene verilmesi gibi.

Bunun yanında aşağıdaki hallerde yapılan asıl işin bir bölümünde de alt işverenlik tesis edilebilir.;

a) İşletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle alt

Av. Murat Uluşu
Hukuk Danışmanı

işverenlik tesis edilebilir veya

b) Uzmanlık gerektiren işlerde iş alan başka bir işveren (alt işveren) olabilir.

Ancak her halükarda da, alt işverenin işçileri münhasıran alt işverenin teknoloji veya uzmanlık gereği yaptığı işte çalışacaktır. Asıl işverenin işinde çalışmayacaktır.

İş Kanunu'nun madde gerekçesinde de açıklandığı üzere, “...bir işyerinde yürütülen mal veya hizmet üretimine ilişkin ‘asli işin bir bölümünde’ veya ‘yardımcı işlerinde’ iş alan diğer işverenler, işçilerini sadece bu işyerinde çalıştırdıklarında asıl işveren alt işveren ilişkisi doğmuş olacak, buna karşı işyerinde yürütülen asli ve yardımcı

işler dışında iş alan bir işveren, örneğin işyerinde bir ek inşaat yapılması ya da bina onarım işini alan diğer işverenin alt işveren kapsamında nitelendirilmesi mümkün olmayacaktır.”

Bu düzenleme şu bakımdan önemlidir. “asli ve yardımcı işler dışında iş alan bir işveren” adı altında yeni bir işveren tanımı getirilmiş olmaktadır. Bu üçüncü

işverenin yaptığı işlerin ayırt edici özelliği geçici olmalarıdır.

Ayrıca, gerek madde metninde gerekse madde gerekçesinde yardımcı işlerin alt işverene verilmesinde herhangi bir koşul aranmamaktadır. Alt işverenin yaptığı işin asıl işverenin işinin “tamamlanmasına yardımcı” olan bir iş olması gerekmektedir.

Buradan hareketle, kanunda şartları belirtilen şekilde, asıl işveren – alt işveren ilişkisi kurulmaz ise, alt işveren sorumluluktan kurtulamaz, iradesi muvazaalı kabul edilir ve alt işveren asıl işveren ile birlikte, müteselsil sorumlu hale gelir.

Şayet alt işverenlik ilişkisinin

kurulması yukarıda izah ettiğimiz üzere, kanunda belirtilen iki durumdan birisine uygun kurulmuş ve muvazaa olmayacak şekilde ise bu durumda geçerli bir alt işveren-asıl işveren ilişkisi var demektir. Bu halde sorumluluk İş Kanununun 2. maddesinin 7 fıkrasının son cümlesindeki gibi, “Bu ilişkide asıl işveren, alt işverenin işçilerine karşı o işyeri ile ilgili olarak bu Kanundan, iş sözleşmesinden veya alt işverenin taraf olduğu toplu iş sözleşmesinden doğan yükümlülüklerinden alt işveren ile birlikte sorumludur.” hükmü gereğince hem asıl işveren hem alt işveren sorumludur.

Asıl işveren bu sorumluluk sebebiyle alt işverenin işçisine herhangi bir ödeme yükümlülüğünde kalmış ve ödemişse bu yaptığı ödemeyi alt işverenden kendi aralarında yaptıkları alt işverenlik sözleşmesi hükümlerine dayanarak rücu talep edebilir.

Bu meyanda, 11 Eylül 2014 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanmak suretiyle, SGK ve Vergi Mevzuatı yükümlülükleri bakımından af düzenlemeleri getiren torba kanun yürürlüğe girdi. Her ne kadar, af kanunu olarak bilinse de, 6552 sayılı Kanun, işverenleri yakından ilgilendiren, 4857 sayılı İş Kanunu’nda da düzenlemeler asıl işveren alt işveren ilişkisine dair düzenlemeler yapmıştır. Buna göre;

Madde 36 – Kamu makamlarının ve asıl işverenlerin hak edişlerinden ücret kesme yükümlülüğü başlığı altında, maddenin 5. Fıkrasında yapılan bu değişiklikle taşeron çalıştıran işverenlere ücretlerin ödenip ödenmediğini aylık olarak kontrol etme ve ödenmemişse hak edişten

ödeme yükümlülüğü getirilmektedir. Değişiklikten önce zorunlu olmayan bu husus değişiklikten sonra asıl işveren bakımından bir zorunluluk haline gelmiştir. Kanımızca bu husus asıl işveren lehinedir. Zira, İş Kanunu 2. Maddesi hükmü alt işveren ile müteselsil sorumluluğu olan asıl işveren düzenleme sonrası, ücretler işçi ücretleri ödenmemiş ise, alt işverenin hak edişinden kesecek ve ileride işçilerin alt işverenden alamadığı ücret alacakları bakımından sorumluluktan kesin olarak kurtulmuş olacaktır.

Netice olarak, İş Kanunu’nda asıl işveren alt işveren ilişkisi geçerli olabilmesi için yasal şartları karşılamalıdır. Bunun yanında, 6552 sayılı kanunda yapılan değişiklik ile asıl işverenin alt işverene ile ilgili müteselsil sorumlu olduğu alanlarda asıl işveren mükellefiyetlerini bilmelidir. Alt işveren çalıştıran asıl işverenler ücretlerin ödenip ödenmediğini aylık olarak kontrol etmeli ve ödenmemişse hak edişten mahsup etme yetkisini alt işveren ile yapacağı sözleşmelerde açıkça belirtmelidir.

Bizce, anılan kanundaki değişiklikler, hem alt işverene bunun yanında ayrıca alt işverenin işçilerine yapılabilecek mükerrer ödemelerin önüne geçmesi bakımından uygulamada asıl işverenin lehine olmuştur.

Yeter ki asıl işveren alt işveren ile akdedeceği alt işveren sözleşmesi hükümleri alt işveren asıl işveren ilişkisini muvazaadan arı ve kanun amacına uygun hazırlansın ve alt işverenin sorumlulukları ve asıl işverenin rücu hak ve alacakları aynı sözleşmede garanti altına alınsın.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkan Vekili Hakkı Attaroğlu, açılış ve başkanlık sunuşlarında meclis üyelerini selamlarken, herkesin Ramazan ayını kutladığını, Ramazan ayının tüm Müslüman alemine, günümüzde her zamankinden daha çok ihtiyaç duyulan aydınlanmaya, barışa, birliğe ve beraberliğe vesile olmasını temenni ettiğini, ısrarla ve kalben aynı temenniler dile getirilmesine rağmen, ne yazık ki Ortadoğu'da hiçbir iyileşmenin görülmediğini, IŞİD terörü ile farklı bir boyut alan Suriye'deki iç savaşın, ülkemiz sınırlarına kadar ulaştığını, Suriyeli göçmen sorununun derinleşerek devam ettiğini belirtti.

Küresel Eğilimler Raporu'nda, 2014 yılında en fazla mülteciye ev sahipli-

ği yapan ülkenin Türkiye olduğunun açıklandığını, Suriye'den ülkemize sığınmak zorunda kalan milyonlarca insanın, ülkemize getirdiği yüklerin dünya kamuoyuna iyice anlatılması gerektiğini, artan sayı ile birlikte her geçen gün işlerin daha da çıkmaza girecek gibi görüldüğünü, işin insani boyutuna baktığımızda, ne yazık ki bir varil petrolün insan hayatından daha değerli olduğu günlerden geçildiğini, yerel ve küresel aktörlerin bir araya gelerek, kalıcı barışın tesis edilmesinde çok daha fazla çaba sarf etmeleri gerektiğini ifade etti.

HALKIN TERCİHİ KOALİSYON OLDU

Hakkı Attaroğlu, oldukça heyecan verici ve belirsizliklerle dolu geniş katılımlı bir seçim sürecinin geride

birakıldığını, öncelikle 7 Haziran 2015 tarihinde gerçekleştirilen seçimler sonucunda Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne girmeye hak kazanmış tüm siyasi partilerimizi ve milletvekillerimizi kutlamak istediğini, ülkemizin parlak ve huzurlu bir geleceğe kavuşması için birlik ve beraberlik içerisinde çalışmalarını temenni ettiğini belirtti.

Seçim sonuçlarıyla birlikte halkın 13 yıllık tek parti iktidarı yerine, koalisyonu işaret ettiğini, bunun da başta koalisyon hükümetinin kurulabilmesi veya erken seçime gidilmesi sorunu olmak üzere, pek çok yeni belirsizliği gündeme taşıdığını, TBMM yemin töreninde bir parti grubunun İstiklal Marşımıza eşlik etmemesinin ne yazık ki yürekleri kanattığını söyledi.

TBMM Başkanı seçiminin ardından, Hükümetin kurulmasına sıra geleceğini, siyasi partileri Meclisimizde ağırladığımız toplantılarda da dile getirildiği gibi, hükümetin demokrasinin prensiplerine en uygun biçimde ivedilikle kurulması ve icraatlarına başlaması, İzmir milletvekillerimizin de İzmir'in konularına sahip çıkmalarını temenni ettiklerini, zira başta ekonomimizin istikrara kavuşması olmak üzere, acilen çözüme kavuşturulması gereken pek çok meselenin raflarda bekletildiğini söyledi.

DEĞİŞİM FARKEDİLSİN

EBSO Meclis Başkan Vekili Attaroğlu, sadece sınır coğrafyamızda değil, küresel çapta ve özellikle Batı dünyası nezdinde de ciddi bir değişim süreci içerisinde

olduğumuza dikkat edilmesi, değişimin derinlemesine analiz edilmesi gerektiğini, şehrimizin öte kıyısındaki Yunanistan'ın, tarihinin en zor sınavlarından birini verdiğini, Yunanistan'ın çözüme kavuşturulamayan borç krizinin, Avrupa'nın geleceğine ilişkin maalesef çoğu karanlık olan, pek çok farklı senaryoyu gündeme getireceğini belirtti.

Bir diğer taraftan; dünyanın en köklü ve güçlü ülkelere rinden biri olan İngiltere'nin, Avrupa Birliği'ndeki varlığının devamlılığını açık bir şekilde sorguladığını ve konuyu referanduma götürmeye hazırlandığını hatırlatan Attaroğlu, ABD'de ise Merkez Bankası FED'in 10 yıllık bir aradan sonra, yeniden gündemine aldığı faiz artırımına doğru hızla yaklaştığını, tüm bu gelişmelerin küresel piyasalardaki belirsizlik ve riskleri artırdığını, bu nedenlerden dolayı, Hükümetimizin bir an evvel kurulması ve ivedilikle eylem planlarını harekete geçirmesi gerektiğini ifade etti.

GURURUMUZ OLDULAR

İstanbul Sanayi Odası tarafından yapılan 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında geçen yıl olduğu gibi bu yıl da EBSO'ya kayıtlı 59 firmanın yer aldığını, bu 59 firmanın 10 tanesinin meclisimizde temsil edildiğini, yine odamız tarafından her sene yapılan Üretimden Satışlarına Göre 100 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında 17 Meclis Üyemizin listeye girdiğini söyleyen Attaroğlu, listeye giren bütün firmaları ve Meclis Üyelerimizi tebrik ederek, başarılarının artarak devam etmesini diledi.

PINAR KSK'YE KUTLAMA

Ekim ayında 30. Cumhurbaşkanlığı Kupası'nı alarak İzmir'i gururlandıran Pınar Karşıyaka Basketbol Kulübü'nün, Türkiye Basketbol Ligi'nde 28 yıl aradan sonra Lig Şampiyonluğu'nu İzmir'e yaşattırarak, başarılarından ötürü Pınar Karşıyaka'yı tebrik ederken, spora ve kentimize verdiği desteklerden dolayı sanayici büyüğümüz Selçuk Yaşar'a teşekkürlerini sunduğunu

EBSO Meclis Başkan Vekili Attaroğlu, sadece sınır coğrafyamızda değil küresel çapta da ciddi bir değişim süreci içinde olduğumuza dikkat edilmesi, bunun derinlemesine analiz edilmesi gerektiğini söyledi.

belirtti.

DEMİREL İLE DEMİRLİ'YE RAHMET

Attaoğlu, Türk siyasi tarihimizin en önemli figürlerinden biri olan 9. Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel'e Meclisimiz adına bir kez daha Allahtan rahmet diledi. Odamız'da 1978 - 1981 ve 1984 - 1986 yılları arasında Meclis Üyeliği görevinde bulunan ve aynı zamanda geçmiş dönem meclis üyelerimizden Rıfat Demirel'in ağabeyi Necdet Demirel'in vefat ettiğini ifadeyle, merhuma Allah'tan rahmet, ailesine ve yakınlarına başsağlığı dileyerek, Merhum Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel ile

Necdet Demirel'in anısına Meclis'i bir dakikalık saygı duruşuna davet etti.

EBSO AİLESİ

Geçtiğimiz ay seçimleri yapılan Tire Organize Sanayi Bölgesi Müteşebbis Heyet Başkanlığı'na Metin Akdaş'ın, Yönetim Kurulu Başkanlığı'na Kosat Gürler'in, Yönetim Kurulu Üyeliği'ne Cemal Altıntaş'ın, Denetim Kurulu Üyeliği'ne Hüsamettin Ekmekçioğlu ile Mehmet Karahaliloğlu'nun seçildiğini belirterek, kendilerine yeni görevlerinde başarılar diledi.

Meclis Üyesi Mustafa Şafak Baran'ın İzmir Büyükşehir Belediyesi Meclis Üyeliği'ne getirildiğini belirten Attaroğlu, Meclis adına kendisini kutlayarak, yeni görevinde başarılar diledi.

Meclis Üyemiz Halit Turgut Salaçin'in firmasında temsil yetkisinin kalmaması nedeniyle yerine Meclis Üyeliğine Mustafa Kemal Yapan'ın geldiğini söyleyen Attaroğlu, Yapan'ı kutlayarak, yeni görevinde başarılar diledi.

İstihdama 'iş başı' desteği

Çalışma ve İş Kurumu (İŞKUR) İzmir Bölge Müdürü Kadri Kabak, sanayicilere kurumun yeni uygulaması İş Başı Eğitim Programı'ndan yararlanmalarını önerdi.

EBSO Meclis Toplantısı'na konuk olan Kabak, İşbaşı Eğitim Programı'nın belki de bugüne kadar işletmelere getirilmiş en basit, en sade ve en kapsamlı istihdam teşviği olduğunu, işletmeler için önemli bir maliyet getiren oryantasyon eğitimi, deneme süreci vs. gibi unsurların bir nevi absorbe edildiği ve devlet tarafından bu alanın hem ekonomik anlamda hem eğitim imkanlarıyla doldurulduğu bir program olduğunu belirtti.

ÜCRET VE SİGORTA DEVLETEN

Çalışma ve İş Kurumu Müdürü Kabak, iş yerine yeni bir eleman alındığında kişinin yeti ve yeteneklerinin denendiğini, çeşitli eğitimlerden geçirildiğini ama bunun işveren açısından

hem zaman hem maliyet kaybına neden olduğunu belirterek, bu yükü hafifletmek adına işbaşı eğitim programı kapsamında işyerinde çalışan sayısının yüzde 10'u oranında işe alınanların 160 güne kadar her ay için 1 aylık çalışması karşılığında net 1000 liranın ve genel sağlık sigortası primlerinin İŞKUR tarafından ödendiğini söyledi. Yaklaşık 6 ay boyunca devam edebilen bu imkandan 15 yaşını doldurmuş tüm iş arayanların, işini değiştirmek isteyenlerin, öğrencilerin, mezunların, part-time olarak çalışmak isteyenlerin, bilhassa tüm iş gücü piyasasının iş gücü aktörlerinin yararlanma imkânı olduğunu, bu program için İŞKUR İzmir Şube'nin elinde 75 milyon TL kaynak bulunduğunu, ki Başbakan Davutoğlu'nun yaptıkları görüşmede İzmir'e 100 milyon TL daha kaynak aktarmayı taahhüt ettiğini ifadeyle, bu kaynağı el birliği ile kullanmak istediklerini söyledi.

İŞKUR İzmir Bölge Müdürü Kadri Kabak, İşbaşı Eğitim Programı ile işsizlere iş, sanayicilere de istihdam desteği sağlamak üzere İzmir'e 75 milyon liralık kaynak ayrıldığını, Başbakan Davutoğlu'nun 100 milyon lira daha aktarmayı taahhüt ettiğini bildirdi.

Program dahilinde 6 ay boyunca çalıştırılan işçinin program sonunda işe devam ettirilebileceği gibi, işe uygun görülüyor ise çalışmasına son verilebileceğini, bunun sonucunda işverene herhangi bir yaptırım ya da yükümlülük getirilmediğini belirtti. Yapılan çalışma sonucunda devletin çıkarının, 160 gün boyunca bir nevi uygulamalı eğitim gören işçinin bu çalışmasını CV'sinde yazması, tecrübe kazanması ve başka bir işyerinde iş bulma imkanının artması olduğunu söyledi.

İŞE ALMADA TEŞVİK UZUYOR

Kadri Kabak, program kapsamında işe alınan kişiye işveren tarafından işte kalması amacıyla daha fazla maaş ödemesi yapılabildiğini ve İŞKUR'un ödeyeceği 1000 TL'nin üzerindeki meblağın, asgari ücretin yarısına kadar olan kısmının vergiden düşürülebileceğini, dolayısıyla yaklaşık 1500-1600 TL'ye kadar olan maliyetin işveren açısından sıfırlanmış olduğunu söyledi. Ayrıca, iş başı eğitim programına dahil olan kişinin 3 ay içinde işe alınması durumunda imalat sanayide 42 ay, diğer sektörlerde ise 30 ay boyunca sosyal güvenlik işveren hissesinin Hazine tarafından karşılandığını vurguladı.

2014 yılında bu kapsamda 2500 kişinin işe alındığını, 2015 yılının 6'nıncı ayı itibarıyla bu rakamın 3 bini geçtiğini dile getiren Kabak, projede yaklaşık yüzde 71 başarı oranı sağladıklarını söyledi. Bu imkandan üniversite

öğrencilerinin de yararlanabildiğini, normalde üniversite stajyerlerine iş yerlerinde ücret verme zorunluluğu bulunmadığını ancak 1 aylık zorunlu stajında bu programa dahil edilecek öğrencinin 1 aylık stajı karşılığında 1000 lira İŞKUR'dan para alabilme imkanına kavuştuğunu belirtti.

İŞVEREN DE KORUNUYOR

Yöneltilen sorulara yanıt veren Kabak, kalifiye elemana 1000 TL'nin üzerinde maaş ödenmek istendiğinde asgari ücretin yarısına kadarının vergiden düşürülebildiğini ama bordrosunun yapılamadığını, çünkü stajyer olarak görüldüğünü, sadece vergiden masraf olarak düşülebildiğini söyledi.

İşyerinde çalışan işçi sayısının yüzde 10'u kadar işçinin program kapsamında işyerinde çalıştırılabildiğini, bir işyerinde 100 kişi çalışıyorsa 10 kişinin bu programa dahil edilebildiğini ama bir işyerinde örneğin 11 kişi çalışıyorsa yüzde 10'u 1.1 yapacağı için bu rakamı üste tamamladıklarını ve 2 kişinin program dahilinde çalıştırılabildiğini belirtti. Kabak, uygulanan bu programı kötüye kullanmak isteyenlerin olabileceğini bu konuda denetim sisteminin devreye gireceğini ki bu güne kadar yapılan denetimlerde çok büyük bir sıkıntıya rastlamadıklarını ayrıca, bu programdan yararlanmak isteyenlerin son 3 aydır o işyerinde çalışmamış olmasını gerekli kıldığı için bunun da bir nevi kötüye kullanımda fren sistemi

olduğunu söyledi.

Programa dahil edilecek kişilerin işveren tarafından seçilebileceği gibi talep edilmesi durumunda İŞKUR tarafından belirlenen adaylar içinden de işveren tarafından seçilebileceğini söyledi. Kabak, emekliler hariç, 15 ve üzerindeki yaştaki emekli olmamış herkesin bu imkândan yararlanabildiğini, ki öğrencilerin de buna dahil olduğunu, hatta vakıf üniversitelerinin de özel sektör sayıldığı için bu programdan yararlandığını, örneğin Yaşar Üniversitesi'nin yaklaşık 900 çalışanı bulunduğunu, yüzde 10'u 90 kişiye tekbül ettiğinden 90 öğrencisini kütüphanesinde, spor salonunda vesaire bölümlerde çalıştırdığı takdirde 90 öğrenciye 160 gün boyunca para verilmiş olacağını belirtti. Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın da bu programdan yararlanan kurumlar arasında yer aldığını, Ege Üniversitesi ile de bir protokol düzenlediklerini, çalışmalarını yoğun bir şekilde devam ettirdiklerini söyledi.

Kabak, 160 günlük süreçte istihdam edilenlerden memnun kalınmaz ise yerine yeni işçi talebinde bulunulabileceğini ama beğenilmeyen işçi örneğin 20 gün çalıştıysa 160 günden 20 gün düşülerek, 140 günlük süre içinde yeni işçinin çalıştırılabileceğini söyledi. 160 gün bitiminde bir proje tamamlandıktan sonra ikinci bir proje başlatılmak istendiğinde, geriye dönük yapılan bir yıl içindeki projelerden iş başı eğitim programlarına katılanlar arasından yüzde 20'sinin 2 ay daha kadrolu çalıştırıldı-

Herkes masa başı iş istiyor

Masa başı işler varken sanayinin ağır koşullarında hiç kimsenin çalışmak istemediği için işveren eleman bulmada sıkıntı çekerken bu programın sanayide kalifiye eleman yetiştirilmesi konusunda artı bir destek sağlamadığı konusundaki eleştiride haklı olduğunu dile getiren Kabak, maalesef ailelerin de çocuklarının hep daha iyi işlerde çalışması konusunda baskıcı olduklarını, o yüzden bu programa üniversitede çalışanları da dahil ederek çocukların iş hayatını erken yaşlarda öğrenmeleri istediklerini söyledi.

Proje kapsamında çalışılan sürenin emeklilik için gereken süreye dahil edilmediğini, çünkü işe alınan kişinin stajyer olarak kabul gördüğünü, eğer emekliliğe dahil edilirse o zaman normal bir işçiden farkı kalmayacağını belirtti.

Kabak, bu proje ile iş arayan ve işçi arayan arasında bir nevi çöpçatanlık yaptıklarını ama maalesef insanların vakıf oldukları alanların dışında çalışmak istediklerini, örneğin bir kaynakçının kendilerine gelip hastanede masa başı iş istediğini ya da bir ütücünün PETKİM'de çalışmak istediğini belirtti.

ğ takdirde projenin hemen tekrar tekrar ilelebet devam ettirebildiğini belirtti.

Program kapsamında hiçbir belgesi olmayan bir kişi çalıştırılmaya başlandığında o kişinin belge sahibi olabilmesinin mümkün kılındığını ancak, bu uygulamanın 2016 Mayıs ayından sonra geçerli olabileceğini, zira konuyla ilgili düzenlemelerin yapıldığını söyledi.

İŞKUR Müdürü Kadri Kabak, 3 bin 600 gün

çalışan bir işçinin tazminatını alarak işten ayrılması konusunda işverenin yaşadığı sıkıntıda haklı olduğunu, bunu gidermek adına 09.09.1999 tarihinden sonra ilk defa sigortalı olanların bu haktan yararlanmasının önüne geçildiğini, dolayısıyla 5-6 yıl sonra 15 yıl kıdem tazminatından yararlanmak isteyenlerin sayısının yüzde 20'lere belki daha aşağılara gireceğini vurguladı.

Çiçekçi: Üretimle büyümeliyiz

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Vekili Erdoğan Çiçekçi, Ramazan ayının maneviyatına yakışır günlerin tüm İslam aleminde yaşanması ve süreklilik kazanmasını temenni etti.

İsmet İnönü ve Recep Tayyip Erdoğan'dan sonra en uzun süre başbakanlık yapan, siyaset sahnesinde çok önemli hizmetleri olan 9. Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel'e Allah'tan rahmet diledi.

Çiçekçi, Karşıyaka Basketbol Takımı'nı yüreктen kutlayarak, Selçuk Yaşar'a geçmişten bugüne pes etmeden maddi manevi verdiği destekler için bir İzmirli olarak şükranlarını sunduğunu söyledi.

Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kurulu (OSBÜK) Yönetim Kurulu'na seçilen Hakkı Attaroğlu'nu tebrik ederek, başarılı çalışmalarının devamını diledi.

HALK UZLAŞMA İSTEDİ

Son iki ayımızın önemli gündemi seçimin geride bırakıldığını, Türkiye'nin tüm renklerini barındıran bir seçim tablosunun ortaya çıktığını, bayan milletvekili sayısı yeterli olmasa da yüzde 18 oranında arttığını, milletvekillerinin yaklaşık üçte birinin yeni seçilen milletvekillerinden olduğunu dile getiren Çiçekçi, 7 Haziran seçimlerinin gerek parlamentonun bugünkü yapısı, gerekse bu yapıdan

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili Erdoğan Çiçekçi, komşumuz Yunanistan'ın üretim ve imalattan uzaklaşma nedeniyle bugünkü durumun içinde bulunduğunu dile getirirken, Türk sanayicisinin ise yıllardır "üretmemize engel olmayın, bize destek çıkın" diye haykırdığını belirtti.

çıkan sonuçlar bakımından ülkemiz için önemli bir seçim olarak tarihe geçeceğini söyledi.

Erdoğan Çiçekçi, iktidarın bugünkü tabloyu çok iyi değerlendirmesi, 12 yıllık hizmetin sonunda "ben eski gücümdeyim, hiçbir şey kaybetmedim" algısından vazgeçmesi gerektiğini, neticede oylarının belli bir oranda düştüğü için ancak koalisyon ile hükümet kurulmasının mümkün olduğunu ifade etti. Avrupa ülkelerinin en zengin kabul edilenlerinin dahil şu anda 50 ülkeden 30 tanesinin koalisyonla yönetildiğini, bizim demokrasi bilginimiz, kültürümüz belki bu koalisyonu Avrupa'da olduğu gibi kurma

manasında yeterli olmasa da sonuçta mutlak bir koalisyon gerektiğini, koalisyon oluşturulmadığı takdirde alternatifin yeni bir seçim olduğunu dile getirdi. Yeni seçim yapılması bazı partiler için artı değer olarak öngörülse bile kendilerine gelen oyları çok iyi değerlendirmeleri gerektiğini, Türkiye'nin boşa harcayacak zamanı olmadığı için yapılması gerekenlerin siyasi oyunların dışında ülkemize verimlilik getirecek, demokrasimizi ileriye götürececek sonuçlar doğurması gerektiğini vurguladı.

TÜKETİM ARTTI

Ekonomist Mahfi Eğilmez tarafından yapılan bir çalışmada, seçim sonuçları ve büyüme ilişkisinin incelendiğini, buna göre; seçim öncesi iktidarları etkileyen faktörün büyüme olduğu, büyüme düşükse o tarihlerde o devrede yapılan seçimlerin iktidara puan kaybettirdiği şeklinde bir tespit yapıldığını dile getiren Çiçekçi, o nedenle meclis üyeleri ile paylaştığı tablonun büyüme hızımızı artırmanın siyasi başarıda önemli bir rolü olduğunu gösterdiğini, bunun için yeni bir heyecan yaratmamız, yeni bir hikaye yazmamız gerektiğini söyledi.

Erdoğan Çiçekçi, 2015 yılı ilk çeyrek büyümesinin özel tüketimin etkisiyle beklentilerin üzerinde yüzde 2.3 olarak gerçekleştiğini, 2015 yılının ilk çeyreğinde sanayi üretiminin durduğunu, tarımsal üretimin yüzde

2.7, hizmet üretiminin yüzde 4.1 oranında arttığını, uzun yıllardır büyümenin lokomotif olan inşaat sektöründeki üretimde gerilemenin devam ettiğini, büyümenin kilit sektörü imalat sanayinin sadece binde 8 büyümesinin sanayideki durumu da açıkça ortaya koyduğunu dile getirdi.

Ekonomik ve siyasi türbülansın olduğu, hukuk devleti algısının zayıfladığı, Ortadoğu ve Kuzey Afrika pazarlarının adeta kapandığı bir dönemde iç tüketimin yüzde 4.5 oranında büyürken imalat sanayindeki binde 8'lik büyüme talebinin daha çok ithal ürünlere yöneldiğini bunun da sanayicinin üretim yerine stokları kullanarak nakde geçmeyi tercih ettiği anlamına geldiğini, tüketimdeki artışta özellikle geçen yılın ilk çeyreğine göre, yüzde 124 oranında lüks arabaların ithalatının arttığını belirtti.

Uzun yıllardır meclis kürsüsünden doğruları konuştukları kadar yanlış olanları da dile getirdiklerini, doğruların kendini süratle gösterdiğini ama eğri ve yanlışın üstü doğrularla örtülmeye çalışıldığında bir çok şey ile karşı karşıya kalınacağını bu nedenle Türkiye'deki ekonomiye kimin ağırlığını vermesi gerektiğini, devleti yönetenlerin anlaması gerektiğini dile getirdi. Çiçekçi, Yunanistan'ın üretim ve imalattan uzaklaşma nedeniyle bugünkü durumun içinde bulunduğunu, Türk sanayicisinin ise yıllardır "üretmemize engel olmayın, bize destek çıkın" diye

haykırdığını belirtti.

Çalışma ve İş Kurumu İzmir Bölge Müdürü Kabak'ın dile getirdiği İşbaşı Eğitim Programı konusunun istihdama çözüm bulmak adına yapılan güzel bir uygulama olduğunu, sıkıntuların birer birer yapılacak çalışmalar ile aşılmasının ileriye görebilmek adına şart olduğunu söyledi.

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Çiçekçi, karşılıksız çeklerde yaşanan sorunu çözebilmek adına kare kodlu çek uygulamasının başlatıldığını, karşılıksız çekte dur diyebilmek adına yapılan modern bir sistem olan bu uygulamanın maalesef isteyen kişilerce kullanılabilir olmasının yaşanan sıkıntının önüne geçilmesine engel olduğunu belirterek, nitekim kendi firmasında 3-4 ay evvel bankadan soruşturması yapılan İzmirli bir firmaya çek karşılığı yaptıkları satış sonrasında çeklerini paraya çevirememeleri nedeniyle sıkıntı yaşadıklarını dile getirdi.

SANAYİNİN GELECEK MESAJI

Erdoğan Çiçekçi, Odamızca 33 yıldan bu yana kesintisiz yapılan Üretimden Satışlarına Göre Büyük Sanayi Kuruluşları Sıralama çalışmasının 2014 yılı için olanının bir basın toplantısı ile kamuoyuna duyurulduğunu, ilk 100'e giren firmalarımızı ve İstanbul Sanayi Odası'nın 500 Büyük Sanayi kuruluşu çalışmasında yer alan 59 üyemizi tebrik ettiğini dile getiren Çiçekçi, ülke ekonomisine katkılarında

ötürü de teşekkürlerini sundu.

İlk 10 firmanın 100 büyük firmanın üretimden satışlarının yüzde 59'unu karşıladığını, 2014 yılı 100 büyük firma listesinde 82 firma kar bildirirken, 18 firmanın zarar bildirdiğini, çalışmanın baz alındığı 2014 yılında; oldukça dalgalı bir iç ve dış konjonktür karşısında sadece yüzde 5 üretim artışı gerçekleştiren ilk 100 büyük firmanın sanayinin geleceği adına önemli mesajlar verdiğini, yıllardır düşük kârla üretimini sürdürmeye çalışan reel sektörün, 2013 yılında yüzde 25 azalan net kârının, 2014 yılında yüzde 77 gibi oldukça ciddi bir artış gerçekleştirdiğini söyledi.

Ar-Ge giderlerinde yüzde 62.5'lik artış yaşandığını dile getiren Çiçekçi, bugün artık dünyanın sanayi 4.0'ı yaşamın ve üretimin içine almışken, firmalarımızın Ar-Ge'den, yüksek teknolojiden uzak durmasının mümkün olmadığını, Ar-Ge giderlerinin belli oranda destekle sağlandığını, devlet tarafından Ar-Ge'nin yaygınlaştırılması için çözümler üretilmesi gerektiğini belirtti.

Çiçekçi, sanayicilerin ciddi sorunları bulunduğunu ama çözüm üretilmediği için artık çözüm beklemeye duruma geldiklerini, bu ülkede KOBİ'lerin ne kadar sıkıntıda olduğunu, teşvik sistemi nedeniyle belli bir dilimin üstündeki firmaların bile yatırım yapmakta tereddüt ettiği bir ortamda yatırımın Türkiye'de ne kadar azaldığının ve bunun

da sebebinin en azından bu teşvik sisteminde olduğunun bir türlü kabul edilmediğini belirtti.

EBSO'nun 100 Büyük Sanayi Kuruluşu analizinin, İstanbul Sanayi Odası tarafından hazırlanan 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasının sonuçları ile her sene olduğu gibi yine paralellik gösterdiğini, üyelerimizin ülkenin küçük bir yansıması olduğunu bir kez daha teyit ettiğini, bu anlamda satış kârlılıklarındaki eğilimin aynı yönde paralellik gösterdiğini, geçen dönem azalıp, bu dönem artan satış kârlılığında EBSO üyelerinin yüzde 7.4, Türkiye genelinin yüzde 5.7 oranına yükseldiğini söyledi.

POLİTİKA-PIYASA-PAZAR

2015 yılının ikinci yansımın belirleyicilerini 3P olarak tanımladıklarını, bunun Politika, Piyasa ve Pazar olduğunu, kurulacak hükümetin izleyeceği politikalar, erken seçim, Amerikan Merkez Bankası'nın (FED) faiz artırımı, yabancı yatırımcıların risk algısı, kurlardaki dalgalanma, AB, Ortadoğu ve Kuzey Afrika ticaretindeki eğiliminin yol haritasını belirleyeceğini, 3P'deki olumlu gelişmelerin ülkemizi pozitif sürece, aksi durumun ise ülkemizi sıkıntılı bir sürece sokacağını dile getirdi. Çiçekçi, her ne kadar ticaret hayatında rol alanların kendilerince ekonomik yol haritalarını belirleseler de FED'in faiz artırımının, yabancı yatırımcının risk algısını,

yatırım kararını etkilediğini, hukuk sistemindeki, teşvik sistemindeki, kur sistemindeki değişikliklerin çizilen yol haritasını etkilediğini vurguladı.

Japonya ve Avrupa Birliği ile Amerika'nın serbest ticaret anlaşması konusunda Türkiye'nin ABD tarafında olamadığı takdirde sıkıntı yaşanacağını, mutlaka bu süreçte yer almamız gerektiğini dile getiren Çiçekçi, sanayiciler olarak her ne kadar sıkıntılar içinde olsalar da "behemehâl inanıyorum iyi günler sanayiye gelecektir ve Türkiye mutlaka sanayicisine ve sanayisine gerekli değeri verecektir" dedi.

ÇİÇEKÇİ KONULARI DEĞERLENDİRDİ

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili Erdoğan Çiçekçi, meclis üyesi sanayicilerin gündeme getirdiği konuları değerlendirdi. Sayıl Dinçsoy'la hem meslektaş olduklarını hem de üniversiteyi bitirdikten sonra başlayan arkadaşlıklarının yıllardır devam ettiğini, cesur olduğu

kadar farklı fikirlere de sahip Dinçsoy'un, Ege Bölgesi Sanayi Odası'na ve İAOSB'ye çok büyük katkıları olduğunu, Meclis Üyeliğinden ayrılmasını bir kayıp olarak gördüğünü dile getirdi.

Karşıyaka Basketbol Takımının ilimize getirdiği başarı için teşekkür eden Çiçekçi, Hayrullah Sorkun'un TOBB Danışmanları ile ilgili dile getirdiği konuda EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar adına cevap veremeyeceğini, böyle bir konuşmanın Yorgancılar toplantıda iken yapılmasının daha doğru olacağını dile getirdi.

Özkan Mucuk'un komite olarak düzenledikleri seyahatin bilgisini Yönetim Kurulu toplantısında Deniz Gündüz ve Hüseyin Vatansever'den dinlediklerini, bu seyahatle güzel bağlantılar kurulacağına inandığını dile getiren Çiçekçi, EBSO'nun hakikaten iyi çalışmalar sergilediğini, Yönetim Kurulu içinde yer aldığı için bunu dillendirmediğini, uzun vadeli çalışmalar da gerçekleştirdiğini ki çevre konuları içinde yer

aldığı için çok iyi bildiğini, özellikle karasuyu ile ilgili çok iyi sonuç alındığını ve bugün karasu ile ilgili bütün fabrikalardaki değişimin yüzde 70'i bulunduğunu ifade etti.

Odamız Enerji ve Enerji Verimliliği Çalışma Grubu tarafından biyogaz üretimi ile ilgili bir komisyon kurulduğunu, yaklaşık bir yıldır çalışmaların devam ettiğini, özellikle hukuki alanda yapılması gerekler ve eksiklikler konularında çalışmaların sürdürüldüğünü, komisyonun raporunu çıkarmak üzere 2015 Eylül gibi çalıştay yapacağını, çalıştaydan sonra biyogaz için artık herkesin nasıl bir prosedür ile işi yürüteceğini görebileceğini söyledi.

Yakup Özdanon'un dile getirdiği TÜPRAŞ'ın elinde bulunan sentetik kauçuk fabrikasının PETKİM'in satılmasıyla TÜPRAŞ'ın eline geçtiğini ve yok yere kapanan bir milli servet olduğunu, maalesef demir yığını olarak satıldığını çok iyi bildiğini dile getiren Çiçekçi, konuyu komite kararı olarak Yönetim Kurulu'na gereği yapılmak üzere gönderilmesini istedi.

Sanayicinin gündemi sektörler ve ekonomi

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Üyesi sanayiciler, 7 Haziran seçimlerinin öncesinden itibaren siyasete kilitlenen Türkiye gündeminde sektörel gelişmelerden yola çıkarak ekonomiyi ön plana getirdi. Yerel yönetimlerin hatalı yatırımlarla kaynakları heba etmemesi, üniversitelerde Ar-Ge ve inovasyona gerçek değerini vererek dünyayı günü gününe izleyen bilim adamları, mühendisler yetiştirilmesi gerektiğini savunan sanayiciler, rüzgar, güneş, jeotermal gibi yenilenebilir

enerjide avantajlı konumdaki Türkiye’de bu alana yönelik acil eylem planı ortaya konulmasını istedi. Kauçuk sektöründe kümelenmenin önemine dikkat çeken sanayiciler, özellikle hammadde temininde yüksek teknolojlü yatırımlar yapılması, yurt dışından yapılan kauçuk hamuru ithalatında da niteliksiz ürünlerin girişinin önlenmesi gerektiğini savundu. EBSO Meclis Üyesi sanayiciler, spor kulüplerinin başarılarını da paylaşırken bu alana da destek verilmesini gündeme getirdi.

Sayıl Dinçsoy Kaynaklarımızı heba etmeyelim

EBSO Meclis Üyesi

Sayıl Dinçsoy, bir veda konuşması yapmak üzere kürsüye çıkarken, yazdığı istifa dilekçesini meclis üyeleri ile paylaştı.

Dinçsoy, Türkiye 2023 hedeflerini düşlerken, yükselen ihracatın olumlu olduğunu, bundan memnuniyet duyulduğunu, ihracatın bu memleketin taşıyıcı faktörü olduğunu ama sistemi çok dikkatle korumamız, geliştirmemiz gerektiğini ifade ettiğini ve 2023 hedeflerine vasıl olmanın temelinde yatan en önemli konunun eğitim

olduğunu dile getirdiğini söyledi. Ancak maalesef Türkiye’nin yeni pazarlar açmak yerine, mevcut pazarları yok etme çalışması içine girdiğini, bunun ihracatçı sanayiye çok büyük bir darbe olduğunu, belki altında yatan bilinmemesi gereken sebepler olabileceğini dile getiren Dinçsoy, ne yazık ki demokrasiyi bile layığı ile işletemediğimizi, yakın gelecekte bunun çok örneğini yaşadığımızı, hatta bu konuda kentimizden örnekler vermek istediğini söyledi.

EXPO Milano’yu ziyaret ettikten sonra İzmir’deki fuar yapılanmasının yanlış olduğunu daha önce dile

getirdiğini, İzmir’in ‘fuvarlar kenti’ olması için fuarın yeniden yapılandırılmak istenirken yanlış yapıldığını, fuarların kolay ulaşılır olması gerekirken fuarın konumunun şehrin dışında kaldığını, metronun dahi fuara yakın yere götürülmeden yeni fuar alanının açıldığını, yapılan yatırımların inşallah sonuç vermesini temenni ettiğini zira aksi durumun İzmir’i ‘fuarcılar kenti’ olarak bırakacağını belirtti.

Bir diğer örneğin senfoni sarayı olduğunu söyleyen Dinçsoy, tramvay deposunun senfoni sarayına dönüştürüldüğünü, belki yapı itibarıyla Türkiye’nin

en başarılı en güzel saraylarından olduğunu ama mevki olarak merkezde yer almadığını söyledi. İzmir’de neredeyse her semte bir kültür sarayı yapıldığını ama atıl olduğunu, belediyelerin sadece kültür sarayı yaparak belediyeçilik gerçekleştirilemeyeceğini anlamaları gerektiğini, imkanların heba edildiğini dile getirdi.

Sayıl Dinçsoy, Karşıyaka Mavişehir’den Konak istikameti dahilinde yapılacak 35 km’lik tramvay hattının da aynı bir konu olduğunu, İAOSB’ye bile gitmeyen bu hattın çok kısa sürede Konak’a ulaşamaya- cağı aşikârken kamu kay-

Sayıl Dinçsoy

Özkan Mucuk

naklarının heba edilmesinin kendisini üzdüğünü söyledi.

Bir süredir inovasyon kelimesinin sıkça kullanılmaya başlandığını hatta bir televizyon programında bir profesörün “bizim işimize karışmayın biz ilim için çalışıyoruz” dediğini, oysa Avrupa’da Ar-Ge merkezlerindeki profesörlerin Amerika’yı ay/gün farkı ile takip ettiklerini ve Amerika’dan geri kalmamak adına uğraş verdiklerini söyledi. Türkiye’de bir hoca bunu söylüyorken üniversitelerden mezun olan mühendislerin gerçek mühendis olmadığını, mezun olan doktorların gerçek doktor olmadığını, bir çok doktorun kullanılan cihazların çıktısını okuyamadığını belirtti.

Meclis kürsüsünden Ticaret Yasası’nın mutlak suretle değişmesi gerektiği yönünde ciddi tenkitler de bulunduğunu ki çok şükür değiştiğini, aynı şekilde İş Kanunu ve Kıdem Tazminatı Yasası ile ilgili de ten-

kitlerde bulunduğunu ama seçim kargaşasında anafora gittiğini, şimdi İş Yasası’nın çıktığını fakat belirlenen şartlarda çalışmanın imkanı bulunmadığını belirtti.

Dinçsoy, EBSO’da yaptığı en önemli çalışmanın Organize Sanayi Bölgeleri Yasası’nın çıkarılmasına katkıda bulunmak olduğunu, bu bağlamda başta Oktay Vural, Kenan Tanrıkulu, Cem Bakıoğlu, Mustafa Cem, Erol Narin olmak üzere, bu misyonda görev alanlara ve o dönemde EBSO’da Yönetim Kurulu Başkanlığı yapan ve desteklerini esirgemeyen Salih Esen’e teşekkür ederek, EBSO Meclisi’ne minnetle veda etti.

Özkan Mucuk Yenilenebilir enerjide acil eylem planımız olmalı

EBSO Meclis Üyesi Özkan Mucuk, Odamız’ın katkıları ile 61. Grup Enerji ve Elektrik Sanayi Meslek

Komitesinin düzenlemiş olduğu İnterSolar Europe fuar ziyareti organizasyonunu hakkında bilgi verdi.

Yenilenebilir Enerji ve Enerji tasarrufu konusunda farkındalık yaratmak, gelişen teknolojileri, yapılan uygulama ve yatırımları yerinde görmek için komitelerinin düzenlediği organizasyona destek verdiği için öncelikle Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar’a teşekkür eden Mucuk, ayrıca organizasyona katılan Yönetim Kurulu Üyeleri Deniz Gündüz ve Hüseyin Vatansever’e kendilerine güç ve güven verdiği için teşekkür etmek istediğini, yine EBSO çalışanlarının organizasyonda görevlendirilmesi nedeniyle ayrıca teşekkür ettiğini söyledi.

Yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanarak elektrik üretiminde yüzde 30 gibi bir oranla, dünyada başı çeken Almanya’da, her yıl düzenlenen İnterSolar fuar ve teknik inceleme ziyaretlerine meslek gurubu üyelerinin yanında, makina, imalat sanayi gibi farklı meslek kollarından olmak üzere 13 firma ile katıldıklarını, ziyaretin ilk günü Frankfurt Ticaret Ataşemiz Gülay Babadan Tarakçıoğlu’nun kendilerine eşlik ettiği SMA Solar Teknoloji AG tesisleri ziyaretini gerçekleştirdiklerini dile getiren Mucuk, misafirperverlikleri nedeniyle SMA firmasına da teşekkür etti. SMA’nın Frankfurt Kassel bölgesinde, yaklaşık 80 ayrı binadan oluşan, bünyesinde 4 bin 500 kişi çalışan, yıllık cirosu 1 milyar euro, 2014’te Ar-Ge’ye ayırdığı bütçe

130 milyon euro olan bir işletme olduğunu söyledi.

Bu ziyaretten, hem Almanya’nın güneş enerjisi politikaları, süreci ve şimdiki durumu hakkında bilgiler edindiklerini, hem de invertör konusunda dünya liderlerinden olan bir firmanın bu kadar büyümesi süreci hakkında bilgi aldıklarını ifadeyle fabrika görüntülerini Meclis Üyeleri ile paylaştı.

Organizasyonun ikinci gününde solar konusunda dünyanın en büyük fuarı olan Münih İnterSolar’ı ziyaret ettiklerini, yeni teknolojileri incelediklerini, sektör temsilcileri ve üreticileri ile görüşme yapma imkânı bulduklarını, fiyat ve bilgi alışverişi yaptıklarını, Türkiye’de ortak yatırım görüşmeleri gerçekleştirdiklerini söyledi. Aynı gün güneş enerjisi derneği olan GÜNDER’in fuarda düzenlediği toplantıya katıldıklarını ki bu toplantıya Türkiye’den Yenilenebilir Enerji Genel Müdürü ve Konsolos Selçuk Eke’nin konuşmacı olarak katıldığını, toplantı sonrasında Günder standında Münih Ticaret Ataşemiz İsmet Salihoğlu ile toplantı yapılarak Türkiye’deki GES gelişim projeleri ve yatırımlar ile ilgili bilgi paylaşımında bulunulduğunu, Deniz Gündüz’ün ise ALOSBI ile ilgili sunum yaptığını, ortak yatırım kollarının konuşulduğunu söyledi.

Üçüncü gün Wildpoldsried kasabasına gidildiğini, Belediye Başkanı Arno Zengerle’in kendilerine sunum yaptığını, bu kasabanın 650 hane 2500 kişilik nüfusu ile yenilenebilir enerji ve enerji tasarrufu

konusunda yaşayan bir şehir olduğunu, her şeyin yenilenebilir enerji ve çevre üzerine kurulu olduğunu, şu anda kasabada 5 MW fotovoltaic sistemlerin kurulu olduğunu, hemen hemen her çatıda görülebildiğini, 5 biogaz tesisi bulunduğunu, bunların çevredeki hayvancılık ve atık malzemelerden elde edilen gazı kullandığını, 7 adet 23MW'lık rüzgâr tribünü ve 2 adet mikro hidroelektrik santrali olduğunu vurguladı.

Özkan Mucuk, organizasyonun dördüncü gününde Münih Başkonsolosluğundan konsolos Selçuk Eke'nin kendilerini kabul ettiğini, yapılan görüşmede enerji kaynakları hakkında bilgi alışverişinde bulduklarını ifade ile seyahatin sonunda firmalara yapılan anket sonucunda yüzde 100 memnuniyet oranı elde edilmesinin de kendilerini ayrıca mutlu ettiğini söyledi.

Sonuç olarak tüm seyahat boyunca bir ülkenin yenilenebilir enerji kaynaklarından bu kadar çok faydalanabilmesinin yollarını ve faydalarını gördüklerini, konuştuklarını ve ülkemizin yarısından daha az güneşlenme süresine sahip bir ülkenin enerjisinin büyük bir bölümü güneşten elde ettiğine şahit olduklarını belirtti.

PROJELERİMİZİN ÇOĞU DIŞ KAYNAKLI

EBSO'nun bir an önce yenilenebilir enerji ve enerji tasarrufları konusunda acil eylem planı hazırlayıp bölgemizi bu konuda bir merkez haline getirilebilmesi için bir çok kaynak olduğunu dile getiren Mucuk,

İzmir ve Ege Bölgesi'nin yenilenebilir enerji kaynakları konusunda büyük bir rezerve sahip olduğunu, rüzgâr, güneş, biyogaz ve jeotermalin bölgemizde mevcut olması dolayısıyla tesisler kurularak, imatların ve yan sanayinin oluşmasına katkıda bulunabileceğini ifade etti.

Özkan Mucuk, işi gereği bölgemizdeki büyük jeotermal ve rüzgâr yatırımları konularında girişimci olmadığını bildiğini, güneş konusunda İZKA destekleri ile bir hareket gerçekleşse de devamının getirilemediğini, İzmir'de yatırım yapılması planlanan GES projelerinin birçoğunun ise dış kaynaklı olduğunu, Biyogazın ise neredeyse olmadığını ama bu kaynakların mutlak suretle değerlendirilmesi gerektiğini söyledi. EBSO'nun bu konuda önderlik yapılması gerektiğini, neler yapılabilir diye düşünüldüğünde; öncelikle EBSO'nun da içinde bulunacağı veya destekleyeceği bir yenilenebilir enerji ile ilgili dernek kurulmasının faydalı olabileceğini, henüz mevzuatlar yerine oturmamış olsa da bir enerji kooperatifine öncülük yapılabileceğini, bu yatırımlarla ilgili üyelerini teşvik edici planlamalar yapılabileceğini dile getirdi.

Yakup Özdanon Kauçukta yüksek teknoloji yatırım şart

EBSO Meclis Üyesi Yakup Özdanon, 28. Grup Kauçuk ve Kauçuk Ürünleri Sanayi Meslek Komitesi adına söz aldığını, kauçuk sektörünün içinde bulunduğu durumu bir tablo

eşliğinde Meclis Üyeleri ile paylaştı.

2014 yılından önce Türkiye'deki ihracat kalemleri içerisinde en büyük ihracat otomobil lastiği iken 2014 yılında ülkemizin yakaladığı ihracat potansiyeli ile sızdırmazlık elemanlarının, orientlerin ve konveyör bantlarının üretime ilave olduğunu, böylece kauçuk sektörünün yüzde 50'sini otomobil lastikleri, tekerlekleri oluştururken yüzde 50'sini de firmaların geliştirdiği ürünlerin oluşturduğunu belirtti. 2014 yılında ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 99.62 iken ve yapılan ithalatın, hepsini ihraç ederken ki bu rakamın içerisinde beyaz eşya ve otomotiv içinde giden kauçuklu ürünlerin yer almadığını, 2015 yılına gelindiğinde geçen 4 aylık süre içinde yapılan hesaplamada 835 milyon 575 bin dolarlık ithalat, 740 bin dolarlık ihracat yapıldığını ve ithalatın ihracatı karşılama oranının yüzde 88'e düştüğünü, yüzde 12'lik açık verildiğini, 100 milyon dolar da Türkiye'nin ihracat açığında, ithalatı karşılama-sında bir açık oluştuğunu

belirterek, kauçuk derneği olarak bir önlem alınması düşüncesiyle Türkiye'nin yeniden Ar-Ge yapmasını ve yüksek teknolojiyi kullanacak yatırımın Türkiye'ye gelmesi gerektiğinde hem fikir olduklarını fakat bunun mümkün gözükmediğini dile getirdi.

KÜMELENELİM

Yaşanan en büyük sıkıntılardan birinin, Ege Bölgesi'nde kümeleme çalışması yapılmaması, diğerinin ise özelleştirme süreci içerisinde TÜPRAŞ'ın elinde bulunan sentetik kauçuk fabrikasının hiçbir kauçuk üreticisine sorulmadan özelleştirilmesi olduğunu belirtti. Özdanon, TÜPRAŞ satıldığı zamanda TÜPRAŞ yönetiminin işletmeyi kârlı bulmayıp devre dışı bıraktığını böylece sektörünün en büyük girdilerinden biri olan karbon siyahı imalatının da devre dışı kaldığını ve kauçuk sektörünün tamamen ithalata yönelik bir sektör haline geldiğini vurguladı.

İTHALATA SIKI KONTROL ŞART

Yakup Özdanon, son iki senedir ithal edilen ürünlerin içerisinde sıfır ürünler olduğu gibi, Romanya, Bulgaristan gibi ülkelerde üretilen hazır hamurların da olduğunu, her ne kadar buradan alınan ürünler daha ucuz görünse de aslında otomotiv fabrikalarının kullanmadığı üretim tarihi geçmiş kauçukların Türkiye'ye ihraç edildiğini söyledi. Kauçuğun formülü içerisinde yüzde 6-10 arasındaki yağın da sanki kauçuk hamuruymuş gibi Türkiye'ye giriş yaptığı

için devletimizin ÖTV'den dolayı kayba uğradığını, gelen kauçukların hiçbir kurum tarafından kontrol edilmediğini, TSE'ye gönderilmediğini, çekme kopma değerleri bulunmadığı gibi içinde mercimek hatta nohut büyüklüğünde pişikler olduğunu, dolayısıyla bu hamurların fabrikalarda kullanılmadan çöpe gittiğini ve imhasının da firmalara artı yük olduğunu dile getirdi.

İçinde bulunulan durum için yapılması gerekenin, kauçuk sektörünün en büyük taleplerinden birinin; kauçuk hamurunun dışarıdan ithal edilmesi nedeniyle Türkiye'deki mevcut minerallerin ve işçiliğin kullanılmamasının önüne geçilmesi olduğunu vurgulayan Özdanon, yaşanan durumu hazırladıkları bir dosyada ilgili merciler nezdinde paylaştıklarını ama çözümünde bir netice elde edemediklerini belirtti.

Özdanon, Ortaklar Kauçuk firması olarak doğaya saldıkları karbon ayak izinin silinmesi adına bir hesap yaptıklarını ve senede 750 ağaç dikmeleri gerektiği neticesine ulaştıklarını, bu bağlamda Ege Orman Vakfı ile ortak bir çalışma yaparak, Çeşme

İldırı Köyü'nde 3 bin ağaçlık bir orman oluşturmaya karar verdikleri, en azından geçmişte verdikleri zararın 4 yıllık ağaç dikerek telafi etmeye çalıştıklarını söyleyerek, yapmış oldukları çalışma için kendisini arayarak tebrik edenlere teşekkür etti.

Murat Kurtalan Spor kulüplerimize destek olalım

EBSO Meclis Üyesi

Murat Kurtalan, Karşıyaka Basketbol Şube Yönetimi'nde yer alması vesilesiyle Karşıyaka Basketbol takımını yakaladığı başarıyı anlatan videoyu meclis üyeleri ile paylaştı.

Kurtalan, Karşıyaka Basketbol Takımı'nın 2014-2015 bütçesinin 2.3 milyon euro, olduğunu, sırası ile elelediği Banvit'in 12 milyon euro, Fenerbahçe'nin 30 bin euro, Efes'in ise 22 milyon 800 euro olduğunu, kazanılan başarının tamamen inancın zaferi olduğunu, dile getirerek, kendilerinden desteklerini esirgemeyen Selçuk Yaşar'a ve Pınar grubuna teşekkür etti.

Takımın geçen sene üç tane transfer yaptığını, D.J Strawberry'nin Yunanistan'dan 250 bin

Murat Kurtalan

Hayrullah Sorkun

dolara alındığını ve Olimpiyos takımına 1.4 milyon euroya gittiğini, aynı şekilde 410 bin dolara oynayan Dixon'un, Fenerbahçe'ye 2 milyon 415 euroya gittiğini dile getiren Kurtalan, kazanılan başarının devamını dileyerek, İzmirli kulüplerine sahip çıkmasını istedi.

Hayrullah Sorkun TOBB danışmanlarında hassas olmalı

EBSO Meclis Üyesi

Hayrullah Sorkun, 7-8 yıl önce bir işi nedeniyle TOBB'a gittiğinde emekli

bir Valimizle karşılaştığını, yaptıkları sohbette, artık TOBB'da danışman olarak çalıştığını ve çalışma koşullarının da çok iyi olduğunu öğrendiğinde emekli bir valininin TOBB'a danışman olmasını çok yadırgadığını söyledi. Yine Haziran ayı içerisinde aldığı bir haberde Türkiye Büyük Millet Meclisi geçmiş dönem Başkanı Cemil Çiçek'in TOBB'a Danışman olduğunu öğrendiğinde çok şaşırdığını, TOBB'un bu tür konularda daha hassas davranması gerektiğini belirtti.

Sorkun, TOBB tarafından oda ve borsa meclis üyeleri için düzenlenen bilgilendirme seminerine katıldığında TOBB tarafından yönetilen eğitim vakfının kurucularının nasıl belirlendiğini, daimi üyesi olup olmadığını öğrenmek istediğini konuyla ilgili cevap alamadığını, halen bu cevabı beklediğini söyledi.

Sorkun, Dinçsoy'un EBSO Meclis Üyeliğinden ayrılmasının büyük kayıp olduğunu ve çok üzüldüğünü ifade etti.

TOBB ve EBSO'dan gıda yardımı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Ege Bölgesi Sanayi Odası, muhtaç aileleri Ramazan ayında gıda yardımlarıyla sevindirdi. İzmir'in uzak ve gelir durumu düşük yörelerinde toplam 1250 aileye toplam 50 bin liralık gıda yardımında bulunuldu.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Vakfı'nın koordinasyonunda gerçekleştirilen yardımlarda TOBB'un 40 bin liralık desteğine 10 bin lira katkı sağlayan EBSO, 50 bin liraya satın alınan 1250 gıda paketini; İzmir'in uzak ve gelir durumu düşük yörelerinden Bergama'nın Dereköy, Karalar, Sarıcaoğlu, Çeltikçi, Gültepe, Katraç, Ürkütler, Eğiller, Oruçlar, Akcenger, İkizler, Hacılar, Yukarıada, Kurcalar, İneşil, Yeniler,

Topallar, Halilağalar, Tırmanlar, Kiraz'ın Cevizli, Doğanca, Bahçearası, Ören, Kınık'ın Elmadere ve Köseler köyleri, Torbalı'nın Göllüce, Karakızlar, Çaybaşı, Helvacı köyleri, Kemalpaşa'nın Cumalı, Yenmiş ve Yeşilköy'deki vatandaşlara dağıttı.

Aliağa, Kemalpaşa, Kınık, Pancar, Torbalı,

Tire ve Menemen'deki bazı ihtiyaç sahibi ailelerin yardımları da Aliağa, Kemalpaşa, Kınık, Pancar, Torbalı ile Tire Organize Sanayi Bölgeleri ve İzmir Serbest Bölgesi (İZBAŞ) tarafından ulaştırıldı.

İzmir içindeki gelir durumu düşük mahallelerinden Vezirağa ile Abdi İpekçi'deki vatandaşlara da gıda yardımı yapıldı.

TOBB ve EBSO'nun

gıda yardımında kazazedeler de unutulmadı. Salihli'nin kırsal mahallelerinden Çökelek'te oturan ve 6 Temmuz günü asma yaprağı toplamaya giderken kasasında yolculuk ettikleri kamyonetin sabah erken saatlerde Göl marmara yakınlarında süt tankeri ile çarpışması sonucu meydana gelen kazada hayatını kaybeden ve yaralanan tarım işçilerinin ailelerine gıda paketi dağıtıldı.

EBSO Şinasi Ertan salonunda yaşadığım mutlu bir gün

Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın 5'nci katındaki Şinasi Ertan Toplantı Salonu'nda 03.06.2015 tarihinde Çevre Çalışma Grubu tarafından hayvansal atıkların faydalı bir şekilde değerlendirilmesi ve çevre açısından yaşanan sorunların giderilmesi amacıyla oluşturulan 'Organik Atıkların (Endüstriyel Simbiyoz) Çevre Dostu ve Yönetimi Projesi' kapsamında sektör temsilcileri, ilgili kamu kurumları ve üniversitelerin temsilcilerinin katıldığı bir çalışmaya İzmir İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nü temsilen katıldım. Toplantının devam ettiği bir anda gözüm duvarlarda asılı sayısız ödüllere, madalyalara ve başarı belgelerine gitti. Yan tarafımdaki duvarda gördüğüm ise beni şaşırttığı kadar bir o kadar da duygulandırdı. Gördüğüm, Cumhuriyetimizle yaşıt olan ve oğlum Taylan ile bir vesileyle maçımı izleyip daha sonra taraftarı olduğumuz Altınordu takımımızın siyah-beyaz fotoğrafı çerçevesi ile hemen altında asılı olan Altınordu flamasıydı. Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın toplantı salonunda Altınordu takımının fotoğrafının ve flamasının asılı olmasının bir nedeni olmalıydı. Toplantı biter bitmez ilk işim duvarda asılı fotoğrafın yanına gitmek oldu. Fotoğrafın üzerinde Altınordu 1954 yazılıydı. Tarihe düşülmüş bu ölümsüz anıyı cep telefonuma kaydettim.

Daha sonra yetkililerden Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın eski Yönetim Kurulu ve Meclis Başkanlarından olan, aynı zamanda EBSO tarafından bir ahde vefa göstergesi olarak toplantı yaptığımız salona ismi verilen Şinasi Ertan'ın spor yaşamına ilişkin

A. Mutlu Uygur
Ziraat Yüksek Mühendisi

fotoğrafının da yer aldığını öğrendim. Ege Bölgesi Sanayi Odası'ndan ayrıldıktan sonra yaptığım araştırmalardan Şinasi Ertan'ın İzmir sanayisi ve sporu için ne kadar önemli ve değerli bir şahsiyet olduğunu anladım. Kendisi İzmir Ticaret Odası, İzmir Ticaret Borsası, Ege Bölgesi Sanayi Odası, TÜSİAD, Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı, Türk Eğitim Vakfı, Ege Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi Vakfı'nda bugünlere kadar uzanan yöneticilik görevlerinde bulunmuş. Ayrıca Batı Çimento A.Ş., Kipa, ENDA Enerji Holding ile EGENDA A.Ş.'nin kurucularından olan Ertan'a, iş hayatındaki başarılarından dolayı Dokuz Eylül Üniversitesi işletme yönetimi dalında fahri doktora unvanı verilmiş.

Yaptığı açıklamalarda üzerine basa basa sağlıklı bir yaşam sürmesinin ve iş dünyasında başarılı olmasının spora borçlu olduğunu belirten Ertan, spordaki mücadele azmini iş yaşamına taşıyarak çok yararını gördüğünü söylüyor. Uzun yıllar sporun futbol, atletizm, basketbol, gülle atma, çekiç ve voleybol dallarıyla Altınordu forması altında mücadele eden Ertan, Atletizm ve Basketbol Milli Takımlarında da görev yapmış. Gülle atmada kendi yaş grubunda Türkiye ve Balkan rekortmenliğine sahip olan

Ertan, 5 dalda madalya kazanan Türk sporunun ve Altınordu'nun seçkin sporcularındandır. Altınordu'nun futbolda da formasını giymiş ve şampiyonluklar yaşamış olan Şinasi Ertan, kulübün "İyi Birey, İyi Vatandaş, İyi Futbolcu" düşünce ve söyleminin yeni kuşaklara örnek olacak bir efsanesidir. Fotoğrafı çektiği an 28'indeyken, bugün 89 yaşında olan Şinasi Ertan'a nice mutlu ve sağlıklı uzun yıllar yaşamasını diliyorum.

EBSO'da vefa günü

Ege Bölgesi Sanayi Odası, geçtiğimiz aylarda aktif çalışma yaşamından ayrılan personellerine teşekkür plaketi verdi. EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, kurumdan emekli olanların tecrübelerinden her zaman yararlanacaklarını söyledi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası, çalışanları kadar emeklilerine verdiği değerle de farkını ortaya koydu. Çalışanlar arasındaki sosyal bağları güçlendirmek, iş memnuniyetlerini artırmak ve kuruma bağlılığını pekiştirmek amacıyla her ay gerçekleştirilen personel doğum günü kutlamasında emeklilik yaşamına adım atanlar için de plaket töreni düzenlendi. Doğum günü pastasının kesilmesinin ardından EBSO'daki aktif çalışma yaşamını emeklilik kararıyla tamamlayan Sicil Şefi Muammer Çalar, Muhasebe Şefi Yener Özdemir, Basın

Müşaviri Özlem Balcı, makine mühendisi Akın Özoy ve makam şoförü Mustafa Kütahya'ya hizmet dönemleri anısına plaketteri Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, Genel Sekreter Mustafa Kalyoncu, Genel Sekreter Yardımcıları Galip Kokulu ve Ayşen Şahin'in yanısıra bölüm yöneticileri ve personelin huzurunda takdim edildi.

BİRLİKTE GÜÇLÜYÜZ

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Gökçüoğlu, kurumda uzun yıllar hizmet verdikten sonra emeklilik yaşamına adım atan personelle bağlarının devam edeceğini ifade etti. Gökçüoğlu, "Arkadaşlarımız

emekli olsalar da onların tecrübelerinden her zaman yararlanmaya, ihtiyaç duyduğumuz anda yardımlarını istemeye devam edeceğiz. Onlar emekli olmadılar, danışmanlığımıza terfi ettiler. Türkiye'de yine bir ilk olarak Odamız bünyesindeki çalışan ve emeklilerin kurduğu Ege Bölgesi Sanayi Odası Çalışan ve Emeklileri Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği (EBSODER) ile de yakın ilişkilerimiz sürüyor. Bugün Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın hem TOBB bünyesinde hem de kamuoyundaki güçlü konumunun kaynaklarından biri yönetim ve personelin aynı hedefler etrafında kilitlenmesi ve bu doğrultuda

çalışmasıdır. Biz hep birlikteyiz" dedi.

EBSO Genel Sekreteri Kalyoncu da, kurumdaki bütün personelin olumlu bir diyalog atmosferi içinde çalıştığı vurgularken, "Bu durum Odamızın kamuoyu nezdindeki algısına pozitif etki olarak yansıyor, Ege Bölgesi ve Türkiye mükemmellik ödülleri ile taçlanıyor. Emeklilerimizin katkıları ve aramıza yeni katılan arkadaşlarımızla yeni başarılarla imza atacağımıza inanıyorum" diye konuştu.

Emekli olanlar da görev yaptıkları departmanlardaki anılarını paylaştı, hayatın yeni bir dönemine adım atarken kuruma ve arkadaşlarına veda etmediklerini dile getirdi.

Küresel büyümede bu yılın beklentileri düşüyor

Uluslararası Para Fonu (IMF) tarafından, “Dünya Ekonomik Görünüm Raporu”, Temmuz 2015 sayısı yayımlanmıştır. Raporda yer alan verilere göre, IMF 2015 yılı için küresel büyüme tahminini yüzde 3.5’ten yüzde 3.3’e düşürmüş, 2016 için yüzde 3.8 olan büyüme beklentisini ise değiştirmemiştir. Bununla birlikte, gelişmiş ekonomiler için de 2015 büyüme tahminini 0.3 puan indirerek yüzde 2.1’e çekmiş; yüzde 2.4’lük 2016 tahminini ise değiştirmemiştir. Gelişmekte olan ekonomiler için 2015 büyüme beklentisi ise yüzde 4.3’ten yüzde 4.2’ye düşürmüş; 2016 için olan yüzde 4.7 büyüme tahminini değiştirmemiştir.

IMF, büyüme tahmininin düşürülmesinde, ABD ekonomisinde ilk çeyrekte gözlenen zayıflığın, düşük emtia fiyatlarının, Yunanistan ve Çin kaynaklı risklerin ve jeopolitik gelişmelerin etkili olduğu belirtmiştir.

Dünya ekonomisi Haziran ayında büyük oranda Yunanistan borç krizindeki gelişmelere, Çin hisse senedi piyasasındaki satış dalgasına, FED’in faiz artırımına ilişkin beklentilere ve süregelen jeopolitik risklerin küresel ekonomik dengelere olan etkilerine odaklanmaya devam etmiştir.

ABD merkezli araştırma şirketi PEW tarafından gerçekleştirilen bir çalışma, küresel orta sınıfın sanıldığından daha yoksul olduğunu, orta sınıfta yer alan milyonlarca insanın tekrar

yoksullaşma riskinin bulunduğunu ortaya koymuştur. Bu bağlamda, geçmiş dönemlerde orta sınıfın hızla yükseleceği beklentisiyle yatırıma yönelen küresel şirketlerin, yatırımlarında gerileme yaşayabileceği uyarısında bulunulmuştur.

Küresel PMI değeri, Haziran ayında 51.0 değerini alarak, Temmuz 2013’den bu yana en düşük değerine gerilemiştir.

ABD

ABD Merkez Bankası (FED) tarafından gerçekleştirilen güncel bir açıklamada, para politikasını normalleştirmeye yönelik bu yılın faiz artırımı için uygun olacağı ve ilk adımı atabilecekleri açıklaması yapılmıştır. Ancak buna karşın IMF, faiz oranlarını erken bir tarihte artırmanın ABD ekonomisinde durğunluğa neden olacağı yönünde uyarıda bulunmuş ve ücretler ile enflasyonda gerçek bir artışın sağlandığının somut biçimde görülmesi gerektiği belirtmiştir.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, ABD’nin büyüme beklentisini 2015 için yüzde 3.1’den yüzde 2.2’ye, 2016 ve 2017 yıllarına ilişkin tahminlerini ise yüzde 3’ten yüzde 2.5’e indirmiştir. İndirime ilişkin yapılan açıklamada, büyüme beklentilerinin üretim açığındaki daralma ve yaklaşan parasal sıkılaştırma nedeniyle aşağı yönlü revize edildiği belirtilmiştir.

Haziran ayı imalat PMI

değeri, 53.6 değerine gerileyerek, Ekim 2013’den bu yana olan en düşük düzeyini görmüştür.

EURO BÖLGESİ – AB

Euro Bölgesi ve Avrupa Birliği’nin son dönemlerdeki gündeminin neredeyse tamamı, Yunanistan’ın borç krizi haline gelmiştir. Yunanistan’ın 30 Haziran 2015 vadeli borcunu ödeyememesi ile temerrüde düşmesi ve Avrupa Birliği’nce öngörülen kemer sıkma politikasına yönelik gerçekleştirilen halk oylamasından hayır sonucu çıkması, durumu tamamen belirsizleştirmiştir. Bu bağlamda, Yunanistan’ın Euro Bölgesi’nden ayrılacağına yönelik beklentiler güçlenirken, AB’nin geleceğine ilişkin endişeler artmıştır.

Ancak AB ile Yunanistan arasında uzun süreli görüşmelerin ardından 13 Tem-

muz 2015 tarihinde yapılan açıklamada, Yunanistan’ı iflastan kurtarma paketi üzerinde uzlaşa sağlandığı ve anlaşmanın 50 Milyar Euro’luk kapsamlı bir fonu kapsadığı belirtilmiştir. Ayrıca, AB’den üçüncü kez kurtarma paketi almış olan Yunanistan’ın Euro Bölgesi’nden ayrılmasının şu an için gündemden çıktığı ifade edilmiştir.

Diğer taraftan, Fransa ve İtalya gibi diğer AB ekonomilerinden gelen veriler, Bölge’deki risklerin sadece Yunanistan’dan ibaret olmadığını göstermektedir. İtalya’nın toplam borcu, 2007’den beri yüzde 55 artarak gayrisafı hasılanın yüzde 259’una, Fransa’da ise 2007’den bu yana yüzde 66 artarak gayrisafı hasılanın yüzde 280’ine ulaşmıştır. Artan borç düzeyiyle birlikte, her iki ekonomide de yavaşlayan ekonomik

büyüme, işsizlik, zayıf kamu maliyesi ve rekabet gücünün zayıflaması gibi sorunlar, Birliğin istikrarını tehdit eden unsurlardır.

Haziran ayı imalat PMI değeri, 52.5 değeriyle sınırlı bir artış kaydetmeye devam etmektedir.

JAPONYA

Japonya'da, imalatçı güveninin göstergesi olan Tankan Endeksi, Haziran ayında beklenmedik şekilde 5 çeyrek dönemden bu yana ilk kez yükseliş göstermiştir. Bu bağlamda, ülkedeki ekonomik toparlanmaya karşı pozitif bir algı oluşmaya başlamıştır. J

aponya Merkez Bankası (BOJ) tarafından sağlanan rekor seviyedeki parasal teşvik ile enflasyonu canlandırmaya devam edilmektedir. Ekonominin bir diğer önemli göstergesi olan tüketici fiyatları ise, Mayıs ayında kısmi olarak yükseliş göstermiştir. Bu bağlamda, taze gıda hariç tüketici fiyatları, bir yıl önceye göre yüzde 0.1 yükselmiştir.

Bir diğer önemli makro ekonomik gösterge olan işsizlik ise, yüzde 3.3 seviyesinde sabit kalmaya devam etmektedir.

Haziran ayı imalat PMI değeri, hafif bir gerilemeyle 50.1 değerini almış ve sınır düzey olan 50.0'ye oldukça yaklaşmıştır.

ÇİN

Çin'de tüketici fiyatları Haziran ayında, ekonomist beklentilerini aşarak yıllık yüzde 1.4'lük bir artış göstermiş ve talepte istikrarın güçlendiğine işaret etmiştir.

Bununla birlikte, hisse senedi piyasasındaki dalgalanmalar, ekonomiyi tehdit etmeye devam etmektedir. Çin Merkez Bankası, hisse

senedi piyasasını desteklemek için bol likidite desteği sağlamayı sürdüreceğini açıklamıştır.

ABD'li yatırım bankası Morgan Stanley, Çin'de gelecek yıl gerçekleşecek bir yavaşlamanın, küresel ekonomik büyümeyi yüzde 2'nin altına çekebileceğini belirtmiştir. Bu bağlamda, Çin'in küresel ekonomideki en büyük kırılganlık kaynaklarından biri olması yüksek bir ihtimal olarak beklenmektedir. Haziran ayı imalat PMI değeri, bir miktar yükselişle, 49.4 değerini almıştır.

HİNDİSTAN

Hindistan Başbakanı, Kazakistan'a gerçekleştirdiği ziyarette iki ülke arasında ekonomik işbirliği faaliyetlerine hız kazandırılacağını belirtmiştir. Ziyaret kapsamında düzenlenen iş forumunda; enerji, makine yapımı, metalürji, bilgi teknolojisi ve kimya sanayini kapsayacak biçimde 26 ana proje kapsamında işbirliği yol haritası imzalanmıştır. Bu bağlamda Hindistan'ın farklı ülkelerle yeni yatırım sahalarına ivme kazandırdığı anlaşılmaktadır.

Ülke ekonomisinin, çeşitli uluslararası kurum ve kuruluşlarca 2015 yılında yüzde 7.5 - 8.0 oranında büyüme kaydedeceğinin tahmin edilmesi, Hindistan'ın bu yıl en hızlı büyüyen ekonomi olacağını göstermektedir. Ancak uzmanlar ve ülke ekonomisinin yöneticileri tarafından büyüme potansiyelinin çok daha fazla olduğu yönünde değerlendirmeler yapılmaktadır.

Ülke ekonomisindeki iyimser havaya karşın, Haziran ayı imalat PMI değeri, gerileme kaydederek 51.3 düzeyine düşmüştür.

BREZİLYA

Brezilya'nın ilk çeyrekte, yüzde 0.2 oranında daralma yaşaması, son 6 yılın en olumsuz ekonomik tablosunu sergilemektedir. Ayrıca, enflasyonun yüksek seyretmesi, yatırımların düşük kalması ve kamu maliyesi göstergelerinin bozulması, diğer makro ekonomik olumsuzlukları göstermektedir. Uzmanlar mevcut olumsuz tablonun daha da derinleşebileceğini belirtmektedir.

Çin tarafından Brezilya'ya, ülkenin alt yapı projelerini desteklemek amacıyla 50 Milyar Dolar'lık bir yatırım atağı gerçekleştirilmesi, Asya- Latin Amerika ekonomilerinin ticaret ve yatırım ortaklığı yönündeki gelişimini göstermektedir. Haziran ayı imalat PMI değeri 46.5 düzeyinde gerçekleşerek, sınır değerinin altında kalmaya devam etmiştir.

RUSYA

Rusya-Ukrayna geriliminin etkileri hala devam ederken, Rusya Federasyonu Başsavcılığı'nın, Sovyetler Birliği tarafından Litvanya, Letonya ve Estonya'nın bağımsızlığının tanınmasına ilişkin kararın yasal olup olmadığını incelemeye başlamasına Baltık ülkeleri sert tepki göstermiştir. Bu bağlamda, gelecek dönemlerde Rusya odaklı yeni jeopolitik gerilimlerin ortaya çıkabileceği anlaşılmaktadır.

Rusya'daki gerilimin ve ekonomik yaptırımların bir sonucu olarak ortaya çıkan ekonomik kriz, Türkiye'nin turizm sektörünü de oldukça olumsuz etkilemiştir. Rus vatandaşların her yaz yoğun olarak ziyaret ettiği Ege ve Akdeniz kıyısı illerdeki turizm potansiyelinde, bu

yaz sezonunda belirgin bir azalma söz konusu olmuştur.

Mevcut olumsuzluklara karşın, Rusya devlet Başkanı Putin tarafından, derin bir krize girmesi beklenen Rus ekonomisindeki negatif dalgalanmanın durdurulduğu ve buldukları zor durumdan çıkmaya başladıkları ifade edilmiştir. Haziran ayı imalat PMI değerinin, eşik değerinin altında kalmaya devam etmesine karşın, 48.7 düzeyine yükselmiş olması, ekonomik toparlanma eğilimine işaret etmektedir.

TÜRKİYE

Koalisyon görüşmelerinin devam etmesiyle birlikte, hükümetin henüz kurulamamış olmasına ve erken seçim ihtimalinin ciddi biçimde tartışılmaya başlanmasına rağmen, finansal anlamda ciddi bir dalgalanma işareti ortaya çıkmamıştır. Ancak, makro ekonomik veriler, ülkedeki ekonomik bozulmanın derinleştiğine işaret etmektedir. Özellikle işsizlik, ciddi bir ekonomik ve sosyal sorun olarak dikkat çekmektedir. Türkiye İş Kurumu'na yapılan işsizlik başvurularının Haziran ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 30 artmış olması, mevcut olumsuz durumun en belirgin göstergesidir.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard&Poor's tarafından hazırlanan, Türkiye bankacılık sektörünün ele alındığı güncel bir raporda, düşük yurtiçi tasarruflara, yüksek meblağlı kısa dönemli dış borçlara ve diğer ülkelere göre daha düşük kişi başına düşen milli gelire işaret edilmiştir. Haziran ayı imalat PMI değeri, bir miktar gerilemeyle 49.0 düzeyinde gerçekleşmiş ve yine eşik değerinin altına düşmüştür.

Reel kesim ve tüketicide güven azaldı

Reel Kesim Güven Endeksi; 2015 yılı Haziran ayında, 4.1 puan azalışla, 104,9 seviyesinde gerçekleşerek 5 aydır süren yükselişin ardından tekrar düşüş eğilimine girdi. Tüketici Güven Endeksi, 2015 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre, 3.4 puan artışla 66.4 seviyesinde gerçekleşti. Endeksteki azalış ve artışlardaki gelişmeler Türkiye'nin yaşadığı belirsizliği ortaya koyuyor.

TÜKETİCİDE 2.7 DÜŞÜŞ

Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi, Temmuz ayında bir önceki aya göre yüzde 2.7 oranında azaldı; Haziran ayında 66.45 olan endeks Temmuz ayında 64.66 oldu. Böylelikle son 6 yılın en düşüğüne yaklaşıldı.

Hanenin maddi durum beklentisi endeksi bir önceki aya göre yüzde 0.4 oranında arttı. Haziran ayında 87.92 olan endeks değeri Temmuz ayında 88.24 oldu.

Bu artış, gelecek 12 aylık dönemde hanenin maddi durumunun daha iyi olacağını bekleyenlerin oranının artmasından kaynaklandı.

Haziran ayında 89.48 olan genel ekonomik durum beklentisi endeksi yüzde 5.8 oranında azalarak, Temmuz ayında 84.33 oldu. Bu azalış, gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durumun daha iyi olacağı yönünde beklentisi olan tüketicilerin sayısının bir önceki aya göre azaldığını gösteriyor.

İşsiz sayısı beklentisi endeksi bir önceki aya göre yüzde 7.2 oranında azalarak, Temmuz ayında 63.89 değerine düştü. Bu düşüş, gelecek 12 aylık dönemde işsiz sayısında artış bekleyenlerin oranındaki artıştan kaynaklandı.

Tasarruf etme ihtimali endeksi yüzde 13.7 oranında arttı. Haziran ayında 19.53 olan endeks, Temmuz ayında 22.20 değerine yükseldi. Bu artış, tüketicilerin gelecek 12 aylık dönemde tasarruf etme ihtimallerinin bir önceki aya göre arttığını gösteriyor.

Aylar	Reel Kesim Güven Endeksi	Tüketici Güven Endeksi*
2014		
Mayıs	113,3	76,0
Haziran	110,7	73,7
Temmuz	109,0	73,9
Ağustos	106,8	73,2
Eylül	107,6	74,0
Ekim	106,9	70,3
Kasım	102,7	68,7
Aralık	101,2	67,7
2015		
Ocak	103,2	67,7
Şubat	103,4	68,1
Mart	103,5	64,4
Nisan	107,9	65,4
Mayıs	109,0	64,3
Haziran	104,9	66,4

*2004-2011 dönemi için modele dayalı yaklaşımla geriye çekme yöntemi uygulanmış olan yeni seri

**Bütçe
bu defa
fazla
verdi**

2014 yılı Ocak-Haziran döneminde 3.4 milyar TL olan bütçe açık verirken, 2015 yılı Ocak-Haziran döneminde 804 milyon TL fazla vermiştir. Aynı dönemde bütçe gelirleri yüzde 12.8 oranında artarak 237.5 milyar, bütçe giderleri ise, yüzde 10.7 oranında artarak 236.7 milyar TL olarak kaydedilmiştir.

2015 yılı Ocak-Haziran döneminde vergi gelirleri, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 15.8 oranında artarak 194.7 milyar TL seviyesine ulaşmıştır. Faiz hariç giderler yüzde 10.4 oranında artarak, 206.9 milyar TL

olarak gerçekleşmiştir. 2014 yılı Ocak-Haziran döneminde 23.1 milyar TL faiz dışı fazla verilmişken, bu yılın aynı döneminde 30.5 milyar TL faiz dışı fazla verilmiştir.

Milyon TL	OCAK-HAZİRAN		Değişim Oranı (%)
	2014	2015	
Bütçe Giderleri	213.857	236.661	10,7
Faiz Hariç Giderler	187.394	206.946	10,4
Faiz Giderleri	26.463	29.716	12,3
Bütçe Gelirleri	210.481	237.465	12,8
Vergi Gelirleri	168.095	194.670	15,8
Bütçe Dengesi	-3.375	804	123,8
Faiz Dışı Denge	23.088	30.520	32,2

Kaynak: BUMKO

Sanayi ciro endeksi düştü

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Mayıs ayına ilişkin sanayi ciro endeksi verilerini açıkladı. Buna göre, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış toplam sanayi ciro endeksi, Mayıs'ta bir önceki aya göre yüzde 1.6 düşüş kaydetti. Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, Mayıs'ta Nisan ayına kıyasla madencilik ve taş ocaklığı sektörü endeksi yüzde 3, imalat sanayi sektörü endeksi de yüzde 1.5 azaldı.

Takvim etkisinden arındırılmış toplam sanayi ciro endeksinde, geçen yılın Mayıs ayına göre yüzde 8.5 artış görüldü. Sanayinin alt sektörlerine bakıldığında, Mayıs'ta geçen yılın aynı ayına göre, madencilik ve taş ocaklığı sektörü endeksi aynı kaldı, imalat sanayi sektörü endeksi ise yüzde 8.8 arttı.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış ana sa-

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış toplam sanayi ciro endeksi, Mayıs'ta bir önceki aya göre yüzde 1.6 azaldı.

nayi gruplarında, Mayıs'ta bir önceki aya göre en yüksek düşüş yüzde 5.8 ile sermaye mali imalatında gerçekleşti.

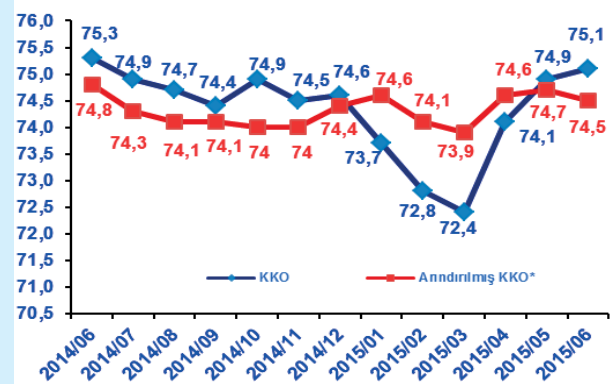
İmalat sanayi alt sektörleri incelendiğinde, Mayıs'ta Nisan ayına kıyasla en yüksek düşüş yüzde 18.8 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatında gerçekleşti. Bu sektörü yüzde 11.9 ile motorlu kara taşıtı treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı ve yüzde 9.7 ile diğer ulaşım araçlarının imalatı takip etti.

Mayıs'ta Nisan ayına

göre en yüksek artış ise yüzde 10.9 ile kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatında gerçek-

leşti. Bu artışı yüzde 9.7 ile içeceklerin imalatı ve yüzde 7.5 ile deri ve ilgili ürünlerin imalatı izledi.

Haziran'da kapasite yüzde 75

2015 yılı Haziran ayında Kapasite Kullanımı yüzde 75.1 oranında gerçekleşmiştir. Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı yüzde 89, kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı yüzde 83.3, ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç) yüzde 79.8, motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı yüzde 79 ile 2015 yılı Haziran ayını en yüksek kapasite ile kapatan sektörlerdir.

Yabancıların gayrimenkul yatırımlarına ilgisi azaldı

Ekonomi Bakanlığı verilerine göre yabancı sermayeli şirketlerin Türkiye gayrimenkul sektörüne olan ilgisi önemli biçimde düştü. Geçen yılın ilk 5 aylık dönemine kıyasla 2015 yılında yüzde 22.3'lük bir düşüş yaşandı. Ekonomi uzmanları bu düşüşün, başta seçim ve Suriye sorunu olmak üzere lokal problemlerden kaynaklandığını üzerinde duruyor.

ALIMLARDA DÜŞÜŞ

Geçen yıldan bu yana yaşanan bu düşüşün altını çizen Ekonomi Bakanlığı verileri, geçen yılın Ocak-Mayıs döneminde yapılan 1 milyar 683 milyon dolarlık yatırımın, bu yılın ilk 5 ayı itibarıyla 1 milyar 307 milyon dolara gerilediğini vurguladı.

Ekonomi Bakanlığı verileri, yabancı şirketlerin Türkiye'ye yaptığı gayrimenkul yatırımlarında geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 22.3'lük düşüş yaşandığını ortaya koydu

Ekonomi Bakanlığı verilerine göre, Ocak ayında yapılan 257 milyon dolarlık yabancı sermayeli şirket yatırımlarını, Şubat ayı içindeki 219 milyon dolarlık alımlar izledi. Mart ayında 289 milyon dolarlık yatırım yapılırken, bu rakam Nisan'da 232 milyon dolar düzeyine düştü. Yılın en yüksek yatırım bedelinin yapıldığı Mayıs ayında ise toplam tutar 310 milyon dolar olarak gerçekleşti.

5 ayda 5 milyar dolar yabancı yatırım geldi

2015 yılı Ocak-Mayıs döneminde net doğrudan uluslararası yatırım girişi (fiili giriş), 4 milyar 905 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti. Uluslararası doğrudan yatırım girişleri kaleminde yer alan sermaye girişi 2015 yılında toplam 3 milyar 492 milyon dolara ulaştı.

Ekonomi Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, Ocak-Mayıs döneminde 3.492 milyon ABD Doları olan uluslararası doğrudan yatırım girişinin 1.3 milyar doları enerji sektöründen, 572 milyon doları ise imalat sanayi sektöründen kaynaklandı.

Ocak-Mayıs döneminde nakit sermaye girişinin yüzde 44'ü AB Ülkeleri, yüzde 30'u ise Asya ülkeleri kaynaklı.

Bakanlık'tan yapılan açıklamada şu bilgiler verildi: "Mayıs ayında 169 adet uluslararası sermayeli şirket ve şube kurulmuş olup, 9 adet yerli sermayeli şirkete de uluslararası sermaye iştiraki gerçekleşti. Mayıs ayı sonu itibarıyla 1722 adet uluslararası sermayeli şirket ve şube kuruldu, 75 adet yerli sermayeli şirkete de uluslararası sermaye iştiraki gerçekleştirilmiştir."

Melek yatırımcı sayısı 1.5 yılda ikiye katlandı

İş fikri olup, parası olmayan girişimciler için çok önemli bir destek alanı olan 'melek yatırımcılık' hızlı geliyor. 2013 yılında mevzuatı çıkarılan sistemin hedefini Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, "bin yatırımcı" olarak belirlemiştir. Hazine'nin İlerleme Raporu'na göre 2013 sonu itibarıyla 155 yatırımcı lisansı aldı. Son 1.5 yılda ise sayı katlanarak 308'e çıktı. Akredite 7 Melek Yatırımcı Ağı'nda lisans almadan faaliyet gösteren 196 yatırımcı ile birlikte "bin yatırımcı" hedefinin yarısı yakalandı. Lisanslı bireysel yatırımcılar dışında melek ağları 165 girişimi değerlendirmeye aldı. Bazı değerlendirmelere göre Türkiye, bu artışa rağmen ABD gibi ülkelerle kıyaslandığında henüz çok geride.

"Melek Yatırımcılık" kurumu için mevzuat 2013'te çıkarıldı. Hazine lisans vermeye başladı. 2013 yılı 155 lisansla kapandı. 2014 ve 2015 ilk beş ayında 153 lisans daha verildi. Böylece yeni iş fikirlerini desteklemek için finansman sağlamaya hazır lisanslı

melek yatırımcı sayısı 308'i buldu. Ancak, bunun dışında 7 melek ağı da Hazine'ce akredite edildi. Bunların bünyesinde lisans almadan faaliyet gösteren yatırımcı sayısı da 196'ya ulaştı. Böylece bireysel lisanslı ve ağ bünyesindeki yatırımcılarla birlikte toplam yatırımcı sayısı 504'ü buldu.

KAYNAK BAŞVURULARI

Lisanslı bireysel yatırımcılara sunulmuş başvuru sayısı 16. Akredite ağlara sunulan girişim sayısı ise 35. Akredite ağlarında değerlendirilen iş fikri sayısı 165 olarak görünüyor. Ancak bir de "5 girişim şartı"na ulaşamadığı için akredite edilmemiş 7 ağda değerlendirilen projeler var.

Melek yatırımcılar tarafından desteklenen girişim sayısının toplamda 60'ı geçtiği tahmin ediliyor. Melek yatırımcıların desteklediği girişimler küçük çaplı yatırımlar öngörüyor. Bu nedenle yatırım değeri

açısından rakamlar küçük gözükse de yatırım yapılan fikirler parlak bulunduğu için, bu girişimlerle geleceğin önemli şirketlerinin temeli atılmış oluyor. Hazine raporuna göre 2013 yılında bu iş fikirlerine 1 milyon 540 bin lira, 2014'te 1 milyon 850 bin lira, 2015'te ise 1 milyon 750 bin liralık yatırım yapıldı. Yatırım başvurularının yüzde 53'ü yazılım ve uygulama geliştirme, yüzde 40'ı e-ticaret, yüzde 7'si bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetleri sektörleri için yapıldı.

Sistem nasıl işliyor?

"Melek Yatırımcı" (Bireysel Katılımcı Yatırımcısı / BKY) lisansını Hazine veriyor. Melek ağları da akredite ediliyor. Halen akredite 7 melek ağı var. Akredite olmayanlarla birlikte sayı 12. Girişimciler bu ağlar üzerinden yatırımcılara ulaşabiliyor. Yatırımcılar şirketleri kendileri seçiyor ve ağ üzerinden görüşme yapıyor. Lisans, yatırımcılara vergi avantajları getiriyor.

BKY'ler hesapladıkları hisse tutarlarının yüzde 75'ini, hisselerin elde edildiği dönemde yıllık gelir vergisi matrahlarından indirebiliyorlar. Sanayi Bakanlığı, TÜBİTAK ve KOSGEB'in belirlediği programlarda desteklenmiş girişim şirketlerine iştirak sağlayan BKY'ler için vergi desteği yüzde 100. BKY'ler en fazla 20 şirkete yaptıkları yatırım için vergi desteği alabiliyor. Yatırımda alt üst sınırlar var. BKY'ler girişim şirketlerinin yüzde 50'sinden fazlasına sahip olamıyor, yönetimin yüzde 50'sinden fazlasını atayamıyorlar.

BKY'ler girişim şirketinin yönetiminde veto hakkı veren imtiyazları ve girişimciye getirilebilecek kısıtlamaları belirleyebiliyor, yönetim kurulu üyesi olabiliyorlar.

Yatırımda şirket kriterleri

- TTK'ya tabi AŞ olacak.
- Şirketin son 2 mali yıldaki net satışları yıllık 5 milyon lirayı aşmayacak.
- Çalışan sayısı 50'nin altında olacak.
- Şirket, BKY'ye, yakınlarına ait olmayacak.
- Şirket, devlet desteği sağlanan sektörlerde olacak.
- Halka açık olmayacak.

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

BÜYÜME	2010	2011	2012	2013	2014	2015/1
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon \$)	731.608	774.188	785.721	821.937	800.107	180.506
Büyüme Oranı (Sabit Fiyatlarla) (%)	9,2	8,8	2,2	4,2	2,9	2,3
İmalat Sanayi (Sabit Fiyatlarla) (%)	13,6	10	1,8	3,7	3,7	0,8
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2010	2011	2012	2013	2014	Nis.15
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	22.594	24.110	24.821	25.524	25.933	26.638
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	3.046	2.615	2.518	2.747	2.853	2.821
İşsizlik Oranı (%)	11,9	9,8	9,2	9,7	9,9	9,6
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	14,8	12,4	11,5	12,0	12,0	11,6
ENFLASYON (%)	2010	2011	2012	2013	2014	Haz.15
Yİ-ÜFE (yıllık)	8,51	11,07	6,17	4,48	10,29	6,73
YD-ÜFE (yıllık)	-	14,65	3,49	6,57	13,12	10,51
TÜFE (yıllık)	8,58	6,45	8,94	7,49	8,85	7,20
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2010	2011	2012	2013	2014	Oca.-May. 2015
İhracat	113.883	134.907	152.462	151.803	157.643	61.557
İthalat	185.544	240.842	236.545	251.661	242.184	88.531
Dış Ticaret Dengesi	-71.661	-105.863	-84.083	-99.858	-84.540	-26.973
Cari İşlemler Dengesi	-45.420	-75.082	-48.497	-64.940	-45.846	-18.547
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2010	2011	2012	2013	2014	Oca.-May.2015
Teşvikli Yatırımlar (Milyon TL)	60.241	52.384	57.822	96.048	62.021	46.622
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	3.956	4.213	4.234	4.906	4.055	1.945
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER (Adet)	2010	2011	2012	2013	2014	Oca.-May. 2015
Kurulan Şirket Sayıları	102.913	114.872	107.219	108.930	126.635	62.158
Kapanan Şirket Sayıları	43.363	56.121	47.978	37.273	39.051	18.081
ULUSLARARASI SERMAYELİ YATIRIMLAR	2010	2011	2012	2013	2014	Oca.-May. 2015
Şirket Sayısı (Adet)	3.254	4.336	4.265	3.781	4.691	1.797
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	6.221	14.146	10.126	9.298	8.454	3.172
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2010	2011	2012	2013	2014	Nis.15
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-92	-122	-139	-174	-175	-176
BORÇLANMA (Milyar \$)	2010	2011	2012	2013	2014	2015/1
Dış Borç Stoku	292	304	339	389	402	393
Kamu	89	94	104	116	118	113
Özel	191	200	228	268	282	277
KREDİLER (Milyar \$)	2010	2011	2012	2013	2014	May.15
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Uzun Vadeli Kredi Borcu	119,7	126,8	139,6	155,9	167,4	174,8
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Yıllık Ortalama % Değ.) Takv. Etk. Arındırılmış	2010	2011	2012	2013	2014	May.15
Toplam Sanayi	12,4	9,7	2,5	3,4	3,5	2,4
İmalat Sanayi	14	10,1	2,2	4,4	3,1	3,0
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2010	2011	2012	2013	2014	Haz.15
Kapasite Kullanım Oranı	72,6	75,4	74,2	74,6	74,4	75,1
GÜVEN ENDEKSLERİ	2010	2011	2012	2013	2014	Haz.15
Reel Kesim Güven Endeksi	106,4	97,2	106,3	108,1	107,1	104,9
Tüketici Güven Endeksi	90,9	92	75,8	76	72,5	66,4
Ekonomi Güven Endeksi	-	-	104,2	107,9	94,1	78,7
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2010	2011	2012	2013	2014	May.15
Sanayi Ciro Endeksi	100	129,9	140,1	153,1	172,7	185,4
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyon TL)	2010	2011	2012	2013	2014	Oca.-Haz.15
Bütçe Dengesi	-40.081	-17.783	-28.791	-18.449	-22.666	804
PROTESTOLU SENET	2010	2011	2012	2013	2014	Oca.-May.15
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	1.216	919	1.075	1.091	1.004	392
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	5.769	4.902	6.949	7.494	8.221	3.567
KARŞILIKSIZ ÇEK	2010	2011	2012	2013	2014	Oca.-Haz.15
Karşılıksız işlemi yapılan Çek Adedi (Bin Adet)	860	581	943	748	673	359
Karşılıksız işlemi yapıldıktan sonra ödenen Çek Adedi (Bin Adet)	502	297	397	284	202	66
BORSA VE DÖVİZ	2010	2011	2012	2013	2014	Tem.15
BIST 100 Endeksi	59.567	60.195	64.982	77.314	76.306	82.789
Euro/\$	1,33	1,39	1,29	1,33	1,33	1,10

■ Gösterge sayfaları EBSO Araştırma Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır.

Aradığınız; en kaliteli baskı tekniklerini, en modern sistemlerde, en profesyonel personel ile **A'dan Z'ye** bir araya getirmiş, fiyatta doğru rekabetçiliği koruyarak isteklerinizi tam zamanında size teslim etmiş, dünden bugüne değil tam üç kuşaktır işinin hakkını vermiş bir **MATBAA ise...**

DÜNYAYI DOLAŞMANIZA GEREK YOK !

 teknofset

www.teknofset.com

5632 Sokak No:26 • 35090 Çamdibi / İZMİR
Tel: 0232 458 58 09 • Faks: 0232 458 54 04
bilgi@teknofset.com • teknofset@gmail.com

İyi Yemek, İyi Malzemeyle Yapılır!